

školní vzdělávací program

ŠVP 8 (2019)

RVP G 8leté gymnázium

Školní vzdělávací program pro osmileté studium

Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace

Obsah

1	Charakteristika školy	2
2	Identifikační údaje	4
3	Charakteristika ŠVP	5
3.1	Profil absolventa	6
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie školy	8
3.3	Začlenění průřezových témat	8
4	Učební plán	17
5	Učební osnovy	22
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	22
5.1.1	Český jazyk a literatura	23
5.1.2	Anglický jazyk	37
5.1.3	Německý jazyk	52
5.1.4	Ruský jazyk	60
5.1.5	Španělský jazyk	71
5.2	Matematika a její aplikace	78
5.2.1	Matematika	79
5.3	Informační a komunikační technologie	88
5.3.1	Informatika	89
5.3.2	Psaní na klávesnici PC	94
5.4	Člověk a společnost	94
5.4.1	Dějepis	95
5.4.2	Základy společenských věd	103
5.5	Člověk a příroda	112
5.5.1	Fyzika	113
5.5.2	Chemie	123
5.5.3	Zeměpis	131
5.5.4	Biologie	149
5.6	Umění a kultura	155
5.6.1	Hudební výchova	156
5.6.2	Výtvarná výchova	164
5.7	Člověk a zdraví	172
5.7.1	Výchova ke zdraví	173
5.7.2	Tělesná výchova	177
5.8	Volitelné vzdělávací aktivity	183
5.8.1	Volitelné semináře	184
6	Projekty	185
7	Evaluace vzdělávacího programu	187

1 Charakteristika školy

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 8 (2019)		
Platnost	od 1. 9. 2015	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 8leté gymnázium	Délka studia v letech:	8

Historie třineckého gymnázia se začala psát v roce 1953, kdy byla v Jablunkově založena jedenáctiletá střední škola. K osamostatnění tzv. střední všeobecně vzdělávací školy, jejíž studium bylo rozvrženo do tří let, pak došlo roku 1964 a o čtyři léta později byly otevřeny první dvě třídy čtyřletého gymnázia v Třinci. K definitivnímu přestěhování celého gymnázia do Třince došlo v roce 1970. 1. října 1991 získala škola právní subjektivitu. V současné době si uchazeči o studium mohou vybrat ze dvou variant, a to osmileté nebo čtyřleté studium. Absolventi školy mají tradičně velkou úspěšnost při přijímání na vysoké nebo vyšší odborné školy, mnozí studují úspěšně také vysoké školy v zahraničí.

Velikost školy

Nejvyšší povolený počet žáků ve škole: 790

79-41-K/41 Gymnázium (studium denní, délka studia 4 roky, kapacita 250 žáků)

79-41-K/61 Gymnázium (studium denní, délka studia 6 roků, kapacita 300 žáků)

79-41-K/81 Gymnázium (studium denní, délka studia 8 roků, kapacita 250 žáků)

Základní údaje

Zřizovatelem příspěvkové organizace Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace je v souladu s ustanovením § 2 zákona č.157/2000 Sb. ode dne 1. října 2001 Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČ: 70890692.

Název organizace: Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace

Druh/typ školy: Střední škola

Místo poskytovaného vzdělávání: Komenského 713, Staré Město, 739 61 Třinec

IČO: 00 601 390

Identifikátor zařízení: 600 016 269

Gymnázium IZO: 000 601 390

Školní jídelna IZO: 103 008 934

Kontakt: sekretariat@gymtri.cz

Dálkový přístup: <https://www.gymtri.cz/>

Vybavení školy

Třinecké gymnázium se může pyšnit moderně vybavenými učebnami. Všechny učebny jsou napojeny na počítačovou síť a internet, většina prostorů školy umožňuje přístup na internet přes wi-fi připojení.

Tělesná výchova se vyučuje ve dvou tělocvičnách a v posilovně, případně v pronajímaných prostorách městské víceúčelové haly, krytého bazénu a atletického stadionu. V roce 2014 bylo otevřeno zrekonstruované sportoviště (hřiště s umělým trávníkem pro fotbal, volejbal nebo nohejbal, tartanová běžecká dráha, doskočiště, antukové vržiště, dva stoly pro stolní tenis).

Pro kulturní akce a jiná shromáždění je k dispozici aula o kapacitě 400 míst. Pro potřeby výtvarníků slouží vedle učebny výtvarné výchovy rovněž keramická dílna s pecí. Žáci i učitelé mohou využít také služeb školní knihovny.

Součástí školy je jídelna, která nabízí každý den dva druhy jídel. V prostoru šaten se nachází bufet pro žáky a učitele, otevřený po celou dobu vyučování. V roce 2013 byl otevřen Žákovský klub, který je k dispozici žákům v jejich volných hodinách a je využíván také pro besedy, přednášky, soutěže aj.

Díky bezbariérovému přístupu naše škola umožňuje také výuku integrovaných žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, všichni pedagogové se dle finančních možností školy zúčastňují odborných a metodických školení a své vzdělání si průběžně prohlubují formou samostudia.

Pedagogický sbor se člení na předmětové komise, které sdružují učitele stejné nebo podobné aprobace. Práci předmětové komise koordinuje její vedoucí, který je garantem obsahu a forem výuky předmětu ve škole.

Vedoucí předmětových komisí se spolu s vedením školy (ředitelka školy, statutární zástupkyně ředitelky školy, zástupce ředitelky školy) podílejí na strategickém rozvoji školy.

Výchovným a studijním problémům se věnuje výchovná poradkyně, která mj. zabezpečuje informovanost o možnostech studia na vysokých školách, podílí se na tvorbě individuálních studijních plánů a koordinuje spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními. Na škole pracuje rovněž školní metodik prevence, metodik a koordinátor ICT a koordinátor environmentálního vzdělávání.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Na gymnáziu mají dlouholetou tradici především sportovní akce (např. každoroční olympijský šestiboj nebo turnaje v odbíjené), ale projektové dny jsou zaměřeny také na podporu výuky cizích jazyků, prezentační dovednosti žáků apod. Podle zájmu žáků se pořádají zahraniční zájezdy, vybraní žáci se v závislosti na nabídce mimoškolních organizátorů účastní Mezinárodních setkání mládeže k EU v Bad Marienbergu (Německo) aj.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolek rodičů a přátel školy Gymnázia Třinec je v souladu se svými stanovami spolkem sdružujícím rodiče žáků Gymnázia, Třinec, příspěvkové organizace. Cílem spolku je zejména koordinace výchovného a vzdělávacího působení rodiny, gymnázia a dalších institucí. SRPŠ se finančně podílí na zajišťování výchovné činnosti gymnázia, na zlepšování prostředí gymnázia, na vybavení specializovaných učeben, všestranně podporuje rozvoj zájmových činností žáků gymnázia a finančně přispívá na tyto činnosti. Jedná se zejména o podporu sportovních aktivit, hudebních, pěveckých a dramatických skupin působících na půdě gymnázia, dále hradí žákům jejich výdaje související s účastí na různých soutěžích a olympiádách aj.

Významným partnerem školy v procesu vzdělávání jsou školská poradenská zařízení. Naše gymnázium úzce spolupracuje se zaměstnanci odloučeného pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny Frýdek-Místek v Třinci. Výchovný poradce konzultuje s odborníky především problémy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Partnerskou institucí Gymnázia, Třinec, příspěvkové organizace, je certifikované centrum jazykových kurzů a zkoušek University of Cambridge – Cambridge Centrum ve Frýdku-Místku. V rámci města Třinec gymnázium spolupracuje s Městskou knihovnou Třinec a při organizaci akcí u příležitosti Dne Země také s Odborem životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Třinec. Již tradiční je spolupráce školy s mezinárodní humanitární organizací ADRA, žáci gymnázia se účastní rovněž celorepublikové sbírky Občanského sdružení Život dětem, která je známá pod názvem Srdíčkový den. Projekt je zaměřen pomoci vážně nemocným dětem v České republice. Žáci školy také pomáhají Klubu Marie při organizaci Květinového dne proti rakovině.

2 Identifikační údaje

Název ŠVP	ŠVP 8 (2019)	Název RVP	RVP G 8leté gymnázium
Platnost	od 1. 9. 2015	vzdělávací program	RVP G 8leté gymnázium
Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka studia v letech:	8		

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61
IČ	00601390
REDIZO	600016269
Kontakty	Věra Pastorková
Ředitel	Romana Cieslarová
Telefon	558 325 284
Email	sekretariat@gymtri.cz
www	www.gymtri.cz

Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Adresa	28. října 117, 702 18 Ostrava
IČ	70890692
Telefon	595 622 222
Fax	595 622 126
www	www.kr-moravskoslezsky.cz

Doplňující údaje

ŠVP je aktualizován k 1. 9. 2016. Aktualizace k 1. 9. 2019

.....
datum, podpis, razítko

3 Charakteristika ŠVP

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 8 (2019)		
Platnost	od 1. 9. 2015	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 8leté gymnázium	Délka studia v letech:	8

Podle tohoto ŠVP se učí nižší stupeň osmiletého studia a cizí jazyky (AJ, NJ, ŠJ) a chemie. Ostatní předměty včetně seminářů se ve vyšším stupni studia učí podle ŠVP pro čtyřleté studium.

Zaměření školy

- Usilujeme o všeobecné vzdělávání – vyučujeme jazyky, přírodovědné, humanitní i technické předměty.
- Důraz klademe na všestranný rozvoj osobnosti v oblasti vědomostí, dovedností i postojů.
- Prioritou je připravit žáky ke studiu na libovolné VŠ.
- V prvních letech studia se zaměřujeme na co nejširší všeobecný rozhled, v předposledním a posledním ročníku se žáci rozvíjejí především ve zvolených oblastech prostřednictvím seminářů.
- Podporujeme partnerský vztah učitel – žák.
- Podporujeme zájem o nehumanitní předměty – matematiku, fyziku, biologii, chemii, zeměpis, ICT.
- Zaměřujeme se na zdokonalení jazykových a komunikačních dovedností s ohledem na problematiku regionu, v němž se projevuje silný vliv dialektu.
- Podporujeme kladný vztah k regionu a městu.

Organizace přijímacího řízení

Aktuální informace o přijímacím řízení jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy (www.gymtri.cz). Přijímací řízení vychází z požadavků RVP ZV, respektuje tedy předpokládanou úroveň vědomostí a dovedností žáka, vyjádřenou očekávanými výstupy jednotlivých vzdělávacích oborů. Mezi kritéria přijímacího řízení patří vedle výsledků uchazeče u přijímacích zkoušek, které probíhají písemnou formou, také prospěch ze ZŠ ve třech posledních pololetích (1. pololetí a 2. pololetí 4. ročníku a 1. pololetí 5. ročníku ZŠ). Přijímací řízení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle doporučení pracovníků školských poradenských zařízení.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je organizována podle platné vyhlášky. Aktuální informace o maturitní zkoušce jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy (www.gymtri.cz). V rámci profilové části maturitní zkoušky si každý žák vybere 2 povinné zkoušky z aktuálního seznamu zveřejněného ve škole i na webových stránkách školy. Z uvedeného seznamu předmětů si každý žák může vybrat také nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Maturitní zkouška žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle doporučení pracovníků školských poradenských zařízení.

A. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Plán pedagogické podpory (PLPP) může sestavovat třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření. PLPP může být nahrazen zvýšenou individualizací žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP) sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele a učitelů konkrétních vyučovacích předmětů. IVP má písemnou podobu. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. IVP zpracovává škola pro žáka od 2. stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

pracovníků ŠPZ.

B. Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.1 Profil absolventa

- Komunikuje ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak cizím jazyce.
- Je schopen se samostatně učit, řešit úkoly, rozvíjet dále své znalosti a dovednosti.
- Chápe nutnost celoživotního vzdělávání.
- Umí pracovat v týmu.
- Prezentuje a obhájí svůj názor.
- Je dobře připraven složit přijímací zkoušku na vybraný VŠ studijní obor, orientuje se v základech různých oborů, aby si mohl vybrat studijní obor podle svých zájmů a schopností.
- Je schopen orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního a politického dění.
- Je sociálně zralý, je si vědom svých práv a povinností, ctí demokratické principy fungování společnosti.
- Chrání a rozvíjí své fyzické a duševní zdraví.
- Je tolerantní k názorům druhých, k jiným lidem a kulturám, ale umí být i kritický k negativním jevům.
- Má kladný vztah ke škole, městu, regionu, je motivován pro jejich další rozvoj.
- Má kladný vztah k ochraně životního prostředí.
- Je konkurenceschopný při dalším studiu i profesním uplatnění.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
 - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
 - své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
 - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- **Kompetence k řešení problémů**
 - rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
 - vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
 - uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
 - kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry
 - je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran
 - zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků
- **Kompetence komunikativní**
 - rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
 - prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
 - vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
 - efektivně využívá moderní informační technologie
 - používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
 - s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- **Kompetence sociální a personální**
 - aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
 - přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
 - odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
 - stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
 - posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
 - rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
 - přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii

- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- **Kompetence občanské**
 - chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
 - posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
 - rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
 - promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování
 - o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
 - respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
 - informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- **Kompetence pracovní**
 - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
 - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
 - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
 - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- **Kompetence k podnikavosti**
 - chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory
 - usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
 - posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
 - uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
 - získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
 - cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
 - rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

3.3 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**Rozvoj schopností poznávání**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova
sekunda	Literární výchova
tercie	Literární výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
Německý jazyk	
sekunda	A1
Ruský jazyk	
	A1
tercie	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
Matematika	
prima	Dělitelnost
Dějepis	
	Úvod do studia historie
Hudební výchova	
	Produkce
sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výtvarná výchova	
prima	Kresba Grafické práce
sekunda	Kresba Malba Grafické práce
tercie	Kresba Malba
kvarta	Kresba Malba

Pokryto předmětem

Hudební výchova

Sebezpoznání a sebezpojetí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Německý jazyk	
sekunda	A1
Ruský jazyk	
kvinta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Výtvarná výchova	
kvarta	Kresba

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Seberegulace a sebeorganizace

Integrace do výuky

Německý jazyk	
sekunda	A1
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi

Psychohygienu

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Hudební výchova	
prima	Produkce
sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi

Pokryto předmětem

Hudební výchova

Kreativita

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Jazyková výchova
kvarta	Literární výchova
Anglický jazyk	
prima	A1

sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Hudební výchova	
prima	Produkce
sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výtvarná výchova	
prima	Kresba Malba Grafické práce
sekunda	Kresba Malba Grafické práce
tercie	Kresba Malba Grafické práce
kvarta	Malba Grafické práce

Pokryto předmětem

Hudební výchova**Poznávání lidí**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
Ruský jazyk	
oktáva	B1 +

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Mezilidské vztahy**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
sekunda	Literární výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Ruský jazyk	
	A2

Španělský jazyk	
	A2
Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec
Hudební výchova	
	Produkce
sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výtvarná výchova	
prima	Kresba
sekunda	Kresba

Pokryto předmětem

Hudební výchova

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Komunikace**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
sekunda	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
Německý jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
sekunda	A1
tercie	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi Chování za mimořádných situací

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Kooperace a kompetice**

Integrace do výuky

Výtvarná výchova	
prima	Malba
tercie	Kresba Malba

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
septima	B2
Německý jazyk	
tercie	A1
Španělský jazyk	
	A1
Základy společenských věd	
	Člověk jako jedinec a základy práva
Výtvarná výchova	
kvarta	Kresba
	Malba

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
Ruský jazyk	
sexta	A2
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvinta	B1
Německý jazyk	
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
kvinta	A2
sexta	A2
septima	B1
oktáva	B1 +

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvinta	B1
septima	B2
Matematika	
kvarta	Rovnice a jejich soustavy

Sociální komunikace

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
kvinta	B1
Německý jazyk	
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
kvinta	A2
septima	B1
oktáva	B1 +

Morálka všedního dne

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
sexta	A2
Fyzika	
prima	Úvod do fyziky

Spolupráce a soutěž

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2

Pokrytí v projektu

Olympijský šestiboj**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA****Občanská společnost a škola**

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Občan, občanská společnost a stát**

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Dějepis	
prima	Starověk
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Dějepis	
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
	Asie

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**Evropa a svět nás zajímá**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Německý jazyk	
tercie	A1
kvarta	A2
septima	B1
Ruský jazyk	
sekunda	A1
tercie	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
tercie	A1
kvarta	A1
septima	B1
Matematika	
prima	Osová a středová souměrnost
tercie	Úměrnosti
kvarta	Jehlany a kužely
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
	Amerika

	Afrika
	Asie
tercie	Evropa
Hudební výchova	
prima	Recepce a reflexe
sekunda	Recepce a reflexe
tercie	Recepce a reflexe
kvarta	Recepce a reflexe
Výtvarná výchova	
tercie	Malba

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Matematika	
sekunda	Racionální čísla, procenta
tercie	Úměrnosti
Dějepis	
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Zeměpis	
sekunda	Amerika
	Asie
tercie	Evropa

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Německý jazyk	
kvinta	A2
Španělský jazyk	
	A2
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
tercie	Evropa
Hudební výchova	
prima	Recepce a reflexe
sekunda	Recepce a reflexe
tercie	Recepce a reflexe
kvarta	Recepce a reflexe

Globalizační a rozvojové procesy

Integrace do výuky

Zeměpis	
sekunda	Amerika

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
sexta	B1-B2
Německý jazyk	
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
sexta	A2
septima	B1

Dějepis	
kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce
Fyzika	
	Jaderná fyzika
Zeměpis	
sekunda	Asie

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
sexta	A2
Dějepis	
kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce
Zeměpis	
sekunda	Asie

Žijeme v Evropě

Integrace do výuky

Německý jazyk	
septima	B1
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
kvinta	A2
septima	B1
oktáva	B1 +
Španělský jazyk	
septima	B1
Matematika	
sekunda	Výrazy 1
tercie	Kruhy a válce
	Výrazy 2
kvarta	Funkce
Dějepis	
sekunda	Středověk
	Počátky novověku
tercie	Novověk
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce

Vzdělávání v Evropě a ve světě

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
septima	B2
Německý jazyk	
sexta	B1
Ruský jazyk	
septima	B1
Španělský jazyk	
	B1

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Literární výchova
Anglický jazyk	
	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
	Amerika
	Afrika
Výchova ke zdraví	
prima	Životní styl

Lidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
sekunda	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
Německý jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1+
Španělský jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1
Základy společenských věd	
kvarta	Svět práce, hospodaření, globalizace
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi

Etnický původ

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
kvarta	Jazyková výchova
Základy společenských věd	
	Svět práce, hospodaření, globalizace

Zeměpis	
sekunda	Člověk na Zemi Afrika

Multikulturalita

Integrace do výuky

Německý jazyk	
sekunda	A1
Ruský jazyk	
tercie	A1
kvarta	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
Základy společenských věd	
kvarta	Svět práce, hospodaření, globalizace
Zeměpis	
sekunda	Člověk na Zemi Amerika
kvarta	Obyvatelstvo a sídla
Hudební výchova	
prima	Recepce a reflexe
sekunda	Recepce a reflexe
tercie	Recepce a reflexe
kvarta	Recepce a reflexe

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
kvarta	Svět práce, hospodaření, globalizace

Základní problémy sociokulturních rozdílů

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
oktáva	B2
Německý jazyk	
	B1+
Ruský jazyk	
septima	B1
oktáva	B1 +
Španělský jazyk	
sexta	A2
Dějepis	
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Zeměpis	
sekunda	Člověk na Zemi

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
kvinta	A2

sexta	A2
septima	B1

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Integrace do výuky

Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra
kvarta	Obyvatelstvo a sídla
Biologie	
	Základy ekologie

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Matematika	
sekunda	Racionální čísla, procenta
Fyzika	
prima	Teplota a teplotní roztažnost
tercie	Energie a teplo
kvarta	Energie
Chemie	
tercie	CHEMICKÉ REAKCE
septima	BIOCHEMIE
Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra
kvarta	Hospodářská činnost
Biologie	
prima	Obecná biologie a genetika
kvarta	Základy ekologie

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
septima	B2
Německý jazyk	
sexta	B1
Španělský jazyk	
kvinta	A2
Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec
Chemie	
kvarta	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra
kvarta	Hospodářská činnost

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
oktáva	B2
Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec
Zeměpis	
kvarta	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Hospodářská činnost
Výtvarná výchova	
	Grafické práce
Výchova ke zdraví	
prima	Člověk a zdraví

Pokrytí v projektu

Den Země

Problematika vztahů organismů a prostředí

Integrace do výuky

Chemie	
sexta	ORGANICKÉ SLOUČENINY
Zeměpis	
prima	Pedosféra
Biologie	
kvarta	Základy ekologie

Člověk a životní prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
sexta	B1-B2
Chemie	
kvarta	ANORGANICKÁ CHEMIE
Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra
sekunda	Člověk na Zemi

Pokrytí v projektu

Den Země

Životní prostředí regionu a České republiky

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
oktáva	B2
Německý jazyk	
	B1+
Španělský jazyk	
	B1
Chemie	
kvinta	ANORGANICKÉ SLOUČENINY

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova
sekunda	Jazyková výchova
tercie	Jazyková výchova
Anglický jazyk	
oktáva	B2
Matematika	
tercie	Úměrnosti
Informatika	
kvarta	Vyhledávání informací a komunikace

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova
sekunda	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova
tercie	Jazyková výchova
kvarta	Literární výchova

Stavba mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova
Anglický jazyk	
sexta	B1-B2

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
sexta	B1-B2
Dějepis	
kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce
Fyzika	
sekunda	Pohyb
Výchova ke zdraví	
prima	Chování za mimořádných situací

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
kvarta	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2

Mediální produkty a jejich významy

Integrace do výuky

Matematika	
kvarta	Funkce

Uživatelé

Integrace do výuky

Německý jazyk	
septima	B1
Španělský jazyk	
	B1

Role médií v moderních dějinách

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
sexta	B1-B2
Dějepis	
kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce

4 Učební plán

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 8 (2019)		
Platnost	od 1. 9. 2015	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 8leté gymnázium	Délka studia v letech:	8

Učební plán ročníkový

nižší stupeň

Povinné předměty

	prima	sekunda	tercie	kvarta	
Český jazyk a literatura	4+1	4	4	3+1	17
Anglický jazyk	3+1	3	3	3	13
Další cizí jazyk	-	0+2	0+3	0+3	8
Matematika	4+1	3+1	4	4	17
Informatika	-	0+1	0+1	1	3
Dějepis	2	2	2	2	8
Základy společenských věd	0+1	1	1+1	1+1	6
Fyzika	1+1	2+1	2	2	9
Chemie	-	-	2	2+1	5
Zeměpis	1+1	2	2	2	8
Biologie	1+1	2+1	2	2	9
Hudební výchova	2	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	2	1	1	5
Výchova ke zdraví	1	-	-	-	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Celkem základní dotace	22	24	26	26	98
Celkem disponibilní dotace	7	6	5	6	24
Celkem v ročníku	29	30	31	32	122

vyšší stupeň

Povinné předměty

	kvinta	sexta	septima	oktáva	
Český jazyk a literatura	3	3+1	3+1	3+2	16
Anglický jazyk	3	3	3	3+1	13
Další cizí jazyk	3	3	3	3	12
Matematika	4	3+1	3+1	0+4	16
Informatika	2	-	-	2	4
Psaní na klávesnici PC	0+1	-	-	-	1
Dějepis	2	2	2	-	6
Základy společenských věd	1	2	2	1	6
Fyzika	2+1	2+1	2+1	-	9
Chemie	2+1	2+1	2+1	-	9
Zeměpis	2	2	1	1	6
Biologie	2+1	2+1	2	-	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelné semináře	-	-	0+6	8	14
Estetická výchova	2	2	-	-	4
Celkem základní dotace	30	28	25	23	106
Celkem disponibilní dotace	4	5	10	7	26
Celkem v ročníku	34	33	35	30	132

Celkový učební plán

RVP		ŠVP		
Jazyk a jazyková komunikace		38	41	79
Cizí jazyk	Anglický jazyk	13	13	26
Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	8	12	20
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	17	16	33
Matematika a její aplikace		17	16	33
Matematika	Matematika	17	16	33
Informační a komunikační technologie		3	5	8
Informační a komunikační technologie	Informatika	3	4	7
Informační a komunikační technologie	Psaní na klávesnici PC	0	1	1
Člověk a společnost		14	12	26
Dějepis	Dějepis	8	6	14
Výchova k občanství	Základy společenských věd	6	6	12
Člověk a příroda		31	32	63
Přírodopis	Biologie	9	8	17
Chemie	Chemie	5	9	14
Fyzika	Fyzika	9	9	18
Zeměpis	Zeměpis	8	6	14
Umění a kultura		10	8	18
Hudební výchova	Hudební výchova	5	4	9
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	5	4	9
Člověk a zdraví		9	8	17
Tělesná výchova	Tělesná výchova	8	8	16
Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1
Volitelné předměty		0	18	18
	Estetická výchova	0	4	4
	Volitelné semináře	0	14	14
Celková dotace		98	114	212
Disponibilní dotace		24	26	50

Volitelné předměty

sekunda

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2
Španělský jazyk	2

tercie

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

kvarta

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

kvinta

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

Estetická výchova

Hudební výchova	2
Výtvarná výchova	2

sexta

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

Estetická výchova

Hudební výchova	2
Výtvarná výchova	2

septima

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

Volitelné semináře

Volitelné semináře	2
--------------------	---

oktáva

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

Volitelné semináře

Volitelné semináře	2
--------------------	---

Základy společenských věd - integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací obsah oboru Svět práce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Biologie - integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací obsah oboru Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Chemie, Fyzika - integruje vzdělávací obsah oboru Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Informatika - integruje vzdělávací obsah oboru Digitální technologie vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Výchova ke zdraví - realizuje převážnou část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Další část integrují předměty ZSV a Bi.

5 Učební osnovy

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 8 (2019)		
Platnost	od 1. 9. 2015	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 8leté gymnázium	Délka studia v letech:	8

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
4+1	4	4	3+1	3
sexta	septima	oktáva		
3+1	3+1	3+2		

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obor Český jazyk a literatura, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Všechna průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin. Dle možností může být v prvním ročníku realizována exkurze do městské knihovny s cílem naučit žáky prostřednictvím vyhledávání informací efektivnímu řešení problémů (průřezové téma Osobnostní a sociální výchova).

Český jazyk a literatura má ve výchovně vzdělávacím procesu výjimečné postavení. Osvojení mateřského jazyka je podmínkou pro rozvíjení vzájemné komunikace, pro srozumitelné vyjadřování ať už ústní, či písemnou formou. Cílem výuky je vedle rozvoje vyjadřovacích schopností také rozvoj smyslového a citového vnímání, rozvoj dovednosti čtení s porozuměním, a to textů různé povahy (se zaměřením na texty umělecké a odborné).

Vyučovací předmět rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova
Jazyková výchova
Literární výchova

Komunikační a slohová výchova zahrnuje:

- čtení jako zdroj informací, kritické čtení, analýza a hodnocení textu, prožitkové čtení;
- vnímání a chápání různých jazykových sdělení, rozvoj dovednosti naslouchání, analýza komunikačního záměru mluvího, manipulativní působení projevu;
- zvládnutí techniky mluveného projevu, nonverbální a paralingvální prostředky, osvojování kultivovaného projevu na veřejnosti;
- zvládnutí základních slohových postupů a útvarů.

Jazyková výchova zahrnuje:

- zvukovou stránku jazyka (zásady spisovné výslovnosti, intonace, modulace souvislé řeči);
- slovní zásobu a tvoření slov;
- morfologii;
- syntax;
- pravopis;
- obecná poučení o jazyce.

Literární výchova zahrnuje:

- rozvoj čtenářských dovedností;
- tvořivou činnost s literárním textem;
- interpretaci literárních a jiných děl;
- základy literární teorie a historie;
- literární druhy a žánry.

Výuka vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura probíhá ve třídách a v odborné učebně, vybavené audiovizuální technikou. Převažující formou výuky je vyučovací hodina, zařazována bývá skupinová práce, výjimečně je výuka realizována formou exkurze, besedy či návštěvy kulturní akce (kino, divadlo). Ve výuce jsou uplatňovány různé metody: výklad, řízená diskuse, problémové vyučování, práce s textem, didaktické hry, dramatizace. Ve výuce je vhodně využíváno dostupné audiovizuální techniky.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

- prima 5 hodin
- sekunda 4 hodiny
- tercie 4 hodiny
- kvarta 4 hodiny

Dvě disponibilní hodiny jsou určeny k usnadnění přechodu na osmileté gymnázium a upevnění jazykových dovedností. Jednu hodinu je možné dělit. Dělení závisí na ekonomických a organizačních možnostech školy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- klade důraz na práci s textem. Volí texty reprezentující všechny funkční styly: prostě sdělovací, odborný, publicistický; administrativní, umělecký, řečnický. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
 - učí žáky doložit porozumění textu např. vysvětlováním hlavních myšlenek vlastními slovy;
 - prací s učebnicemi, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
 - vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
 - učí žáky zpracovávat získané informace, např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu;
 - vede žáky k tomu, aby vědomosti i dovednosti získané v hodinách českého jazyka a literatury doplňovali a prohlubovali zpracováváním referátů a seminárních prací;
 - učí žáky vhodně prezentovat výsledky své práce;
 - zadává vhodné a smysluplné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.
- Klade důraz i na metody zpětné vazby (kontrola a hodnocení domácích úkolů, objasnění případných nejasností či problémů atd.).

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života;
- využívá poznatků z vlastní četby žáků;
- volí vhodné modelové situace k řešení problémů jako témata mluvních cvičení, debat, diskusí, úvah apod.;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- vhodně využívá práci s chybou, na jejímž základě učí žáky hledat jiné postupy a poučení;
- vede žáky k pochopení souvislostí v rámci oboru (propojuje učivo jazykové, slohové, literární) i mezi předměty (Dějepis, Základy společenských věd, Estetická výchova aj.);

- zadává úlohy, které vedou k zobecňování (schopnost provést syntézu);
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích a olympiádách. Vybrané úlohy začleňuje i do výuky.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- vede žáky k uplatňování poznatků o procesu komunikace v praxi, na příkladech demonstruje pravidla úspěšné komunikace, analyzuje jednotlivé složky komunikačního procesu (mluvčí, adresát, obsah a forma sdělení, způsob komunikace, okolnosti, za nichž komunikace probíhá);
- motivuje studenty poukázáním na možnosti praktického využití komunikativních dovedností v dalším studiu i v osobním, profesním a občanském životě;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace;
- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat. Rovněž řízení diskuse ve skupině svěřuje dle možností žákům;
- mluvený projev žáků zdokonaluje prostřednictvím mluvních cvičení, prezentací, referátů aj.;
- důsledně dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování ve všech psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k uplatňování zásad hlasové hygieny.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních, k hodnocení vlastní práce i přijímání kritiky;
- společně s žáky formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky i mimo ni a důsledně dbá na jejich dodržování;
- učí žáky vyjádřit odmítavý postoj k negativním jevům (např. šikana);
- učí žáky posoudit reálně své schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání;
- k rozvoji sociálních a personálních kompetencí přispívá výběrem témat pro úvahy žáků (např. mezilidské vztahy, mezigenerační problémy, sebereflexe žáků, jejich cíle a priority).

Kompetence občanské

UČITEL:

- na příkladech (z dějin, umělecké literatury aj.) vysvětluje nutnost jednat nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství;
- analýzou chování postav z uměleckých textů potlačuje u žáků lhostejný přístup k životu v okolí, příp. dění ve společnosti. Motivuje tak žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- soustavnou kontrolou vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
- pomáhá žákům navazovat kontakty s veřejností, např. při projektech, výstavách, besedách, kulturních vystoupeních, exkurzích, prezentacích apod.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- učí žáky zpracovat popis pracovního postupu;
- učí žáky pracovat podle zadání nebo návodu;
- vede žáky k dodržování bezpečnosti a trpělivosti při práci, uplatňuje zásady pracovní a hlasové hygieny.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- učí žáky zpracovat životopis;
- seznamuje žáky s útvary administrativního funkčního stylu, s nimiž se může v praxi setkat;
- rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, které jsou podmínkou pro praktické uplatnění;
- informuje žáky o možnostech dalšího studia českého jazyka a literatury na vysokých školách a o profesích, založených na uplatnění poznatků a dovedností z tohoto vyučovacího předmětu;
- poukazuje na reálné situace v osobním i profesním životě, v nichž žáci využijí poznatky a dovednosti získané při výuce předmětu český jazyk a literatura.

prima

prima

4+1 týdně, P

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie 	<p>Informujeme - oznámení, zpráva, plakát, pozvánka, upoutávka, soukromá oznámení Píšeme dopisy- osobní dopis, úřední dopis, krátké textové zprávy, elektronická pošta, internet, kyberšikana Pracujeme s odbornými texty - reprodukce textu, výpisky, výtah Popisujeme předměty - popis předmětu, jevu, osoby, pracovního postupu Vypravujeme příběh - dobrodružný, napínavý, humorný</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení,</i></p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, pěstování kritického vztahu ke zpravodajství a reklamě, organizace a postavení médií ve společnosti</i></p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p><i>Rozeznává typy mediálních sdělení a jejich typické výrazové prostředky (zpráva, reklama, hudební klip, komiks, www stránky)</i></p> <p><i>Rozlišuje jednotlivá mediální sdělení podle toho, jestli mají charakter faktu nebo fikce a identifikuje základní žánry a výrazové prostředky fikce v jednotlivých médiích</i></p>		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie 	<p>Nauka o jazyce a její složk</p> <p>Pracujeme s jazykovými příručkami</p> <p>Tvoření slov a stavba slova</p> <p>Tvarosloví - slovní druhy</p> <p>Skladba - věta jednoduchá, větné členy</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</i> Kreativita <i>Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru rozdílí spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie 	Hlavní literární žánry (druhy literatury) Próza - umělecká (pohádky, povídky, pověsti, romány) - naučná (studie, encyklopedie, monografie) - publicistická (reportáže, fejetony) Poezie - lyrická - milostná, přírodní, vlastenecká, politická, náboženská, reflexivní epická lyricko-epická Bajka Pověst Pohádka Povídka Nonsensová poezie Básnické prostředky obrazného vyjadřování - přenesený význam, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek, alegorie, ironie Drama - divadelní hra, filmový scénář, libreto

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Chápání podstaty mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i> OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

sekunda

4 týdně, P

sekunda

Komunikační a slohová výchova

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Učivo</p> <p>Pracujeme s odbornými texty - výtah, výpisky Píšeme úřední dopis - přihláška, žádost Píšeme životopis - strukturovaný životopis, motivační dopis, životopisy v krásné literatuře Vypravujeme příběhy- vlastní zážitky, příběhy z knih, scénu z filmu, scénu z divadelní hry Popis - předmětu, uměleckého díla Popis pracovního postupu Popis osoby Charakteristika - osoby, literární postavy Líčení - zážitek z přírody, místa, které je nám blízké Poučení o slohu</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</i></p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Komunikace</p> <p><i>Specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích U tištěných médií pojmenuje funkci užití grafických a dalších vizuálních prvků</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

sekunda

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>Skladba I - opakování ze 6. ročníku Druhy vět podle postoje mluvčího Věty dvojčlenné a jednočlenné Základní větné členy Tvarosloví - podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce</p> <p>Skladba II Přísudek, vedlejší věty přísudkové Podmět, vedlejší věty podmětne Shoda přísudku s podmětem Předmět, vedlejší věty předmětne Příslovečné určení, vedlejší věty příslovečné Přívlastek, vedlejší věty přívlastkové Doplněk, vedlejší věty doplňkové</p> <p>Nauka o významu slov Slovo a sousloví Slova jednoznačná a mnohoznačná Homonyma, synonyma, antonyma Odborné názvy Obohacování slovní zásoby Tvoření slov Odvozování Skládání Zkracování Odvozování podstatných jmen Odvozování přídavných jmen Odvozování sloves</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, různé typy sdělení</i></p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Hodnotící prvky ve sdělení, výběr slov, rozlišování a jejich funkce</i></p>		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Hlavní literární druhy Próza - umělecká (pohádky, povídky, pověsti, romány, anekdoty) - naučná (studie, encyklopedie, monografie) - publicistická (reportáže, fejetony, cestopisy, črty, sloupky) Práce s úryvky z prozaických děl Pracujeme se slovy - od slov citově zabarvených lichoťně přes slova neutrální až ke slovům citově zabarveným hanlivě Drama - divadelní hra, filmový scénář, libreto - dialog postav, monolog Jak vnímáme výtvarná díla - způsob zachycování skutečnosti Poučení o filmu - režie, kamera, hudba, filmová architekt, kostýmy, střih, zvuk, produkce, výrobce</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</i> Mezilidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i>		

tercie

4 týdne, P

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozdlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Získáváme informace, využíváme on-line encyklopedie Charakteristika - literární postavy, osoby Jednání s institucemi - dopis, žádost, objednávka, přihláška, životopis, urgence, reklamace, výpověď Subjektivně zabarvený popis - líčení v literárních dílech - líčení dojmů z četby Odborné texty - výklad - výstavba výkladového textu - populárně-naučné texty - stylistické nedostatky - úpravy textů na počítači Úvaha - argumentujeme, obhajujeme své názory Mediální výchova - hromadné sdělovací prostředky, publicistika na internetu - článek pro třídní časopis - čteme a píšeme publicistické texty - publicistické termíny Myšlenkové mapy, sebehodnocení

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Poznávání lidí</p> <p><i>Co o sobě vím, jak se promítá mé já v mém chování, moje vztahy k druhým lidem, uplatnění a výběr výrazových prostředků</i></p> <p><i>Vnímá vztah médií a svobody projevu a význam tisku pro demokratické společnosti, chápe i rizikové stránky tohoto vztahu</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <p><i>Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis</i></p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p>		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<p>Opakování učiva přechozího ročníku</p> <p>Skladba</p> <p>Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Zápor - mluvnický, větný, členský</p> <p>Základní větné členy</p> <p>Rozvíjející větné členy</p> <p>Vztahy a významové poměry mezi složkami několikanásobných větných členů</p> <p>Shoda přísudku s několikanásobným větným členem</p> <p>Větné členy ve vztahu přístavkovém</p> <p>Souvětí podřadné a souřadné</p> <p>Věta hlavní a vedlejší</p> <p>Druhy vedlejších vět</p> <p>Spojovací výrazy souřadící a podřadící</p> <p>Grafické znázornění souvětí</p> <p>Obohacování slovní zásoby</p> <p>Tvoření slov</p> <p>Tvoření víceslovných pojmenování</p> <p>Přejímání slov z cizích jazyků</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Slovesa - slovesný vid, slovesné třídy, nepravidelná slovesa</p> <p>Podstatná jména přejatá a cizí</p> <p>Skloňování přejatých jmen obecných</p> <p>Skloňování cizích jmen vlastních</p> <p>Obecné výklady o jazyce</p> <p>Slovanské jazyky a čeština</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>role médií v každodenním životě, rozlišování prvků ve sdělení, rozvíjení komunikačních schopností při veřejném vystupování</i></p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>		

tercie

Literární výchova

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Učivo</p> <p>Ústní lidová slovesnost Mýty, báje, eposy, struktura a jazyk literárního díla Antická kultura - základ evropské vzdělanosti Základní informace o bibli, Bible kralická, překlady bible Středověká literatura - písně, modlitby, legendy, kroniky noví hrdinové, rytířské eposy, první písemné památky na našem území Středověká literatura v našich zemích Zvukové prostředky poezie Humor a kritika formou satiry v žánrové poezii Reformátor J. Hus Literární druhy a žánry Renesance, evropská renesanční autoři Novela, sonet, druhy rýmů, personifikace, pointa J. A. Komenský - život a dílo Evropské baroko Klasicismus v evropské literatuře Drama; komedie, satira, dialog, monolog Romantismus - významní představitelé Druhy poezie, verš, sloka, rým, rytmus, jazykové prostředky Historický román Životopisný román Romantismus v české literatuře Realismus, významní představitelé realismu Realismus v české literatuře Prokletí básníci Memoárová literatura</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Cvičení vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

kvarta

3+1 týdně, P

kvarta

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozdílí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<p>Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé Odlišné cíle dorozumívání Základní funkční styly - opakování a rozšiřování poznatků o stylu jazykového projevu Slohové postupy v různých funkčních stylech - informační slohový postup</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávěcí slohový postup - popisný slohový postup - popisný slohový postup - výkladový slohový postup - úvahový slohový postup <p>Mluvené jazykové projevy - proslov, diskuse, debata, polemika Mediální výchova - vliv médií, mediální gramotnost Úvodník, komentář, sloupek Publicistika - komentovaná zpráva, interview, anketa, zábavný pořad Beletristický publicistický útvar - fejeton, esej</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <p><i>Různé typy sdělení, jejich funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i></p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>Zhodnotí vliv komunikačních technologií na podobu komunikace ve skupinách, do nichž vstupuje Rozpoznává zvolené výrazové prostředky jako příznakové a roli jejich citového zabarvení pro navádění uživatele k určitému výkladu obsahu sdělení</i></p>		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozdělí příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozdělí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozdělí spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<p>Učivo</p> <p>Skladba Věta dvoječlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent Věta jednoduchá a souvětí Zápor mluvnický, větný, členský, slovní Stavba věty jednoduché Základní větné členy Rozvíjející větné členy Vztahy mezi členy ve skladebních dvojicích Vztahy a významové poměry mezi složkami několikanásobných větných členů Souvětí Souvětí souřadné a podřadné Vztahy mezi větami vedlejšími v souvětí podřadném Vztahy mezi větami v souvětí souřadném Vedlejší věta vložená do věty hlavní Obohacování slovní zásoby Tvoření slov Výslovnost a pravopis přejatých slov Skládání přejatých jmen obecných a vlastních Tvarosloví Slovesa, slovesný vid, slovesné třídy, nepravidelná slovesa Obecné výklady o jazyce Čeština Slovanské jazyky</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Etnický původ <i>Rovnocennost etnických skupin, jejich původ, odlišné vnímání světa, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p>		

kvarta

Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie rozdílí literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozdílí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Román, dopis, básnický přívlastek, personifikace, básnické figury, přirovnání, kaligram</p> <p>Rozdíl mezi poezií a prózou, metafora, lyrika a její druhy, rytmus, výtvarný doprovod k básni, jazyk literárních děl</p> <p>Leitmotiv, kapitola, lyrický mluvčí, epika, básnické figury</p> <p>Povídka, situační komika, humor, ironie, ich-forma, er-forma, pointa, oxymoron, klamavá reklama, bulvár</p> <p>Surrealismus, drama, dramatizace, libreto, volná reprodukce díla</p> <p>Literární postavy a jejich vztahy, anekdota, kontrast, hyperbola</p> <p>Novela, básnické prostředky v próze, metafora</p> <p>Utopie, vědecko-fantastická literatura, pásmo, enumerace, avantgarda, sdružený rým</p> <p>Lyrický mluvčí, esej, elegie, nepravidelný rým</p> <p>Povídka, sága, epizodaneologismus, básnické přirovnání</p> <p>Metafora, fabule, prostředí děje, básnické prostředky v próze</p> <p>Rytmus, zvukomalebnost, hudebnost, přesahy, přednes</p> <p>Symboly, symbolické obrazy, lyrický mluvčí</p> <p>Alegorie, autorský jazyk</p> <p>Existencialismus, elegie</p> <p>Cestopis</p> <p>Literární brak</p> <p>Utopie a antiutopie</p> <p>Životopisný román</p> <p>Samizdatová literatura</p> <p>Literatura faktu</p> <p>Muzikál, absurdní drama</p> <p>Experimentální poezie</p> <p>Postmoderna</p> <p>Komiks</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, různé typy sdělení a jejich funkce</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>		

kvinta

3 týdne, P

sexta

3+1 týdně, P

septima

septima

3+1 týdně, P

oktáva

3+2 týdně, P

5.1.2 Anglický jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
3+1	3	3	3	3

sexta	septima	oktáva
3	3	3+1

Charakteristika předmětu**A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka na profilové úrovni – odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP ZV a RVP G. Vstupní úroveň je A1, cílová úroveň je B2. (Označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.)

Časová dotace je rozvržena následovně:

prima: 4 hodiny
 sekunda: 3 hodiny
 tercie: 3 hodiny
 kvarta: 3 hodiny
 kvinta: 3 hodiny
 sexta: 3 hodiny
 septima: 3 hodiny
 oktáva: 4 hodiny

V primě je zařazena 1 disponibilní hodina určená ke srovnání úrovně znalostí žáku z důvodu přechodu z různých ZŠ na gymnázium a v oktávě je zařazena 1 disponibilní hodina určená na přípravu ke státní nebo profilové maturitní zkoušce.

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách, dle možností dále využíváme počítačové učebny. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností, stejně jako výuka gramatiky a slovní zásoby.

Angličtina má úzké mezipředmětové vztahy s některými dalšími předměty, jako je např. Zeměpis, Dějepis, Občanská výchova, další Cizí jazyk, Estetická výchova a jiné. Výuka seznamuje žáky s reáliemi a historií zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Připravujeme žáky na to, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a konverzovat s ním na různá témata. Velký důraz dále klademe na schopnost porozumění psanému textu, poslechu a nácviku psaní různých stylistických útvarů. Procvičujeme tak všechny dovednosti potřebné k zvládnutí cizího jazyka na úrovni

B2.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Každý rok organizujeme školní kolo Konverzační soutěže v AJ pro kategorii IB, IIB a IIIA.

V anglickém jazyku jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- navozováním reálných situací a modelovými příklady motivuje žáky ke komunikaci v jazyce anglickém, k zájmu o kulturu a tradice nejen anglicky mluvících zemí, ale i zemí Evropské unie;
- používá aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu, atd., aby žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby, rozumět autentickému mluvenému projevu a pohotově reagovat na úrovni B2;
- zadává samostatnou analýzu textu a práci se slovníkem v knižní i elektronické podobě a s různými referenčními příručkami;
- podněcuje žáky k používání různých médií /internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik poslechů různých typů angličtiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádá žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vede žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- na modelových příkladech podněcuje žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě;
- prezentací rozmanitého vizuálního a audio materiálu navozuje situace, které podněcují žákovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

(Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.)

Učitel:

- nabádá žáky k spontánnímu vyjádření jejich pocitů, dále ke sdělení a obhájení svých názorů před ostatními spolužáky;
- usiluje o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízí žákům dostatek podnětů ke komunikaci, různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů, napomáhá jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vede žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. při programu e-twinning, telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě;
- dbá na to, aby při setkání s cizincem, především při studijních zájezdech Velké Británie, byli žáci nejen schopni plynule komunikovat, ale také reprezentovat naši školu, zemi, její tradice a kulturu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu;
- napomáhá žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se z jejich úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- v rámci konverzace podněcuje žáky k vyjádření postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti, vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky systematicky pracovat individuálně i ve spolupráci s ostatními a pro svou práci využívat různé pomůcky;
- příklady a podněty z reálného života vede žáky k získání znalostí a dovedností v zájmu vlastního rozvoje;
- u žáků oceňuje plnění povinností a systematickou přípravu na hodinu.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

prima

3+1 týdně, P

A1

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Gramatika: Sloveso "být", přivlastňování, zájmena, sloveso "have got" Přítomný čas prostý a průběhový Vazba "there is/are" Frekvenční příslovce Modální slovesa - have to, can Stupňování přídavných jmen Číslovky slovosled</p> <p>Tematické okruhy: Rodina a přátelé, bydlení, domov Roční období Aktivity ve volném čase, zdravý způsob života (sport), kultura Škola a předměty Oblečení, nákupy, móda Zeměpisné údaje, realie anglicky mluvících zemí Tradice a zvyky pozdravy, poděkování, představování</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i></p> <p>Sebezpoznání a sebepečení</p> <p><i>Organizace času, plánování učení a studia</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Sociální komunikace</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Poznávání lidí</p> <p><i>vzájemné poznávání se ve skupině</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>péče o dobré vztahy, respekt, podpora</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p> <p><i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i></p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>Učení se spolupráci, týmová práce, dohoda</i></p>		

sekunda

3 týdně, P

sekunda

A1-2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Gramatika: Minulý čas Člony Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Vyjádření množství Předpřítomný čas Budoucí čas - will, going to tvoření slov, synonyma, antonyma</p> <p>Tematické okruhy: Ve městě Státy a národy Popis slavných osob Jídlo a pití, stravovací návyky Doprava, cestování Práce a povolání Stará a nová média Problémy světa Pocity a nálady - radost, smutek, stres, deprese, únava jednoduchá sdělení - omluva, prosba, žádost, setkání</p> <p>písemný projev: adresa, dopis z prázdnin pozdrav omluva žádost blahopřání</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i></p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p><i>Organizace času, plánování učení a studia</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i></p> <p>Poznávání lidí</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>péče o dobré vztahy, respekt, podpora</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Sociální komunikace</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p> <p><i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i></p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p>		

sekunda

tercie

3 týdne, P

A2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> Přítomný čas prostý a průběhový Stupňování přídavných jmen Sloveso s infinitivem a - ing tvarem Předpřítomný čas prostý a průběhový Vyjádření množství a some, any, much, many, a lot of, a few Příčestí přítomné a minulé, minulý čas prostý a průběhový Too, enough Členy <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Popis vzhledu a vlastností člověka Sport Popis krajiny Film Nakupování

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i></p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p><i>Organizace času, plánování učení a studia</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i></p> <p>Poznávání lidí</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>péče o dobré vztahy, podpora, respekt</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p><i>rozvoj dovedností pro spolupráci a pro zvládání soutěže a konkurence</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p> <p><i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i></p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p>		

kvarta

3 týdně, P

kvarta

A2-B1

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu přednese souvislý projev na zadané téma sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<p>Gramatika: Budoucí čas - will, going to Předminulý čas prostý a průběhový Trpný rod Podmínkové věty Nepřímá řeč Základní modální slovesa</p> <p>Tematické okruhy: Svátky a oslavy - maturitní okruh Jídla a nápoje - maturitní okruh Nakupování - maturitní okruh Čtení knih Kriminalita Věda a technika Globální problémy</p>

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i></p> <p>Sebezpoznání a sebepečení</p> <p><i>Organizace času, plánování učení a studia</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i></p> <p>Poznávání lidí</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i></p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p><i>postoje v problematických situacích všedního dne</i></p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p><i>rozvoj dovedností pro spolupráci a soutěž</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní difference</p> <p><i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i></p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>umění vžít se do role druhého</i></p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p><i>poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i></p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p><i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p><i>Praktické využití médií</i></p>		

kvinta

kvinta

3 týdně, P

B1

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shrone informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějším textu přednese souvislý projev na zadané téma sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<p>Učivo</p> <p>Gramatika: Přehled časů Předbudoucí čas a budoucí průběhový čas Vztažné věty Modální slovesa Podmínkové a přací věty Frázová slovesa, idiomy fonetika, pravopis ustálené kolokace, ustálená větná spojení</p> <p>Tematické okruhy: Móda, popis oblečení Pocity člověka Lidské tělo a zdravý životní styl Svět práce Moderní technika, počítače Vyjádření postoje, názoru písemný projev: neformální dopis vypravování žádost o práci, životopis oznámení samostatný ústní projev: popis, shrnutí, srovnávání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce text</p>

kvinta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sebezpoznání a sebezpojetí</p> <p><i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i></p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p><i>můj vztah k sobě samému a druhým lidem</i></p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p><i>organizace vlastního času</i></p> <p>Sociální komunikace</p> <p><i>komunikace v různých situacích</i></p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p><i>rozvoj dovedností pro spolupráci a soutěž</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p> <p><i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p><i>Praktické využití médií</i></p>		

sexta

3 týdně, P

sexta

B1-B2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu přednese souvislý projev na zadané téma sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<p>Učivo</p> <p>Gramatika: Nepřímá řeč Stupňování Podmínkové věty Přací věty Trpný rod Vazba "have sth done" Vztažné věty, typy vedlejších vět Zkracování vět gerundiem Přehled časů Frázová slovesa, idiomy Slova vyjadřující množství - all, every, each, atd.</p> <p>Tematické okruhy: Nakupování - maturitní okruh Svátky a tradice - maturitní okruh Jídlo a návštěva restaurace- maturitní okruh Kriminalita Cestování Vztahy Peníze a platby Hudba a umění, kultura samostatný ústní projev: popis, shrnutí, srovnávání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce text písemný projev: formální dopis úvaha popis esej recenze</p>

sexta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sebezpoznání a sebezpojetí</p> <p><i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i></p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p><i>rozvoj dovedností pro soutěž a konkurenci</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i></p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p><i>vedení k účasti na ochraně a utváření prostředí, pochopení souvislosti lokálních a globálních problémů</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p> <p><i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i></p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p><i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy, vliv člověka na prostředí</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <p><i>Praktické využití médií</i></p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p><i>využití médií jako zdroje informací, příprava na veřejné vystupování</i></p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Role médií v moderních dějinách</p> <p><i>porozumění obsahu médií</i></p>		

septima

3 týdně, P

B2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu přednese souvislý projev na zadané téma sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<p>gramatika: slovní druhy trpný rod vazba have st done infinitiv a gerundium vztažné věty tvoření slov tématické okruhy: Životní styl - maturitní okruh bydlení - maturitní okruh rodina - maturitní okruh Londýn - maturitní okruh vzdělání práce jídlo a nakupování samostatný ústní projev: popis, shrnutí, srovnávání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce text</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>řešení problémů v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů</i></p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>regulace vlastního jednání</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>vzdělávací systémy v anglicky mluvících zemích a ČR, srovnání</i></p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>zdravý životní styl, ochrana životního prostředí</i></p>		

septima

oktáva

3+1 týdně, P

B2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shrmáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu přednese souvislý projev na zadané téma sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<p>gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> podmínkové věty přací věty nepřímá řeč frázová slovesa vedlejší věty tématické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> cestování kultura, literatura zdraví a sport globální problémy, společenské problémy zločin a trest Česká republika - maturitní okruh Praha - maturitní okruh Třinec - maturitní okruh Velká Británie - maturitní okruh věda a technika - maturitní okruh aktuální události a dění většího významu vzdělání, studium cizích jazyků, dialekty v anglicky mluvících zemích práce <p>samostatný ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> popis, shrnutí, srovnávání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce text

oktáva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>vytváření postojů tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>prostředí a zdraví, aktuální ekologické problémy</i> Životní prostředí regionu a České republiky <i>naše obec a region, problémy a ochrana životního prostředí v regionu</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>kritický přístup ke zpravodajství a reklamě</i>		

5.1.3 Německý jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
	0+2	0+3	0+3	3
sexta	septima	oktáva		
3	3	3		

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá část vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV a RVP G.

Vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Obsahem předmětu je výuka německého jazyka dle Společného evropského referenčního rámce a cílem je dosažení úrovně B1.

Německý jazyk má časovou dotaci 2 hodiny týdně v sekundě a 3 hodiny týdně v tercii až oktávě.

Vyučování probíhá v těsné návaznosti na Český jazyk, Zeměpis, Dějepis. V předmětu se realizují části tematických okruhů těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace, Řešení problémů), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě, Jsme Evropané), Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Multikulturalita), Environmentální výchova (Lidské aktivity a problematika ŽP, ŽP regionu a ČR) a Mediální výchova (Uživatelé).

Třídy se dělí obvykle na skupiny. Výuka předmětu probíhá v jazykových učebnách, vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami dle možností školy, v počítačových učebnách nebo kmenových třídách.

Vyučující používají různé formy a metody: skupinová práce, práce ve dvojicích, řízený rozhovor, učení se v modelových situacích. Výuka je doplňována dalšími aktivitami, jako je například exkurze, projekt apod. Exkurze se konají podle možností školy a zájmu žáků. Ve spolupráci s Domem Evropy Praha mají žáci možnost účastnit se mezinárodního setkání mládeže k Evropské unii v Bad Marienbergu (Německo) - počet závisí na nabídce DEP.

Cílem výuky je osvojení jazykových znalostí a dovedností, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, dorozumět se v běžných životních situacích a umět hovořit o jednoduchých tématech. Nedílnou součástí cílových znalostí žáků je rovněž zvládnutí psané podoby jazyka a poznání kultury německy mluvících zemí. Důležité je i pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučující se věnují nadaným žákům – nabízejí možnost účasti na jazykových soutěžích, četby knih v originále. V předposledním a maturitním ročníku mají žáci možnost rozvíjet své znalosti v Seminári z německého jazyka s dotací 2 hodiny týdně.

Výuka jazyka probíhá jako komplexní proces, nácvik jednotlivých dovedností (produktivní, receptivní a interaktivní) prolíná celým učivem.

Soutěže

Nabízíme účast v následujících soutěžích: literární soutěž TOR pro žáky předmaturitního ročníku (pořádá ji Pygmalion Třinec a probíhá ve školním a městském kole), konverzační soutěž v němčině (školní kolo, okresní kolo, možnost postupu do krajského a celostátního kola), překladatelská soutěž (školní kolo).

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování své práce tím, že zadává dlouhodobé úkoly (prezentace, tematické celky);
- prezentuje různé způsoby přístupů k učení se jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali efektivně a s ohledem na jejich věk a schopnosti (kartičky, asociace, analogie s jinými jazyky i mateřštinou);
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů;
- do hodin i pro domácí přípravu zařazuje práci se slovníky, multimediálním jazykovým softwarem a internetem;
- žáky vede k tomu, aby sami rozpoznali a opravili si chyby. Sami tak kriticky zhodnotí své pokroky a dovedou se z vlastních chyb poučit;
- vede žáky k účasti na soutěžích (různé stupně), ti v nich zhodnotí svůj pokrok a dovedou přijmout ocenění i kritiku od ostatních.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů tím, že žáci pracují s neznámými texty a jsou vedeni k jejich samostatnému řešení s využitím vlastních zkušeností a dovedností. Texty kriticky zhodnotí a jsou motivováni k jejich interpretaci. Žáci se vyjadřují k obrázkům, statistikám a grafům a řeší modelové situace z každodenního života (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) a jsou vedeni k využívání představitosti a intuice;
- zadává práci s odbornou německou terminologií, zejména gramatickou. Žáci při práci s textem volí nejvhodnější variantu řešení a volbu zdůvodní.

Kompetence komunikativní

(Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.)

Učitel:

- rozvívá u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním metodami výuky cizího jazyka – práce samostatná, skupinová, ve dvojicích; jazykové hry, Rollenspiele, různé prezentace před třídou...;
- v rámci konverzačních cvičení podporuje schopnost kultivovaného vyjádření vlastního názoru a postoje a jeho obhajobu;
- vede žáky k přesnému vyjadřování a formulování myšlenek, k rozpoznání podstatných informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí odpovídající témata jako motivaci k uvědomění si významu cizího jazyka pro budoucí profesi i zájmovou oblast (povolání - inzeráty, přijímací pohovor; cestování, realie německy mluvících zemí, studium aj.);
- zadává při práci ve dvojicích a skupinách úkoly rozvíjející schopnosti žáků spolupracovat, společně řešit problémy, dosáhnout stanoveného cíle a přijmout odpovědnost za svoji práci i práci ostatních. Týmová práce vede k vytváření hodnotných mezilidských vztahů. Skupiny a dvojice se obměňují, poskytují tak možnost spolupráce s různými lidmi. Obdobný význam má vytváření skupin napříč ročníkem;

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně a pravidelně kontroluje plnění zadaných úkolů, oceňuje tvořivý přístup žáků (dobrovolná aktivita v rámci hodiny i mimo);
- v hodinách vede žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním;
- vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory;
- při pobytech v německy mluvících zemích vybízí žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních

a etických hodnot;

- podporuje vzájemné doučování žáků;
- volí témata a projekty, která vedou ke kladnému vztahu k životnímu prostředí, kulturním hodnotám a tradicím, k estetickému citění (životní prostředí, kultura, náš region..., koláže, plakáty).

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání;
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- hovoří s žáky o předpokladech pro různá povolání, jejich výhodách a nevýhodách a vede žáky ke kritickému zhodnocení jejich osobnosti s ohledem na volbu povolání;
- zadává praktické úkoly, spojené s volbou povolání (úřední dopis, žádost o práci, životopis, práce s inzeráty);
- vytváří podmínky pro iniciativu a tvořivost žáka;
- seznamuje žáky se vzdělávacími a pracovními příležitostmi a vede je k jejich kritickému zhodnocení, informuje o dostupných zdrojích informací.

sekunda

0+2 týdně, V

A1

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • se zapojuje do jednoduchých rozhovorů • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p>Podstatná jména - nominativ, akuzativ Určitý, neurčitý člen Slovesa - pravidelná, nepravidelná, pomocná, modální, přítomný čas, odlučitelné předpony Předložky Slovosled v oznamovací větě, tázací věty Zápor - kein, nicht Zájemna - osobní, přivlastňovací, nominativ Tvoření slov Číslovky - základní, řadové</p> <p>Bydlení, volný čas, země a jazyky, škola, časové údaje, rodina, povolání, nápoje, potraviny Pozdravy, seznámení, návrh a odmítnutí, názor, přání, schůzka, omluva, popis osoby, popis cesty</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>moje učení</i> Komunikace <i>dialog; komunikace v různých situacích (děkování, odmítání)</i> Seberegulace a sebeorganizace <i>organizace vlastního času, plánování učení a studia</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>předsudky a stereotypy (Němci)</i> Multikulturalita <i>význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</i>		

tercie

0+3 týdně, V

A1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	Nepravdělná slovesa, modální slovesa Imperativ Předložky Zájmena - osobní - dativ, akuzativ, přivlastňovací Minulý čas - perfektum, préteritum - haben, sein Spojky - deshalb Rakousko, Švýcarsko, volný čas, koníčky, město, části těla, nemoci, dopravní prostředky, dovolená, cestování, hodiny, oblečení, dárky, bydlení, zvířata, příroda, oslavy, narozeniny Žádost, popis potíží, telefonování, pochvaly, zdvořilé oslovení, poděkování, vyprávění, přání, pocity, hodnocení, pozvání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>učební problémy vázané na němčinu (gramatika)</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>naši sousedé v Evropě</i>		

kvarta

kvarta

0+3 týdně, V

A2

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat se zapojí do jednoduchých rozhovorů rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	Učivo Přivlastňovací zájmena Předložky Zvratná slovesa, způsobová slovesa Slovesa liegen/legen... Zápor Osobní zájmena Imperativ Stupňování Spojka <i>denn, weil, dass</i> Číslovky řadové <i>Byt, nábytek</i> <i>Popis osoby, pocity</i> <i>Svátky, oslavy</i> <i>Město, popis cesty</i> <i>Národnosti</i> <i>Škola</i> <i>Počítač, internet</i> <i>Německé osobnosti - W. A. Mozart</i> <i>Srovnání, rada, popření, dát a odmítnout návrh, prosba o dovolení, odmítnutí, zákaz, hodnocení, vyjádřit mínění, zdůvodnění, e-mail</i>	
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>kulurní tradice a zvyky</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvinta

3 týdně, V

A2

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu 	Učivo Zájmena osobní, ukazovací, tázací Konjunktiv II - haben, können Adjektiva - skloňování po členu určitém, neurčitém Imperativ Nepřímá otázka Předložky Préteritum způsobových sloves Spojka <i>wenn, trotzdem</i> Slovesa s předložkovou vazbou Veřejná místa, kavárna, jídlo, nápoje, oblečení, práce a povolání, vzdělání, pocity, inzeráty, číslovky, přání, volný čas, jazyky, počasí, místní a časové údaje, škola, školní slavnosti, vynálezy - osobnosti Omluva, žádost o radu, objednávka, popis věcí a osob, spokojenost, soucit, diskuse, zklamání, přání zdvořilost, komunikace a dorozumění, mluvit o vzdělání
---	---

kvinta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>německé osobnosti</i>		

sexta

3 týdne, V

B1

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma 	Präteritum Vedlejší věty Souřadná souvětí Interpunkce Intonace Služby, obchod, reklama, reklamace Zaměstnání, pracoviště Školství, škola Rodina, vztahy Bydlení - WG, kolej Životní prostředí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Školství v ČR a Německu</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Problémy ŽP, prognózy</i>		

septima

3 týdne, V

septima

B1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 		Pasivum - přítomný čas, préteritum Infinitiv s zu Dvojitě spojky Předložky s genitivem Vedlejší věty Souřadné souvětí Skloňování adjektiv Konjunktiv II Plusquamperfektum Příčestí přítomné Tvoření slov Média Cestování Stravování, recept Zdraví, životospráva Svátky, oslavy Kultura a tradice, bydlení Německy mluvící země, osobnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Významné osobnosti zemí DACH</i> Evropa a svět nás zajímá <i>kulturní tradice a zvyky n Německu</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Uživatelé <i>média pro vybrané skupiny (pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)</i>			

oktáva

3 týdne, V

oktáva

B1+

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata stručně logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Gramatika: Zákl. vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, časové spojky Pasivum Vztažné věty Zájmenná příslovce, časové předložky, předpony u sloves Infinitiv s zu, um zu Vedlejší věty</p> <p>Ústní a písemný projev: Problémy, starosti, řešení konfliktů Srovnání obrázků Domněnky Diskuse Reklamy, letáky</p> <p>Tematické okruhy: DACH-země Rodina, generace, volba povolání, sociální média, komunikace Česká republika Třinec, region Obchody EU</p>

oktáva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Možnosti a způsoby komunikace</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Sociální komunikace <i>Tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Soužití generací</i> Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Shody a rozdíly v životním stylu,- vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>ŽP v Třinci</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí</i> Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly v životním stylu,- vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i>		

5.1.4 Ruský jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
	0+2	0+3	0+3	3
sexta	septima	oktáva		
3	3	3		

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Další cizí jazyk v RVP ZV a RVP G, cílem je dosažení úrovně B1 dle SERRJ.

Vyučovací předmět integruje průřezová témata :

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova.

Výuka probíhá v 2. - 8. ročníku osmiletého studia s dotací 3 hodiny týdně kromě sekundy, kde dotace činí 2 hodiny týdně.

Na předmět Ruský jazyk navazuje v posledních dvou ročnících volitelný předmět Seminář z ruského jazyka s dotací 2 hodiny týdně. Vyučování probíhá ve specializovaných jazykových učebnách s didaktickou technikou, případně výpočetní technikou a také v kmenových třídách.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování.

Při práci v hodinách jsou využívány následující metody a formy práce : výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s texty, práce ve dvojicích, skupinová práce, písemný projev, práce se slovníky, poslech s porozuměním.

Studenti jsou během pololetí hodnoceni v ústním i písemném projevu klasifikací.

Soutěže

Nabízíme účast v následujících soutěžích: Puškinův památník pro žáky všech ročníků, konverzační soutěž v ruském jazyce (školní kolo, krajské kolo a celostátní kolo), překladatelská soutěž (školní kolo).

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o ruskou kulturu a tradice ukázkami děl ruských autorů;
- vede žáky k osvojení azbuky, ke čtení ruského textu a napsání srozumitelných sdělení;
- vede žáky k samostatnému ústnímu projevu;
- vedením výuky v ruském jazyce podporuje žáky v tom, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně a správně komunikovat v ruském jazyce;
- zadáváním samostatné práce vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa, časopisy aj.), dále vede žáky ke správnému používání překladových a jiných slovníků;
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje k osvojení slovní zásoby a pravopisu a také na osvojení správných učebních návyků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje modelové situace, ve kterých se žák může ocitnout a podněcuje žáka k využití svých individuálních schopností, fantazie, představivosti a získaných vědomostí k řešení těchto situací;
- vede žáky k práci s texty, k využití představivosti a intuice a dovedností k odhadnutí významu neznámých slov;
- vede žáky ke schopnosti interpretovat získané informace a formulovat své názory ústně i písemně.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává řečová cvičení a vede žáky k otevřenosti a ke schopnosti odlišit podstatné informace od nepodstatných, tak aby své poznatky využili v diskusi a volili vhodná jazyková vyjádření;
- vede žáky k využívání komunikativních dovedností při setkání s rodilými mluvčími a ke komunikaci na konkrétní témata
- učí žáky interpretovat texty, trénuje s nimi typové úlohy zaměřené na čtení s porozuměním.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky zadáváním skupinových činností k rozvíjení schopnosti spolupracovat a podporuje tím vytváření hodnotných mezilidských vztahů;
- zapojuje do výuky jazykové hry, které využívají hravosti mladých lidí.

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje v zadaných písemných projevech zájem žáka o dění ve třídě, ve škole, v místě svého bydliště, celé společnosti;
- soustavnou kontrolou vede žáka plnění jeho povinností i k sebehodnocení svého chování.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vybízí žáka k systematické práci, žák si pravidelnou přípravou vytváří správné studijní návyky.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáka k rozvíjení osobní aktivity a tvořivosti a k dosažení stanovených cílů;
- pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjí je pomocí školních i celostátních soutěží.

sekunda

0+2 týdně, V

A1

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • seznámí se s grafickou stránkou jazyka a jejími zvláštnostmi 	<p>Fonetika: Osvojování zvukové stránky jazyka a intonace vět Čtení slov a vět se správnou výslovností, přízvukem, redukcí hlásek Nácvik výslovnosti tvrdých a měkkých souhlásek</p> <p>Gramatika: Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě Základní číslovky Slovesa Podstatná jména Zájmena Tematické okruhy a slovní zásoba: Rodina, domov, bydlení, povolání, jídlo, kalendářní rok, počasí, příroda Volný čas Seznámení Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Reprodukce krátkého textu Obměňování a tvoření vlastních dialogů Psaní: Odstupňovaný nácvik psaní ruské abkuby Čtení slov a textů v psacím písmu Vhodné diktáty Písemné sdělení o sobě a své rodině Reálie Ruska: Díleč zajímavosti Zvláštnosti v oslovování</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i></p>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

sekunda

- Olympiáda v ruském jazyce

tercie

0+3 týdně, V

A1/A2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména má k dispozici vizuální oporu • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p>Fonetika: Osvojování zvukové stránky jazyka a intonace vět Čtení slov a vět se správnou výslovností, přízvukem, redukcí hlásek Nácvik výslovnosti tvrdých a měkkých souhlásek</p> <p>Gramatika: Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě Základní číslovky Slovesa Podstatná jména Zájmena, Příslovce Slovesné a předložkové vazby Tematické okruhy a slovní zásoba: Přátelé, volný čas, sport, jídlo, kalendářní rok, všední den, víkend, příroda Nakupování Vzhled člověka Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Reprodukce krátkého textu Obměňování a tvoření vlastních dialogů Psaní: Odstupňovaný nácvik psaní ruské abjaky, pravopis Čtení slov a textů v psacím písmu Vhodné diktáty Písemné sdělení o sobě a své rodině Reálie Ruska: Díličí zajímavosti Zvláštnosti v oslovení</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovednosti zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i></p>		

Aktivita, pomůcky, soutěže**Aktivita**

- Olympiáda v ruském jazyce

tercie

kvarta

0+3 týdně, V

A2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<p>Fonetika: Nácvik správné výslovnosti Intonace větných konstrukcí</p> <p>Gramatika: Slovesné a předložkové vazby Přídavná jména Podstatná jména Časové údaje Slovesa Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost a potřebnost, možnost, nemožnost Zájmena</p> <p>Tematické okruhy: Svátky Divadlo Příroda, Počasí, Orientace ve městě, Dopravní prostředky, Roční období, Cestování, Praha, Moskva Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných, každodenních situacích Popis obrázku Souvislá reprodukce kratšího textu Samostatný ústní projev Písemný projev: Grafické vyjádření měkkosti a tvrdosti párových hlásek Krátké sdělení Dopis Písemné překlady slov a slovních spojení Vhodné diktáty</p> <p>Reálie: Díličí zajímavosti Zajímavá místa Moskvy, Prahy</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovednosti zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i></p>		

Aktivity, pomůcky, soutěže**Aktivity**

- Olympiáda v ruském

kvarta

jazyce

kvinta

3 týdně, V

A2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	<p>Fonetika: Nácvik správné výslovnosti Intonace větných konstrukcí</p> <p>Gramatika: Slovesné a předložkové vazby Přídavná jména Podstatná jména Časové údaje Slovesa Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost a potřebnost, možnost, nemožnost Zájmena</p> <p>Tematické okruhy: Vzhled člověka Povahové vlastnosti člověka Denní režim, časové údaje Svátky, tradice Orientace ve městě Petrohrad</p> <p>Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjadřování názorů na osobní vlastnosti lidí Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu</p> <p>Písemný projev: Osobní dopis Stručný popis Vypravování Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět</p> <p>Reálie: Zajímavosti Petrohradu Dílejší zajímavosti</p>

kvinta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sebezpoznání a sebezpojetí</p> <p><i>Jazykové hry a soutěže</i></p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p><i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i></p> <p>Sociální komunikace</p> <p><i>Přesná komunikace, srozumitelnost, jasnost, přesnost vyjádření a sdělení, argumentace tvořivá komunikace, plynulost, pohotovost</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p><i>Shody a rozdíly v životním stylu</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p><i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i></p>		

Aktivity, pomůcky, soutěže**Aktivity**

- Olympiáda v ruském jazyce

sexta

3 týdne, V

sexta

A2

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>Fonetika: Intonace otázky v ruštině Intonace údivu</p> <p>Gramatika: Podstatná jména Neurčitá zájmena Stupňování přídavných jmen a příslovcí Slovesa Slovesné a předložkové vazby Podmiňovací způsob Rozkazovací způsob</p> <p>Tematické okruhy: Zdraví Životní styl Oblečení, móda Koničky Umění</p> <p>Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu</p> <p>Písemný projev: Osobní dopis Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět</p> <p>Reálie Ruska: Dílčí zajímavosti</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>Vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</i></p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p><i>Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</i></p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p><i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i></p> <p>Morálka všedního dne</p> <p><i>Jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p><i>Zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu</i></p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p><i>Solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p><i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i></p>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Olympiáda v ruském

sexta

jazyce

septima

3 týdně, V

B1

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p>Fonetika: Intonace větných konstrukcí, výslovnost redukce nepřízvučných samohlásek</p> <p>Gramatika: Podstatná jména Slovesa Předložkové a slovesné vazby Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost, potřebnost, možnost, nemožnost Neurčitá zájmena Stupňování přídavných jmen a příslovci</p> <p>Tematické okruhy: Studium cizích jazyků Česká republika, Praha Můj region Zaměstnání Příroda, ekologie</p> <p>Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu</p> <p>Písemný projev: Vyplňování žádosti Osobní dopis Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět</p> <p>Reálie Ruska : Zajímavá místa Česka Dílčí zajímavosti</p>

septima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p><i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i></p> <p>Sociální komunikace</p> <p><i>Přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p><i>Chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení</i></p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p><i>Shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí</i></p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p><i>Srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p><i>Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)</i></p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p><i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i></p>		

Aktivity, pomůcky, soutěže**Aktivity**

- Olympiáda v ruském jazyce

oktáva

3 týdně, V

B1 +

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek shrme a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p>Fonetika Gramatika: Podstatná jména Přídavná jména Slovesa Předložkové a slovesné vazby Zájmena Účelové a předmětné věty Věty se sponovými slovesy Vazby s infinitivem</p> <p>Tematické okruhy: Rusko, Moskva Významné osobnosti Ruska Sport Média Vzdělávací systém, studium cizích jazyků</p> <p>Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Reprodukce delšího textu</p> <p>Písemný projev: Krátké a delší formy Vhodné diktáty Písemné překlady</p> <p>Reálie Ruska: Životní styl Zajímavá místa Ruska Díličí zajímavosti</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Poznávání lidí</p> <p><i>Shody a rozdíly v životním stylu, - vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i></p> <p>Sociální komunikace</p> <p><i>Tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);</i></p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p><i>Shody a rozdíly v životním stylu, - vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p><i>Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)</i></p>		

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Olympiáda v ruském jazyce

5.1.5 Španělský jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
	0+2	0+3	0+3	3
sexta	septima	oktáva		
3	3	3		

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace – odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka pro RVP ZV a RVP G.

Španělský jazyk má časovou dotaci 2 hodiny týdně v sekundě a 3 hodiny týdně v tercii až oktávě.

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách, dle možností dále využíváme počítačové učebny. Pro vyšší efektivitu výuky jsou žáci rozděleni do skupin. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností, stejně jako výuka gramatiky a slovní zásoby. Připravujeme žáky na to, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a konverzovat s ním na různá témata. Velký důraz klademe na schopnost porozumění psanému textu, poslechu a nácviku psaní různých stylistických útvarů. Procvičujeme tak všechny dovednosti potřebné k zvládnutí cizího jazyka na úrovni B1+ Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Španělština má úzké mezipředmětové vztahy s některými dalšími předměty, jako je např. Zeměpis, Dějepis, Občanská výchova, Cizí jazyk, Estetická výchova a jiné. Výuka seznamuje žáky s realitami a historií zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Učitel využívá tyto formy a metody ve výuce: řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu atd.

Ve španělském jazyce jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

Soutěže

Nabízíme účast v následujících soutěžích: Poznáváme španělskou kulturu (pro žáky tercii pořádají vyučující španělštiny), konverzační soutěž ve španělštině (školní kolo, možnost postupu do krajského a celostátního kola), překladatelská soutěž (školní kolo).

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- navozováním reálných situací a modelovými příklady motivuje žáky ke komunikaci ve španělském jazyce, k zájmu o kulturu a tradice nejen Španělska, ale i španělsky mluvících zemí;
- používá aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu, atd., aby žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby, rozumět autentickému mluvenému projevu a pohotově

reagovat na úrovni B1+;

- součástí hodin i domácí přípravy je samostatná analýza textu a práce se slovníkem v knižní i elektronické podobě a s různými referenčními příručkami;
- podněcuje žáky k používání různých médií /internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik poslechů různých typů španělštiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádá žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vede žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- na modelových příkladech podněcuje žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě;
- prezentací rozmanitého vizuálního a audio materiálu navozuje situace, které podněcují žákovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabádá žáky ke spontánnímu vyjádření svých pocitů, dále ke sdělení a obhájení svých názorů před ostatními spolužáky, rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu;
- usiluje o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízí žákům dostatek podnětů ke komunikaci – různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů, napomáhá jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vede žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. při telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě;
- dbá na to, aby při setkání s cizincem byli žáci nejen schopni plynule komunikovat, ale také reprezentovat naši školu, zemi, její tradice a kulturu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování, projevu;
- napomáhá žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se ze jejich úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje studenty v rámci konverzace k vyjádření postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti;
- vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání;
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků.

sekunda

sekunda

0+2 týdně, V

A1

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu zapojí se do jednoduchých rozhovorů rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	Slovesa 1., 2., 3. třídy, nepravidelná slovesa llamarse, tener, vivir, ser (jednotné číslo), estar, gustar, ir, saber, querer, jugar, hacer, poner Číslovky do 10 Mužský a ženský rod, množné číslo, zápor, Barvy, zvířata, rodina, bydlení, škola, záliby, jídlo, oblečení, sporty, počasí, denní režim - základní slovní zásoba	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>moje učení</i> Komunikace <i>dialog; komunikace v různých situacích (děkování, odmítání)</i>		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>předsudky a stereotypy (Španělé)</i> Multikulturalita <i>význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</i>		

tercie

0+3 týdně, V

tercie

A1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 		Gramatika: Rod a číslo podstatných a přídavných jmen Osobní zájmena Zápor Slovesné třídy Časování pravidelných sloves Nepravidelná slovesa v přítomném čase Tázací, ukazovací a přivlastňovací zájmena Množné číslo Členy Číslovky 0 - 100 Srovnávání Přivlastňovací zájmena Použití sloves ser, estar, hay Předložky de, en, a Vykání Přivlastňovací zájmena nesamostatná Tematické okruhy: Profese, národnosti, barvy Rodina, škola, povahové vlastnosti, vzhled osob, lidské tělo Španělsko - Alhambra, Granada Španělština ve světě Aktivity v hodinách cizího jazyka Prázdninové a volnočasové aktivity, každodenní činnosti Příroda a počasí, zvířata, roční období, svátky, měsíce, dny v týdnu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>učební problémy vázané na španělštinu (gramatika)</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>naši sousedé v Evropě</i>			

kvarta

0+3 týdně, V

kvarta

A1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		Gramatika: Zájmena předmětu přímého a nepřímého Slovesa gustar, encantar, interesar Blízká budoucnost Dvoji zápor ve větě Neurčitá zájmena Slovesné vazby s infinitivem Příslovce Nepravidelná slovesa Další použití ser, estar, hay Přivlastňovací zájmena samostatná Rozkazovací způsob kladný a záporný pro 2. osobu j. č. Věty zvolací Trpný rod a zvrtné se Minulý čas jednoduchý Nepravidelná slovesa v minulém čase jednoduchém Tematické okruhy: Volný čas, zájmy, záliby Druhy filmů Barcelona, Madrid Orientace ve městě, obec, dopravní prostředky Běžný den a otevírací hodiny ve Španělsku Bydlení Španělská jídla a výrobky Nakupování, oblékání, v restauraci Hudba ve španělsky hovořících zemích	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>kulturní tradice a zvyky</i>			

kvinta

3 týdne, V

kvinta

A2

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavními bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	<p>Učivo</p> <p>Gramatika: Rozkazovací způsob pro vykání Předložkové vazby Předložky por a para Neurčitá a záporná zájmena a příslovce Zájmena předmětu přímého a nepřímého Číslovky 100 - 1 000 000 Gerundium Estar+gerundium Nepravdělná slovesa v přítomném čase - shrnutí Imperfektum Slovesné vazby s infinitivem Tvoření příslovčí Použití minulého času a imperfekta</p> <p>Tematické okruhy: Země Latinské Ameriky Cestovní ruch na Yucatánu V hotelu, cestování Obchody, druhy zboží, nakupování oblečení Galapágy Životní prostředí a příroda Říše Inků a Inkové dnes Isabel Allende Mezilidské vztahy</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>španělské osobnosti</i></p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

sexta

3 týdne, V

sexta

A2

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>Učivo</p> <p>Gramatika: Subjuntiv v přítomném čase Použití subjuntivu ve vedlejších větách předmětných a účelových Podmiňovací způsob a jeho použití Předložkové vazby sloves a přídavných jmen Rozkazovací způsob Zvratná slovesa Gerundium Použití minulého času jednoduchého a imperfekta Imperfektum v nepřímé řeči Složený čas minulý Superlativ absolutní Tvoření zdrobnělin</p> <p>Tematické okruhy: Svátky a oslavy, karneval v Bolívii Povahové vlastnosti, mezilidské vztahy Škola a vyučování Argentinci, jejich povaha a záliby Španělské časopisy o životech slavných a latinskoamerické telenovely Latinskoamerické tance Osobní hygiena, péče o vzhled, části těla, zdravotní potíže, nemoci Dobytí Mexika Záhadné a strašidelné příběhy Sporty Spanglish, rozdíl mezi španělskou a latinskoamerickou slovní zásobou Latinskoamerická populace v USA Carlos Santana Nevšední a extrémní zážitky</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Mezilidské vztahy <i>péče o dobré vztahy</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě (ve Španělsku) - Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu - Které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet (situace imigrantů ve Španělsku)</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

septima

3 týdne, V

septima

B1

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>Učivo</p> <p>Gramatika: Budoucí čas Podmínkové věty Časová souslednost Zpodstatňování přídavných jmen Subjuntiv pro hodnocení skutečností a vyjádření možnosti a hypotézy Vztahné věty s předložkou Minulý čas složený Gerundium Interpunkční znaménka Řadové číslovky Předminulý čas</p> <p>Tematické okruhy: Zajímavosti o ČR Pověry ve Španělsku Znamení zvěrokruhu, astrologie Výuka, studentský život, waldorfské školy, program Erasmus Svět sportu - slavní španělští a čeští sportovci, Španělsko na Olympijských hrách Architektura Praha Bydlení, domácí práce, studentské bydlení ve Španělsku Kulturní zvyky a odlišnosti Národnostní menšiny v ČR a Španělsku</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Školství v České republice a ve Španělsku</i> Evropa a svět nás zajímá <i>kulturní tradice a zvyky ve španělsky mluvících zemích</i> Žijeme v Evropě <i>shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí (Česká republika a Španělsko)</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Uživatelé <i>návyky při konzumaci médií (struktura dne podle médií – čtení novin či časopisu, sledování televize, „boj o dálkové ovládání“, uspořádání nábytku vzhledem k televizi apod.) - sledování a popis návyků při užívání médií v rodině/třídě/skupině a jejich rozbor - ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

oktáva

3 týdně, V

B1

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek shrme a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p>Gramatika: Používání předminulého času Slovesné vazby s gerundiem a infinitivem Trpný rod Subjuntiv Modální slovesa v minulém čase Označení přízvuku Shrnutí minulých časů Nepravidelná slovesa Použití ser, estar, hay Předložky, příslovce Infinitivní vazby Předmět přímý a nepřímý Zájmena ukazovací, přivlastňovací</p> <p>Tematické okruhy: Rodina Bydlení Volný čas Sporty Nákupy Příroda a životní prostředí Svátky Jídlo Zdraví a nemoci Masmédia Doprava a cestovní ruch, vlaková doprava ve Španělsku Umělecká díla španělsky hovořících autorů Události v ČR spojené s hispánskou kulturou Krásy Španělska Latinská Amerika, rozdíly ve slovní zásobě Španělska a Latinské Ameriky Historie a literatura španělsky mluvících zemí Společenský život Aktuální problémy světa, doprava Česká republika, Praha Významné osobnosti španělsky mluvících zemí Výchova a vzdělávání</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>možnosti a způsoby komunikace</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Soužití generací</i></p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>ŽP v Třinci</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
4+1	3+1	4	4	4

sexta	septima	oktáva
3+1	3+1	0+4

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP ZV a RVP G.

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení a využití kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní a geometrickou gramotnost žáků. Způsob matematického myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivních úvah je prostředkem pro nové a hlubší poznání a je předpokladem dalšího studia. Výuka matematiky rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných vzorců a algoritmů.

Výuka matematiky umožňuje žákům pochopit, že matematika je nezastupitelným prostředkem v modelování a předvídání reálných jevů. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy napomáhají žákům proniknout do podstaty oboru, propojovat jednotlivé tematické okruhy, objevovat harmonii a půvab matematiky.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelně a věcně argumentaci. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i v běžném životě, v pěstování schopností aplikace. Studium matematiky přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupů při odvozování tvrzení, odhalovat klamné závěry, zvažovat rizika předkládaných důkazů.

Snažíme se, aby si žáci uvědomili, že matematika je užitečná pro život, že nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (ekonomii, technice, sociologii), že je ovlivňována vnějšími podněty a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Snažíme se vypěstovat dobrý vztah k matematice u všech žáků, aby matematiku chápali jako zajímavou disciplínu. Žáci poznávají, že matematika je součástí kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin. Matematika se také realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, jako je fyzika a chemie, se kterými integruje některá společná témata.

Matematika integruje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Organizace výuky

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně matematiky, kde je možné využívat k výuce interaktivní tabuli.

Časová dotace:

prima 5 hodin

sekunda 4 hodiny

tercie 4 hodiny

kvarta 4 hodiny

Některé hodiny mohou být dělené. Dělení závisí na ekonomických a organizačních možnostech školy.

Při výuce využíváme učebnice, sbírky úloh, matematické tabulky, rýsovací pomůcky, modely těles, kalkulátory, PC - prezentace, výukové programy, příp. další programy - Cabri, GeoGebra (pro výuku geometrie) nebo Excel (pro zpracování dat ve statistice, konstrukci grafů),...

Ve vyučování matematiky se používají hlavně tyto formy a metody výuky: výkladové hodiny, hodiny vedené hlavně rozhovorem a diskuzí, procvičovací hodiny, cvičení a hodiny s problémově pojatou výukou, skupinová práce a práce s jednotlivými žáky. Učitel přizpůsobí metody a formy výuky úrovni žáků ve třídě.

B. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel :

- stanoví cíl hodiny, na konci hodiny se žáky zhodnotí, zda cíle dosáhli, příp. navrhnou, jak práci zefektivnit, aby bylo cíle dosaženo;
- vede žáky k práci s učebnicí, učí je chápat strukturu učebnice, klade důraz na čtení s porozuměním;
- učí žáky porozumět matematickému textu, rozumět matematickým symbolům;

- vytváří u žáků dostatečné zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení), které žáci využívají při řešení úloh z praxe;
- podle potřeby začleňuje didaktické hry (rébusy, hádanky, matematické křížovky);
- zadává různé domácí úkoly: úkoly k procvičování probraného učiva, výpisky nového učiva, sběr a zpracování dat z praxe, vyhledávání informací na internetu;
- vede a motivuje žáky k účasti na soutěžích, olympiádách, korespondenčních kurzech a seminářích.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace, při kterých žáci formulují problémy, analyzují je a hledají cesty k řešení problémů;
- vede žáky ke správné volbě známého algoritmu, příp. k vytvoření nového algoritmu řešení;
- podporuje různé postupy řešení, pomáhá žákům srovnávat jejich efektivnost;
- připouští práci s chybou a na jejím základě vede žáky k jiným postupům a poučením se z chyb;
- vede žáky k předvídání a odhadům výsledku úlohy, k provádění zkoušky správnosti řešení;
- zadává úlohy, které vedou k zobecnování (provedení syntézy, vyslovení hypotézy) a vede žáky k ověřování těchto hypotéz.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky formulovat myšlenky, obhajovat vlastní názor, používat matematický jazyk a matematickou symboliku s porozuměním, vyžaduje přesnost při formulaci definic a matematických vět;
- učí žáky matematicky argumentovat, používat různé typy tvrzení, rozlišovat definici a větu, rozumět logické stavbě matematické věty, dokázat jednoduchou matematickou větu, vytvořit, zdůvodnit nebo vyvrátit hypotézu;
- vede žáky ke klasifikaci informací z různých zdrojů, učí žáky rozpoznat jejich důvěryhodnost, vyhodnotit informace kvantitativního i kvalitativního charakteru, které jsou obsaženy v grafech, diagramech, tabulkách;
- učí žáky prezentovat výsledky řešení úlohy, prezentovat získané informace formou grafů, diagramů a tabulek apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příležitosti k činnosti ve dvojicích, ve skupinách, vede žáky k organizaci práce ve skupinách, k zodpovědnosti za práci skupiny;
- umožňuje střídání rolí žáků ve skupině, učí je hodnotit podíl na řešení úlohy svých i jiných;
- vede žáky k úctě k práci jiných, nechává žáky hodnotit práci druhých, vede je k odhadu důsledků svého jednání a schopnosti nést následky.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů soustavnou kontrolou;
- vybírá vhodné úlohy s ekologickou tematikou, vede žáky k poznání, že je třeba přírodu a životní prostředí chránit;
- učí žáky při zdůvodňování stanovisek a postupů uplatňovat základy logiky a rozlišovat seriózní a demagogickou argumentaci;
- ukazuje matematiku jako součást kulturního dědictví a nedílnou součást života člověka.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání pomůcek, dbá na to, aby je udržovali v pořádku;
- učí žáky pracovat podle návodu, postupu řešení úlohy;
- vede žáky ke tvorbě vlastních pomůcek (papírové modely, šablony);
- učí žáky trpělivosti při práci, k zodpovědnosti;
- uplatňuje zásady pracovní hygieny a bezpečnosti;
- vede žáky k využívání kalkulátorů, PC, interaktivní tabule k efektivnějšímu řešení úloh;
- vede žáky k dodržování dohodnutých termínů.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z matematiky;
- vybízí žáky k hodnocení výsledků své práce;

- pomáhá žákům odhalit jejich nadání a rozvíjet ho pomocí matematických soutěží a problémových úloh.

C. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků poskytuje žákovi zpětnou vazbu, zjištění, jak danou problematiku zvládá, jak dovede aplikovat to, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě stále chybuje. Hodnocení je motivující pro žáka, součástí hodnocení by měl být i návod k odstranění chyb a nedostatků. Žáci se učí hodnotit objektivně i svou práci, práci spolužáků při skupinové práci.

Formy hodnocení:

- ústní zkoušení – vzniká zde osobní kontakt mezi učitelem a žákem, má velký význam pro rozvíjení

vyjadřovacích schopností a myšlení žáků;

- písemné zkoušky –

1. kontrolní prověrky (přibližně 20 minut) – třída je rozdělena na skupiny a sestava úloh musí být rovnocenná pro obě skupiny;

2. čtvrtletní písemné práce – jsou nejvýznamnější písemné práce v matematice, měli by ji napsat všichni žáci.

Této práci jsou věnovány dvě vyučovací hodiny, jedna pro napsání, druhá pro opravu, příp. rozbor;

3. domácí úkoly – klasifikujeme jen úkoly složitější, prezentace, referáty. U úloh procvičovacích registrujeme, pokud žáci nevypracují úkol, zahrneme to k celkovému hodnocení žáka na konci klasifikačního období. Úlohy z procvičovacích domácích úkolů zařazujeme do písemných prověrek a tím žáky k domácí přípravě motivujeme.

D. Soutěže:

Matematický klokan

je mezinárodní soutěž, která pochází z Austrálie, v ČR ji pořádá Jednota českých matematiků a fyziků ve spolupráci s vysokými školami. Soutěž probíhá ve všech krajích naší republiky v jednom termínu a je určena všem zájemcům o matematiku. Soutěžící jsou rozděleni podle věku do kategorií, všichni řeší 24 testových úloh a u každé z nich vybírají jednu z nabízených možností.

Kategorie Benjamín - prima a sekunda

Kategorie Kadet - tercie a kvarta

Matematická olympiáda

je soutěž pro nadané studenty s hlubokým zájmem o matematiku. Je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Podmínkou účasti je úspěšné vyřešení úloh domácího kola. Soutěžící jsou podle věku rozděleni do kategorií.

Kategorie Z6 - prima

Kategorie Z7 - sekunda

Kategorie Z8 - tercie

Kategorie Z9 - kvarta

prima

4+1 týdně, P

prima

Úvodní opakování

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, porovnávání) v oboru celých a desetinných čísel znázorňuje čísla na číselné ose a dvojice čísel v pravouhlé soustavě souřadnic rozumí pojmům množina, podmnožina, průnik a sjednocení množin charakterizuje a třídí rovinné útvary (bod, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtyřúhelník, kruh, kružnice) určuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině a prostoru, přímky a roviny v prostoru rozpozná základní tělesa a pojmenuje jejich význačné části upravuje jednoduché číselné výrazy; sestavuje a řeší jednoduché rovnice převádí mezi sebou různé jednotky času, délky, obsahu a objemu načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles 		Číslo a číslice Množiny Přirozená a desetinná čísla Číselné výrazy Rovnice Základní geometrické útvary - bod, přímka, polopřímka, úsečka, úhel, kruh, kružnice, trojúhelník, čtyřúhelník Přímky a roviny v prostoru Tělesa
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kladná a záporná čísla

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, porovnávání) v oboru celých a desetinných čísel znázorňuje čísla na číselné ose a dvojice čísel v pravouhlé soustavě souřadnic upravuje jednoduché číselné výrazy; sestavuje a řeší jednoduché rovnice rozumí pojmu aritmetický průměr a umí jej určit převádí mezi sebou různé jednotky času, délky, obsahu a objemu aplikuje poznatky o celých číslech při řešení jednoduchých slovních úloh 		Desetinná čísla, celá čísla a operace s nimi Číselné výrazy Číselná osa a soustava souřadnic
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Dělitelnost

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> modeluje a řeší problémové situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel rozumí pojmům násobek a dělitel a umí je použít používá znaky dělitelnosti čísla 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 rozpozná prvočísla a čísla složená rozhodne, zda jsou daná čísla soudělná či nesoudělná modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 		Násobek, dělitel Znaky dělitelnosti Prvočísla a čísla složená Společný dělitel, společný násobek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>dovednost zapamatování</i>		

prima

Osová a středová souměrnost

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje velikost úhlu měřením a výpočtem rozumí pojmu shodnost v rovině umí rozpoznat, zda jsou útvary shodné a matematicky zapsat jejich shodnost rozpozná a znázorní osově a středově souměrné útvary umí graficky sčítat a odčítat úsečky a konvexní úhly načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 		Shodnost Osová souměrnost Středová souměrnost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>souměrnosti v světové architektuře a přírodě</i>			

sekunda

3+1 týdně, P

Racionální čísla, procenta

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel provádí početní operace v oboru racionálních čísel rozšiřuje a krátí zlomky, využívá přitom poznatky z dělitelnosti přirozených čísel 		Zlomek, smíšené číslo, složený zlomek Operace se zlomky Racionální čísla Procenta, promíle Úrok	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>porovnávání životní úrovně v různých částech světa</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>využívání energie, možnosti a způsoby šetření přírodních zdrojů - využití procentuálního počtu</i>			

sekunda

Trojúhelníky a čtyřúhelníky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí rovinné útvary užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu charakterizuje a třídí trojúhelníky a čtyřúhelníky načrtne a sestrojí trojúhelník podle základních vět o určenosti trojúhelníka využívá vlastností středních příček, těžnic, výšek, os stran, os vnitřních úhlů trojúhelníku při řešení úloh 		Trojúhelník, střední příčky, těžnice, výšky, kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku Shodnost trojúhelníků Osově souměrné trojúhelníky Konstrukce trojúhelníku Čtyřúhelníky, lichoběžníky, ronoběžníky Obsahy trojúhelníků a čtyřúhelníků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Hranoly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určí povrch a objem hranolu převádí mezi sebou jednotky objemu a obsahu 		Tělesa - hranol, kvádr, krychle Zobrazení těles Sítě těles Povrch a objem těles
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Výrazy 1

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu chápe pojem proměnná a matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí a dělí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním řeší úlohy pomocí Pythagorovy věty matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním 		Mocniny a odmocniny Pythagorova věta Číselné výrazy Proměnná, výrazy s proměnnými
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici - Pythagoras</i>		

tercie

tercie

4 týdně, P

Rovnice a nerovnice

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší lineární rovnice a nerovnice, používá ekvivalentní úpravy formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic vyjadřuje neznámou ze vzorce používá pojem interval, rozliší druhy intervalů, znázorňuje interval na číselné ose 		Ekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic Slovní úlohy Výpočet neznámé ze vzorce Intervaly a nerovnice	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Kruhy a válce

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice kružnice a kruhu klasifikuje vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic charakterizuje váleček, odhaduje a vypočítá objem a povrch válce 		Kružnice, kruh a jejich části, polohové úlohy Délka kružnice a obsah kruhu Váleček, jeho objem a povrch	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici - Thales</i>			

Úměrnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje jednoduché závislosti tabulkou, grafem, předpisem určuje vztahy přímé a nepřímé úměrností a správně je využívá řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů řeší praktické úlohy pomocí trojčlenky vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává datové soubory správně interpretuje údaje vyjádřené různými druhy diagramů 		Poměr, postupný poměr, úměra Závislost veličin Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka Měřítko Diagramy	

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>použití navigace, GPS a map při cestách po Evropě</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>práce se statistickými údaji při porovnávání životní úrovně v různých částech světa</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - vhodné využití typů diagramů</i></p>		

Geometrické konstrukce

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<p>Množiny bodů dané vlastnosti</p> <p>Konstrukční úlohy</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Výrazy 2

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu chápe pojem proměnná a matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí a dělí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním užívá při výpočtech vyšší mocniny 	<p>Mocniny</p> <p>Mnohočleny a početní operace s mnohočleny</p> <p>Základní lomené výrazy</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p>		

kvarta

4 týdne, P

Rovnice a jejich soustavy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší lineární a kvadratické rovnice, řeší soustavy rovnic stanovuje definiční obor rovnice formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<p>Lineární rovnice a jejich soustavy</p> <p>Kvadratická rovnice, vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice</p> <p>Soustavy lineární a kvadratické rovnice</p> <p>Slovní úlohy řešené pomocí těchto rovnic</p>

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Zadávání problémových úloh – slovní úlohy</i>		

Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním pojmy: funkce, definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic stanovuje intervaly monotónnosti určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a jejich soustav matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy 	Funkce jako předpis Přímá úměrnost Lineární funkce, konstantní funkce Funkce absolutní hodnota Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost Grafické řešení rovnic Slovní úlohy Diagramy Základy statistiky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – Descartes</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich významy <i>Čtení tabulek a grafů</i>		

Podobnost a funkce úhlu

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe pojem podobnost, užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků určuje měřením a výpočtem velikost úhlu definuje goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku řeší praktické úlohy užitím goniometrických funkcí v pravouhlém trojúhelníku 	Podobnost útvarů, užití podobnosti Goniometrické funkce ostrého úhlu Řešení úloh o trojúhelníku

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Jehlany a kužely

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zodpovídá a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti určuje vzdálenosti a odchylky odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles ve volném rovnoběžném promítání analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 		Přímky a roviny v prostoru Vzdálenosti a odchylky Jehlany Kužely Komolé kužely a jehlany Koule	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>tělesa v architektuře a přírodě</i>			

kvinta

4 týdně, P

sexta

3+1 týdně, P

septima

3+1 týdně, P

oktáva

0+4 týdně, P

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
	0+1	0+1	1	2
sexta	septima	oktáva		
		2		

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Informatika v sekundě, tercii a kvartě obsahuje základní celky z oblasti Informační a komunikační technologie a obsah ze vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie RVP pro základní vzdělávání.

Vyučovací předmět Informatika navazuje na předmět Informatika v základním vzdělávání 1. stupeň. Předmět Informatika umožňuje dosáhnout žákům po absolvování ICT po kvartě základní úrovně počítačové gramotnosti, osvojit si elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky. Získané schopnosti jsou nutné pro další růst v ICT, ale i předpokladem pro uplatnění na trhu práce.

Obsah předmětu na nižším stupni gymnázia je zaměřen na získání znalostí práce s PC (textový editor, tabulkový kalkulátor, rastrová a vektorová grafika, prezentační program), práce s informacemi, komunikace s využitím IT v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel, dodržování zákonnosti při práci s IT, použití výpočetní techniky v dalších oblastech a předmětech.

V sekundě a kvartě v informatice plníme výstupy vzdělávacího oboru Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Časová organizace výuky:

sekunda: 1 hodina

tercie: 1 hodina

kvarta: 1 hodina

Organizace výuky:

Třídy se pílí a výuka probíhá v počítačové učebně, v níž je pro každého žáka multimediální počítač, který jsou součástí školní počítačové sítě, dataprojektor, tiskárna, scanner a další technické vybavení. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k internetu. Počítače se dle možností inovují.

Používané metody výuky

- metoda motivační: diskuze, ukázka užití aplikací, přínos znalostí aplikace;
- metody expoziční: popis, výklad, práce s manuálem, hledání informací na síti;
- metody upevňovací: procvičování, opakování, samostatné úkoly.

Používané pomůcky: PC, tiskárny, scannery, dataprojektor, digitální záznamová média (foto, kamera), přenosné paměti, časopisy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- ptá se žáků po zdrojích informací;
- pochválí za pečlivost při svědomitém zpracování úkolu;
- ocení znalost dalších funkcí při probírání uživatelských programů;
- upozorňuje na pomíjivost současných znalostí práce s IT a zdůrazňuje její dynamický rozvoj;
- rozvíjí kompetenci častým zařazováním práce s internetem přímo v hodinách.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává samostatné nastudování jednodušších pasáží;
- nabádá k pomoci schopnějších žáků slabším;
- požaduje důsledně, aby žák vlastními slovy vysvětlil, jak pochopil zadaný úkol;
- používá s žáky znalosti z jiných vzdělávacích oblastí;
- upozorňuje na časté chyby uživatelů počítačových programů;
- průběžně kontroluje, jak žáci učivo zvládají.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k uvědomělému používání komunikačních technologií;

- dá možnost prezentovat schopnosti každého žáky před třídou v části, kdy se probírá prezentační program;
- upozorní na nevhodnost emotikonů v oficiálních dokumentech.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- poučí žáky o nebezpečí při opravě HW a práci s HW;
- upozorňuje žáky na převažující tendenčnost a povrchnost v současných sdělovacích médiích.

Kompetence občanské

Učitel:

- nabádá žáky, aby pomáhali svým rodinným příslušníkům při používání výpočetní techniky;
- upozorňuje žáky na ochranu vybavení odborné učebny a vyzývá je k odhalování nelegálního jednání.

Kompetence pracovní

Učitel:

- upozorní na výhody monopolů a jejich drahých služeb.

Hodnocení

Písemně se ověřuje znalost základních pojmů, hodnotí se plnění a kvalita samostatných úkolů, ověřují se individuální znalosti aplikačního softwaru.

sekunda

0+1 týdně, P

Využití digitálních technologií

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením održuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 		Hardware Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony Ošetřování a údržba digitální techniky Bezpečnost při práci s digitální technikou Operační systém, správa souborů a složek, zálohování Jednotky a předpony ICT Typy programů, typy souborů Školní počítačová síť Síť internet a její služby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Textový editor

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> Umí uložit dokument v různých formátech Využívá nástroje pro editaci odstavce, obrázku, stránky 		Vytvoření dokumentu a jeho uložení Formát objektu znak, odstavec, obrázek Vzhled stránky Typografická pravidla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Počítačová grafika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje grafické formáty • Ovládá základní úpravy fotografie 		Rastrová a vektorová grafika Bitmapová grafika: <ul style="list-style-type: none"> - estetika fotografie; - převzorkování, výřez, uložení, jas, kontrast, barevnost. Vektorová grafika: <ul style="list-style-type: none"> - formáty, uložení; - čára, tvar, barva.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Zábavné programování

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • programuje jednoduché úlohy nebo hry, chápe základní pojmy (objekt, vlastnost, podmínka) 		Programovací prostředí KODU, SCRATCH
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

0+1 týdně, P

Textový editor

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 		Šablona Objekty slovo, řádek, dokument (tisk) Záhloví, zápatí Vložit
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Prezentační program

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Do prezentace umí vkládat základní objekty • Pomocí editoru umí vytvářet jednoduchou stránku html 		Prezentační programy Prezentace Webová prezentace Multimédia
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Tabulkový editor

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> Ovládá estetickou úpravu tabulky 		Princip tabulkového procesoru Pracovní prostředí, plocha Tvorba tabulky Porovnávání dat
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

1 týdně, P

Vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 		Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Internet Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;</i>		

Tabulkový editor

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 		Graf Adresa (odkaz), vzorce (funkce)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Využití digitálních technologií

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava 		Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Mobilní služby – operátoři, tarify

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Grafika vektorová

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá základní editaci tvarů a křivek dokáže pracovat s různými objekty a vytvoří jednoduché logo 	Objekty, jejich vlastnosti a pozice Písmo a jeho úpravy Tvary, křivky Tvorba jednoduchého loga	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Základy 3D tisku

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> umí vytvořit a vytisknout 3D model 	Jednoduché modelování v 3D prostředí (Malování 3D, SketchUp) Příprava modelu k tisku Vytisknutí modelu na 3D tiskárně	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvinta

2 týdne, P

oktáva

2 týdne, P

5.3.2 Psaní na klávesnici PC

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
				0+1
sexta	septima	oktáva		

kvinta

0+1 týdně, P

5.4 Člověk a společnost**5.4.1 Dějepis**

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
2	2	2	2	2

sexta	septima	oktáva
2	2	

Charakteristika předmětu**A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obor Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost v RVP ZV a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopnosti poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, Výchova demokratického občana /Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá/, Multikulturní výchova /Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a svobody/ a Mediální výchova /Vnímání autora mediálního sdělení/. Průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin.

Cílem dějepisu je seznámit žáky s hospodářským, politickým a kulturním vývojem společnosti od jejího vzniku do současnosti a na základě tohoto poznání jim umožnit chápat a oceňovat všelidské hodnoty jako humanitu, svobodu, demokracii, porozumění, toleranci a kulturnost vztahů mezi lidmi a národy. Tím předmět přispívá k dosažení vzdělanosti a kulturní vyspělosti žáků.

Důraz klademe především na poznání dějin našeho národa v kontextu se světovými dějinami, úsilí lidstva v boji za svobodu a lidská práva a odkaz významných osobností našich a světových dějin.

Výuka vyučovacího předmětu Dějepis probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd, vybavené audiovizuální technikou. Nejčastější formou výuky je výuka hromadná, uplatňuje se také skupinové vyučování. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze či besedy. Z hlediska metod převažují klasická výkladová hodina, diskuse, řízený dialog, práce s odborným textem, práce s prameny a s mapou (učíme žáky orientovat se v atlasech českých i světových dějin, využívat ke čtení map legendu, propojovat výklad se zachycením historického vývoje v atlasech, vyvozovat průběh historických událostí na základě analýzy map, nalézat souvislosti apod.). Ve vyučovacích hodinách je také využívána audiovizuální technika.

Během studia se pravidelně organizují dvě soutěže. Dějepisná olympiáda pro nižší ročníky a Dějepisná soutěž pro vyšší ročníky.

V případě dostatečného zájmu žáků mohou být realizovány exkurze do Archeoparku Podobora a do Osvětimi.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

prima 2 hodiny

sekunda 2 hodiny
tercie 2 hodiny
kvarta 2 hodiny
kvinta 2 hodiny
sexta 2 hodiny
septima 2 hodiny

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- při výuce klade důraz na práci s odborným textem. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacem;
- porozumění textu ověřuje: učí žáky formulovat poznatky vlastními slovy, odlišovat podstatné od nepodstatného, vyhledávat význam nových historických či obecných pojmů (ve slovníčku pojmů v učebnicích, ve slovníku cizích slov, v encyklopediích, na internetu apod.);
- prací s učebnicemi dějepisu, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
- vede žáky ke zpracovávání získaných informací (např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu);
- vhodně využívá forem samostatné a skupinové práce, při kterých žáky učí organizovat vlastní činnost. Před započatím samotné práce stanoví cíl, jehož dosažení na konci hodiny zhodnotí, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle žáci dosáhli;
- umožňuje žákům vhodně prezentovat výsledky své práce, učí je přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých;
- začleňuje metody aktivního učení, např. didaktické hry, učení podporované počítačem a další metody, které jsou významným motivačním a aktivizačním prvkem a zefektivňují získávání poznatků;
- zadává vhodné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- propojuje vědomosti žáků získané v hodinách dějepisu se schopností využít je k pochopení současného dění. Motivuje žáky poukázáním na souvislosti mezi dějinami a současností;
- navozuje modelové problémové situace, při kterých žáci aktivně hledají cesty k řešení, příp. hodnotí efektivnost různých způsobů řešení, koriguje chybná řešení;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- klade důraz na souvislosti v rámci oboru (propojuje učivo světových a národních dějin, ukazuje souvislosti mezi vývojem dějin politických, hospodářských, kulturních atd.) i mezi obory (ZSV, dějiny literatury, výtvarného umění, hudby, zeměpis aj.);
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích a olympiádách. Vybrané úlohy začleňuje i do výuky.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat;
- vede žáky ke zdokonalování mluveného projevu také formou ústního prověřování učiva, prezentací referátů, vyjadřování získávaných poznatků vlastními slovy aj.;
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních;
- navozuje situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka;
- formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky a dbá na jejich dodržování;
- učí žáky posoudit reálně své schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání.

Kompetence občanské

UČITEL:

- uváděním příkladů z dějin vede žáky k jednání nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství, učí je hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování;
- vysvětluje a porovnává způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích;
- učí žáky vnímavosti ke kulturním hodnotám, zdůrazňuje nutnost chránit je;
- soustavnou kontrolou vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
- zapojováním aktuálních informací potlačuje u žáků lhostejný přístup k okolnímu dění, příp. dění ve společnosti. Motivuje žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- vede žáky ke schopnosti uplatňovat občanská práva a plnit občanské povinnosti.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- vede žáky k bezpečnému používání učebních pomůcek, motivuje žáky k tvorbě vlastních učebních pomůcek;
- ověřováním znalostí vede žáky k pravidelné přípravě na vyučování;
- učí žáky pracovat podle zadání, zadává referáty a seminární práce.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- vede žáky k umění rozpoznat situace, v nichž mohou uplatnit a využít poznatky z dějepisu, a to jak v profesním, tak v osobním životě.

prima

2 týdně, P

Úvod do studia historie

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	Učivo Význam historického poznání pro současnost Získávání informací o dějinách, historické prameny Historický čas a prostor	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium.</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Pravěk

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území 	Učivo Dělení pravěku Vznik a vývoj člověka Doba kamenná - paleolit, mezolit, neolit, eneolit Doba bronzová Doba železná Pravěk v českých zemích	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Starověk

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uveče nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 		Předpoklady vzniku státu Starověký Přední východ - Mezopotámie, Persie, Palestina Egypt Starověké Řecko Starověký Řím Evropa a její styky s antickým Středomořím Indie Čína
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>Práva a povinnosti občanů v antických státech.</i>		

sekunda

2 týdně, P

Středověk

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 		Středověk Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu /Arabové, Turci/ Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu . Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie.</i>		

sekunda

Počátky novověku

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 		Učivo Renesance, humanismus Husitství, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoci v 15. - 18. století
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

2 týdne, P

Novověk

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 		Učivo Evropa mezi třicetiletou válkou a francouzskou revolucí - dějiny významných evropských států, dějiny českých zemí a habsburské monarchie po třicetileté válce Kultura v 17. a 18. století Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy /konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus/, ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

kvarta

2 týdně, P

Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<p>Učivo</p> <p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářsko - politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus- důsledky pro Československo a svět Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i> Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Projevy rasismu a extremismu v dějinách 20. století</i></p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu. Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku. Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; uplatnění výrazových prostředků pro vyjádření a zastření názoru a postoje; výrazové prostředky uplatněné se záměrem manipulace s názorem a postojem.</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

kvarta

Moderní doba II - Situace po 2. světové válce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku / na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí/ Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava</p>

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p><i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i></p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p><i>Historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka</i></p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p><i>Nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské a politické konflikty, hlavní světová ohniska napětí Úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost, vláda zákona); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, o dorozumívání a nedorozumění, zdroje konfliktů) Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.</i></p> <p><i>Multikulturalita současného světa a vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování. Odpovědnost každého jedince za to, aby byla odstraněna diskriminace a předsudky vůči etnickým skupinám; dovednost žít nekonfliktně v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, aby vyhovovala všem - i minoritním skupinám; otázka lidských práv, nejdůležitější dokumenty.</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Role médií v moderních dějinách</p> <p><i>Média a dějiny - svoboda projevu, nezávislost médií v dějinách, úloha médií ve zlomových okamžicích moderních dějin (proč se agresor snaží obsadit redakce aj.)</i></p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p><i>Role médií v politických změnách</i></p>		

kvinta

2 týdně, P

sexta

2 týdně, P

septima

septima

2 týdně, P

5.4.2 Základy společenských věd

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
0+1	1	1+1	1+1	1

sexta	septima	oktáva
2	2	1

Charakteristika předmětu**A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obory Výchova k občanství v RVP ZV a Občanský a společenskovědní základ v RVP G, které jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dále je do tohoto předmětu začleněn tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP ZV a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Multikulturní výchova. Průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin.

Předmět seznamuje žáky se základy vybraných společenských věd důležitých pro jejich orientaci v psychologických, sociálních, ekonomických, politických, filozofických a etických otázkách a vede je k poznávání sebe a druhých, k porozumění vzájemným vztahům mezi jedincem a společností v duchu demokracie, spravedlnosti, svobody a humanity. Tím se výuka podílí na mravním, občanském a intelektuálním rozvoji žáků, uceluje jejich všeobecné vzdělání a přispívá k jejich přípravě na vysokoškolské nebo jiné pomaturitní vzdělávání i životní praxi. Do obsahu jsou rovněž zařazeny vybrané globální problémy lidstva pojaté v ekonomických, sociálních, filozofických a etických souvislostech.

Výuka vyučovacího předmětu Základy společenských věd probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd, vybavené audiovizuální technikou. Nejčastější formou výuky je vyučovací hodina s převážně hromadnou výukou. Vhodně je využíváno také práce skupinové. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze (dle možností může být realizována např. exkurze k okresnímu soudu, do denního centra Slezské diakonie nebo stacionáře) či besedy. Dle nabídky jsou organizovány různé soutěže. Z hlediska metod převažuje řízený dialog, přednáška, diskuse, problémové vyučování a didaktická hra.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

prima	1 hodina
sekunda	1 hodina
tercie	2 hodiny
kvarta	2 hodiny
kvinta	1 hodina
sexta	2 hodiny
septima	2 hodiny
oktáva	1 hodina

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- využívá samostatnou a skupinovou práci, při nichž se žáci učí organizovat a plánovat vlastní činnost. Před započítím samotné práce spolu s žáky stanoví cíl, který na konci hodiny hodnotí.
- učí žáky rozpoznat, zda cíle dosáhli, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle bylo dosaženo.
- pracuje s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicemi, počítačem a internetem a učí žáky efektivně získávat poznatky, třídít, kriticky hodnotit a zpracovávat informace.
- klade důraz na čtení s porozuměním.
- vede žáky k doplňování a prohlubování vědomostí při zpracovávání referátů a seminárních prací k probírané problematice.
- zadává vhodné a smysluplné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- navozuje problémové situace, konfrontuje žáky s problémem, případně poskytuje alternativy řešení.
- vede žáky k práci v týmu, ve kterém si vyměňují názory na svá řešení, svůj názor skupině prezentují a zdůvodňují.
- ukazuje žákům konkrétní závažné problémy současného světa, jako např. problém chudoby, chování v kritických situacích apod.
- motivuje žáky k účasti v různých soutěžích či projektech.
- průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. Řídí diskuse a napomáhá žákům dospět k optimálnímu řešení.
- vede žáky k vytváření vlastních názorů.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- dialogem vede žáky k porozumění a vyjádření vlastního postoje k problematice a tím je aktivně zapojuje do výuky. Vhodně volenými otázkami vede žáky nejen k upevnování dříve získaných poznatků, ale hlavně k vyvozování a objevování nových vědomostí.
- učí žáky v diskusi věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, poslouchat další účastníky diskuse a snažit se chápat sdělení druhých.
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech.
- při komunikaci vhodně využívá ICT.
- vede žáky k vnímavému a kritickému sledování prostředků masové komunikace, ke klasifikaci informací a k dovednosti rozlišovat důvěryhodnost různých zdrojů. Učí žáky vyhledávat faktory, které objektivitu informací ovlivňují.
- v hodinách filozofie připravuje žáky k chápání podstaty komunikace, tedy chápání smyslu života a vnímání světa jako celku.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- rozvíjí sociální a emocionální inteligenci žáků. Zaměřuje se především na rozvoj sociální citlivosti a interpersonálních vztahů.
- učí žáka zorientovat se ve vlastních emocích, ovládat své emoční reakce, motivovat sám sebe, vnímat emoce jiných lidí a spolu s ostatními se podílet na vytváření mezilidských vztahů.
- vede žáky k tomu, aby dokázali posoudit reálně své duševní a fyzické schopnosti, odhadnout důsledky svého jednání a také tyto důsledky nést.
- učí žáky spolupracovat ve dvojici, v malé i velké skupině.
- učí žáky různým sociálním dovednostem – empatii, akceptaci, toleranci, asertivitě.
- seznamuje žáky s mravně hodnotnými vzory, kterým se mohou snažit přiblížit, aby sami mohli být vzorem pro jiné.
- učí žáky těšit se z úspěchu ostatních i svého vlastního.
- učí žáky tolerovat odlišný názor, akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání, respektovat osoby jiné sexuální orientace a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu.
- vede žáky k tomu, aby se nebáli postavit šikaně či vyjádřit odmítavý postoj k negativním společenským jevům.

Kompetence občanské

UČITEL:

- v rámci učiva o občanských právech a povinnostech občana vede žáky k zodpovědnému občanskému postoji.
- v rámci učiva o státu a právu rozvíjí kladný vztah k vlasti, ale také k jiným zemím, národům a rasám.
- objasňuje žákům demokratické principy.
- vede žáky k negativnímu postoji ke všem formám rasové nesnášenlivosti.
- vede žáky k dodržování zákonů a uznávaných etických norem.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- vede žáky k tomu, aby byli schopni správně vyhodnotit své možnosti na trhu práce.
- podporuje rozvoj zdravého sebevědomí žáků a správného sebehodnocení.
- pomáhá žákům orientovat se v sociálním prostředí a komunikovat s institucemi.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky ze společenských věd.
- učí žáky posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- rozvíjí vlastní tvořivost a iniciativu.
- učí žáky rozpoznávat situace, v nichž budou moci jak v osobním, tak v pracovním životě prakticky využít poznatků ze společenských věd.

prima

0+1 týdně, P

Vlast a region, obec

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	Naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život Naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>Péče o dobré vztahy; tolerance a pohled na svět očima druhého; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny). Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; formy participace žáků v životě školy a místní komunity, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy (žákovských rad či parlamentů); spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.</i></p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA</p> <p>Občanská společnost a škola</p> <p><i>Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; formy participace žáků v životě školy a místní komunity, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy (žákovských rad či parlamentů); spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.</i></p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich vlivy na environment, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí) změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</i></p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p><i>Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich</i></p>		

prima

uplatňování ve světě.	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
-----------------------	----------------------------	---------------------------

sekunda

1 týdně, P

Člověk mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • kriticky přistupuje k mediálními informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<p>Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev Evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p><i>Občan jako odpovědný člen společnosti (tj. znalý svých práv a povinností, schopný je aktivně uplatňovat, Občan přijímající odpovědnost za své postoje a činy, angažovaný a zainteresovaný na zájmu celku); práva a povinnosti jednotlivce (občana) a Listina základních práv a svobod; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost, vláda zákona); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, o dorozumívání a nedorozumění, zdroje konfliktů).</i></p> <p>Formy participace občanů v politickém životě</p> <p><i>Volební systémy a demokratické volby; politika a parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí volební systémy a demokratické volby; politika a parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí .</i></p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p><i>Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie: spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka; význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Rodinné příběhy a zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice.</i></p> <p>Jsme Evropané</p> <p><i>Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p> <p><i>Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení a respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinci nebo příslušníci etnik žijící v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.</i></p>		

tercie

tercie

1+1 týdně, P

Člověk jako jedinec a základy práva

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zduvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<p>Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti</p> <p>Osobní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování <p>Lidská setkání</p> <p>Zásady lidského soužití</p> <p>Právní základy státu</p> <p>Státní správa a samospráva</p> <p>Právní řád ČR</p> <p>Protiprávní jednání</p> <p>Právo v každodenním životě</p>

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sebezpoznání a sebepojetí</p> <p><i>Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem.</i></p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p><i>Cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.</i></p> <p>Psychohygiena</p> <p><i>Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (vysvětlování, žádosti, děkování, odmítání, informování, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci.</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (učební problémy vázané na látku předmětů, problémy v mezilidských vztazích, problémy v seberegulaci).</i></p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p><i>Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.</i></p>		

kvarta

kvarta

1+1 týdně, P

Svět práce, hospodaření, globalizace

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p> <p>Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení</p> <p>Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p> <p>Banky a jejich služby, aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost</p> <p>Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p> <p>Globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení</p>

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>rávo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci, ať patří k jakékoli kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační skupině; vztahy mezi kulturami - vedou nejen ke vzájemnému obohacování různých kultur, ale i ke konfliktům vyplývajícím z rozdílnosti kultur; předsudky a vžitě stereotypy - jak mohou vést k diskriminaci; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování - základní morální normy; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého; lidská solidarita, pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy.</i></p> <p>Etnický původ</p> <p><i>rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku.</i></p> <p>Multikulturalita</p> <p><i>multikulturalita současného světa a vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy různých jazyků - žádný není nadřazen jiným jazykům; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.</i></p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p><i>odpovědnost každého jedince za to, aby byla odstraněna diskriminace a předsudky vůči etnickým skupinám; dovednost žít nekonfliktně v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, aby vyhovovala všem - i minoritním skupinám; otázka lidských práv, nejdůležitější dokumenty.</i></p>		

kvinta

1 týdně, P

sexta

sexta

2 týdně, P

septima

2 týdně, P

oktáva

1 týdně, P

5.5 Člověk a příroda**5.5.1 Fyzika**

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
1+1	2+1	2	2	2+1
sexta	septima	oktáva		
2+1	2+1			

Charakteristika předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor Fyzika je v RVP ZV a RVP G zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tato oblast svým vzdělávacím obsahem volně navazuje na základní znalosti přírodovědného poznání žáků základních škol a plně jich využívá. Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou řazeny i další přírodovědné obory, a to Chemie, Biologie, Zeměpis a Geologie, které v kooperaci s badatelským charakterem fyziky umožňují hlubší poznání přírody jako celku. Z tohoto pohledu jsou hlavními studijními metodami, které umožňují pozorování zákonitostí přírodních procesů, metody teoretické i empirické:

- pozorování,
- měření,
- experimentování,
- objevování,
- projektování,
- modelování a simulace,
- myšlenkový experiment.

Fyzika využívá mezipředmětových vztahů nejenom v rámci oblasti přírodních věd, ale taktéž úzce spolupracuje s matematikou, informatikou, dějepisem či hudební výchovou, díky čemuž můžeme fyziku zařadit mezi vědy s interdisciplinárním charakterem.

Vzdělávací obor Fyzika je v učebním plánu zařazen do 1. až 7. ročníku osmiletého studijního programu, přičemž během posledních dvou ročníků studia je zájemcům z řad žáků nabídnut volitelný předmět Seminář z fyziky.

Předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Modelování a simulace ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.

V rámci primy, tercie a kvarty je zvolena dvouhodinová týdenní dotace tak, aby mohl být vytvořen prostor pro snadnější naplnění výstupů RVP ZV, bez kterých se následná výuka fyziky ve vyšších stupních gymnaziálního vzdělávání neobejde.

V sekundě je Fyzika týdně navýšena o jednu hodinu laboratorních prací, kde si žáci osvojují základní dovednosti a návyky jak pracovat s klasickými měřicími přístroji. V rámci kvinty je zvolena tříhodinová týdenní dotace. V sextě a septimě se Fyzika vyučuje po třech hodinách týdně, přičemž v sextě je jedna z hodin dělená. Žáci jsou v rámci třídního kolektivu zpravidla rozděleni do skupin, čímž je umožněna skupinová forma výuky s individuálním přístupem. Dělené hodiny jsou zaměřeny na získání a osvojení základních dovedností a návyků v práci s klasickými měřicími přístroji, tak i moderním experimentálním počítačovým systémem ISES.

Fyzikální seminář je nabídnut žákům septimy a oktávy v rozsahu dvou hodin týdně. V rámci výuky ve fyzikálních seminářích je vhodně zařazeno doplňující a rozšiřující učivo dle zájmu a potřeb žáků.

Výchovně-vzdělávací proces výuky Fyziky probíhá v modernizovaných učebnách fyziky, které jsou vhodně upraveny pro demonstraci experimentů, multimediální prezentace, počítačové měření atd. Již samotné vybavení je pro žáky značně motivujícím prvkem, který posiluje kladný vztah žáků k tomuto oboru.

Žákům nabízíme možnost zúčastnit se přírodovědné exkurze do skandinávských zemí se zaměřením na Fyziku, Biologii a Chemii. Exkurze se koná v závislosti na organizačních možnostech školy a zájmu žáků. Do fyzikálních seminářů zařazujeme exkurze v závislosti na zájmu žáků, nabídkách firem a také organizačních možnostech školy.

Studium předmětu doplňují odpovídající fyzikální soutěže (Fyzikální olympiáda, Přírodovědný klokan).

Obsah vzdělávacího předmětu Fyzika je navržen tak, aby směřoval k podpoře hledání a poznání faktů a zákonitostí, zkoumání fyzikálních jevů a jejich kauzálních závislostí. Vede k rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat, měřit, předpovídat a vyvozovat správné fyzikální závěry. Usnadňuje osvojení základních fyzikálních pojmů a jejich souvislostí na základě konkrétních představ. Podporuje rozvoj kritického myšlení, umožňuje vytvářet a ověřovat si hypotézy, mimo jiné nabízí žákům spojení teorie s praxí každodenního života.

Základem stanovených výstupů je rozvinutí všech klíčových kompetencí, zejména kompetence k učení a řešení problémů tak, aby žáci zvládli problémové úlohy vyžadující samostatné, kreativní myšlení. Ke kvalitnímu naplnění výchovně vzdělávacích strategií klíčových kompetencí napomáhá vhodné zařazení jednotlivých průřezových témat, a to jak formou integrace tematických okruhů průřezových témat do vzdělávacího obsahu, tak i formou projektů. Mezi hlavní realizovaná průřezová témata patří Environmentální výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- intenzivně přistupuje k motivaci žáků tím, že do výuky zařazuje individuální či skupinové zkoumání přírodních zákonitostí s využitím teoretických i empirických metod výuky;
- poskytuje žákům dostatek časového prostoru k prezentaci a diskuzi o hypotézách, výsledcích a závěrech fyzikálního zkoumání a vlastního či skupinového zjištění;
- vede žáky k tvorbě pojmových map, čímž žákům umožňuje vyhledávat, třídít, kategorizovat a vhodně využívat informace dle příčinných závislostí;
- vhodně propojuje teorii s praxí tak, aby žáci chápali smysl a cíl učení;
- zadává žákům učivo formou samostudia z různých informačních zdrojů a následnou řízenou diskuzi monitoruje stupeň osvojení látky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- využívá metod problémových úloh, které souvisí s každodenním životem, čímž umožňuje žákům nastínit a rozpracovat jednotlivé problémy, rozpoznat jejich podstatu, volit vhodné cesty vedoucí k řešení, předpovídat výsledky, zpracovávat a vyhodnocovat získaná data tabulkovou i grafickou metodou, formulovat vlastní závěry a zhodnotit je na základě získaných vědomostí a dovedností, neboli rozvíjí kreativní a kritické myšlení.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k používání správné fyzikální a matematické terminologie;
- umožňuje žákům formulaci vlastních myšlenek, a to jak v písemné, tak i slovní formě;
- vytváří přirozeně bezpečné prostředí umožňující diskusi či práci ve skupinách, díky níž se mimo jiné žáci učí vyjadřovat se verbální i neverbální formou komunikace, vhodně argumentovat, naslouchat a respektovat odlišné názory.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve skupinách i celém třídním kolektivu tak, aby efektivně rozvíjel u žáků schopnost spolupracovat;
- vhodně pobízí žáky ke vzájemné pomoci při řešení problémových situací;
- upevňuje sebedůvěru žáků tím, že respektuje jejich názor, zkušenost a dodává jim pocit seberealizace.

Kompetence občanské

Učitel:

- nabádá žáky k šetrnému využívání elektrické energie a seznamuje je s možnými způsoby efektivního hospodaření s energií;
- předkládá žákům environmentální pohled na fyziku a snaží se o změnu postoje žáků k fyzice a jejímu využití v mnoha oblastech života s ohledem na dlouhodobě udržitelný rozvoj lidské společnosti na Zemi;
- umožňuje žákům náhled do historických souvislostí vývoje fyzikálního vědění tak, aby respektoval historické dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k respektování a dodržování předem stanovených pravidel bezpečné a efektivní práce ve fyzikální laboratoři;
- vyžaduje u žáků zodpovědné plnění povinností formou vypracování protokolu z laboratorních prací.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- žákům nabízí možnosti rozvíjet své schopnosti v rámci školních nebo celostátních soutěží;
- zařazuje do výuky takové aktivity, které podporují schopnosti plánování, přípravy a seberealizace (problémové laboratorní práce, oborové projekty, aj.);
- vhodně pojčuje teorii s praxí.

prima

1+1 týdně, P

Úvod do fyziky

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliší jevy, které zkoumá fyzika, od jevů, které zkoumají jiné přírodní jevy • určí jednoduché vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek a určí společné a rozdílné vlastnosti různých látek • uvede příklady toho, jak fyzika usnadňuje každodenní život 	<p>Porovnání každodenního života v minulosti a dnes Přírodní vědy Vlastnosti pevných látek: tvrdost, pružnost, tvárnost, křehkost, barva Vlastnosti kapalin: snadno mění tvar, nemění objem Vlastnosti plynů: mění tvar i objem Látka a těleso</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne <i>jakou morálku vyznávám ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec</i>		

Částicové složení látek

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • v jednoduchých případech uvede, zda látka je prvek, sloučenina, nebo směs a zda je krystalická, nebo ne 	Částicové složení látek Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou Neustálý pohyb částic, Brownův pohyb, difuze Vzlínání Atom, molekula, krystal Prvek, sloučenina, směs

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Fyzikální veličiny: délka, objem, hmotnost, hustota, čas, síla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • vzájemně převádí jednotky příslušných fyzikálních veličin 	Délka, značka délky, jednotky délky Předpony kilo-, deci-, centi-, mili- Objem, značka objemu, jednotky objemu Předpona hekto- Odměrné nádoby Hmotnost, značka hmotnosti, jednotky hmotnosti Předpona deka- Hrubá a čistá hmotnost, brutto a netto váhy Hustota, značka hustoty, jednotka hustoty g/cm^3 Veličina, fyzikální veličina, výhody jejich užívání Čas, značka času, jednotky času, hodiny Síla, značka síly, jednotky síly Siloměr

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Magnetická, elektrická a gravitační síla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • předpoví, jak na sebe budou působit stejné a různé póly dvou magnetů • pomocí kompasu určí směr k severu • třením zelektruje těleso a ukáže, jak působí elektrickou silou na některá jiná tělesa • ukáže směr gravitační síly Země 	Magnetická síla, trvalý magnet, póly magnetu, magnetické pole Severní a jižní pól magnetu Kompas, magnetické pole Země Elektrický náboj, elektrická síla, elektrické pole Kladný a záporný náboj Elektroskop Gravitační síla, gravitační pole Vodorovný a svislý směr Olovnice, vodováha

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Teplota a teplotní roztažnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 	Teplota a její změna, značka teploty, jednotka teploty °C, teploměr, Celsiova stupnice, Nnormální, zvýšená teplota, horečka, vysoká horečka Teplotní roztažnost pevných látek, kapalin a plynů Praktický význam teplotní roztažnosti, Bimetal, termosky a jejich využití Přiměřená teplota v bytě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)</i>		

Elektrický obvod

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší vodič a izolant 	Elektrický obvod a jeho součásti: zdroj napětí, spotřebič, spínač Vodič, banánek, zdířka Schéma, schématické značky Uzavřený a neuzavřený obvod Napětí, jednotka napětí Proud, jednotka proudu Jednoduchý a rozvětvený obvod Bezpečné a nebezpečné napětí Základní pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením, tepelné účinky elektrického proudu Tepelné spotřebiče Zkrat a jeho důsledky Pojistky a jističe Hromosvod

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2+1 týdně, P

Úvod

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady toho, jak fyzika usnadňuje každodenní život 	Příklady využití fyzikálních zákonů v denním životě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Pohyb

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles dosazuje veličiny do vzorců i s jednotkami a automaticky provádí jednotkovou kontrolu výsledků podle změřených hodnot sestaví tabulku a sestrojí graf 		Pohyb rovnoměrný, zrychlený, zpomalený Pohyb přímočarý a křivočarý Dráha, značka dráhy Rychlost, značka rychlosti Jednotky rychlosti m/s, km/h, km/s Vztahy $s = v \cdot t$ a $v = s/t$ Tabulka dráhy Graf dráhy Jízdní řád Průměrná rychlost, její značka a jednotky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti <i>vliv médií na každodenní život</i>		

Síla

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici v jednoduchých případech rozhodne, zda jsou dvě síly v rovnováze rozlišuje a ve správné souvislosti používá termín "hmotnost" a "tíha" při řešení praktických problémů využívá vztah mezi tlakovou silou, tlakem, a obsahem ploch, na niž síla působí 		Účinky síly Rovnováha sil Gravitační síla Země, tíha tělesa Přímá úměrnost mezi gravitační silou g a její přibližná hodnota Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Nakloněná rovina Třecí síla Ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Kolo Součinitel tření Tlaková síla, tlak Značka tlaku, jednotka tlaku
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Newtonovy zákony

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích 		Zákon setrvačnosti - první Newtonův zákon Zákon síly - druhý Newtonův zákon Zákon akce a reakce - třetí Newtonův zákon
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Páka, otáčivé účinky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 		Páka, osa, ramena, působící síly Rovnoramenná a nerovnoramenná páka Rovnováha na páce a na pevné kladce Moment síly Volná kladka, kladkostroj, kolo na hřídeli, jednoduché stroje Těžiště Stabilita rovnováhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Tlak v kapalinách a plynech

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů používá poznatku, že tlak v klidné kapalině roste s hloubkou, pro řešení praktických problémů ze známé hloubky pod hladinou a hustoty kapaliny vypočítá hydrostatický tlak 		Hustota, jednotka hustoty kg/m^3 , kg/dm^3 , g/cm^3 Hustota vody, tabulky hustoty Hydrostatický tlak Spojené nádoby Atmosférický tlak Vztlaková síla, Archimédův zákon Potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách Hustoměr Pascalův zákon, hydraulická zařízení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Světelné jevy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami rozlišuje spojku a rozptylku správně používá běžné optické přístroje 		Světelný zdroj, paprsek, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Rozklad bílého světla hranolem Stín Měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce Zákon odrazu, zobrazení na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle Zákon lomu Čočky, spojky, rozptylky Zobrazení tenkou spojkou a rozptylkou Stavba a funkce oka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Laboratorní práce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> učí se zacházet s různými pracovními pomůckami volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky poskytne první pomoc při úrazu 		Bezpečnost práce Pracovní výstup Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Měření délky různými měřidly Zjistit objem měřidly (odměrný válec) a pomoci výpočtu z naměřených veličin Zapojení jednoduchého obvodu Třecí síly Určit hustotu tělesa Jednoduché stroje - kladka, kolo na hřídeli Archimédův zákon
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

2 týdně, P

Práce a výkon

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem v jednoduchých případech určí práci ze známé síly a dráhy a vyjadří ji ve správných jednotkách 		Práce, značka práce, jednotky práce Výkon, značka výkonu, jednotky výkonu Příkon, ztráty, účinnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Energie a teplo

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem podle vykonané práce určí změnu pohybové nebo polohové energie používá zákon zachování mechanické energie k přibližnému řešení některých problémů využívá poznatků o změnách atmosférického tlaku a o proudění v atmosféře k vysvětlení některých jevů počasí a podnebí 		Pohybová energie Polohová energie (gravitační, pružnosti, magnetická, elektrická) Přeměny energie Vnitřní energie (tepelná, chemická, jaderná) Jouleův pokus Měrná tepelná kapacita Zákon zachování energie, perpetuum mobile Šíření tepla, vedení, proudění, záření Částicová struktura látek Přeměny skupenství, tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění Teplota tání, teplota varu Skupenské teplo tání Benzinový (zážehový) a Dieslův (vznětový) motor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>energie</i>		

tercie

Elektřina a magnetismus

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní určí, zda je náboj určitého atomu, iontu nebo částice v atomu kladný, záporný, nebo nulový změří elektrický proud ampérmetrem, správně zapojí ampérmetr do obvodu změří elektrické napětí voltmetrem nakreslí schéma obvodu s několika součástkami zapojenými paralelně a sériově vysvětlí, kdy a jak prochází proud kapalinou a plynem 		Molekuly, atomy, jádro, obal Proton, neutron, elektron; jejich náboj, kladný a záporný iont; jeho náboj Směr proudu Elektrický proud, značka proudu, jednotka proudu, ampérmetr 1. Kirchhoffův zákon (bez uvedení jména) Elektrické napětí, značka napětí, jednotka napětí Voltmetr, multimetr Elektrický odpor, značka odporu, jednotka odporu Ohmův zákon Měrný odpor (rezistivita) Zapojení paralelní a sériové Vztahy pro napětí a proud u spotřebičů, popř. rezistorů zapojených paralelně a sériově Výsledný odpor několika rezistorů v sérii Elektrická práce a výkon kWh Galvanický článek Baterie Vedení proudu v kapalinách a plynech Magnetické účinky elektrického proudu, cívka Stejnoseměrný elektromotor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Elektromagnetická indukce a praktické využití elektrické energie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní odliší zdroje stejnosměrného a střídavého proudu nakreslí schéma přenosu elektrické energie z elektrárny k místům spotřeby a odůvodní nutnost přenášet energii při vysokém napětí odliší ochranný vodič podle barvy izolace 		Elektromagnetická indukce Generátor, alternátor, dynamo, transformátor Stejnoseměrný a střídavý proud, jejich značky Transformační poměr pro napětí a proud Výroba a přenos elektrické energie, ochrana před nebezpečným napětím proti zemi Ochranný, nulovací a fázový vodič Bezpečné zacházení s elektrickým zařízením Nácvik chování při mimořádných situacích
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Zvukové jevy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku 		Zdroj zvuku Výška, hlasitost a barva tónu Rychlost zvuku ve vzduchu

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kmitání, vlnění, zvuk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • pokusem předvede jednoduchý kmitavý pohyb • z grafu periodické veličiny určí její frekvenci a periodu • pokusem ukáže mechanické vlnění • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životním prostředí 	Kmitavý pohyb Perioda, frekvence a její souvislost s výškou tónu Jednotka frekvence hertz Vlnění Vlastnosti zvuku, látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku Rychlost šíření zvuku v různých prostředích Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku Hygiena sluchu, ochrana před hlukem Přenos a vnímání zvuku v lidském uchu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Jaderná fyzika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • obrázkem nebo popisem znázorní model atomu a jádra • rozliší jadernou reakci od chemické • popíše nebezpečí radioaktivního záření a možnou ochranu proti • popíše princip jaderné elektrárny a její výhody a nevýhody 	Stavba atomu a jádra Jaderná síla Označování jader Jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení</i>		

Polovodiče

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zapojí správně polovodičovou diodu • odliší polovodič od vodiče na základě analýzy jejich vlastností • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 	Vedení proudu v polovodičích typu N a P Volný elektron, díra Přechod PN, polovodičová dioda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Země a vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	Sluneční soustava - její hlavní složky: planety, měsíce, planetka, kometa, meteor Hvězda, galaxie, souhvězdí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Energie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • rozliší druhy energie a jejich přeměny 		Energie pohybová, polohová (gravitační, elektrická, magnetická, pružnosti) Energie vnitřní (tepelná, chemická, jaderná), zářivá (sluneční) Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života využívání energie		

kvinta

2+1 týdně, P

sexta

2+1 týdně, P

septima

2+1 týdně, P

5.5.2 Chemie

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
		2	2+1	2+1
sexta	septima	oktáva		
2+1	2+1			

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět Chemie je zařazen do vzdělávacích oblastí RVP ZV a RVP G: Člověk a příroda. Předchozí znalosti a dovednosti žáků v přírodovědných oborech integruje, dále rozšiřuje metody a terminologii přírodních věd. Předmět slouží k uvědomění si podstaty chemických dějů a poznání toho, že tyto děje jsou neoddelitelnou součástí přírodních zákonitostí a člověk tyto děje může také ovlivňovat. Do předmětu je proto začleněno průřezové téma Enviromentální výchova. Studium se zaměřuje na tyto tematické okruhy: Základní podmínky života, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a ČR, Problematika vztahů organismů a prostředí. Výuku předmětu doplňují odpovídající chemické soutěže (KORCHEM, chemická olympiáda kategorie D).

Časové vymezení:

Je dáno učebním plánem touto týdenní hodinovou dotací:

tercie: 2h, kvarta: 2h+1, kvinta: 2h, sexta: 2h+1, septima: 2h.

Dělené hodiny v kvartě jsou využity pro laboratorní cvičení (2 hodiny každé 2 týdny).

Organizační vymezení:

Základní výuka probíhá přednostně v učebně chemie. Je zde základní vybavení pro demonstrační pokusy, zpětný projektor, video, kamera, modely, a.j. Pro laboratorní cvičení je určena chemická laboratoř s kapacitou pro dělenou třídu.

Chemie používá tyto metody výuky: výkladové hodiny, demonstrační pokusy, samostatná laboratorní cvičení. Formy výuky jsou voleny v souladu se studiem ostatních přírodních věd: získávání a řazení teoretických informací, experiment, pozorování, měření, výpočty, vyhodnocování výsledků, závěry konkrétního problému.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Dosažení klíčových kompetencí během studijního programu je přizpůsobeno věku žáka, jeho fyzické a duševní vyspělosti a pedagogických schopností učitele.

Kompetence k učení**Učitel:**

- vede žáky v hodinách tak, aby se jejich učení změnilo ve studium;
- učí je pozorovat látky, popisovat děje, určovat podmínky přeměn a především koordinuje žáky, aby tyto informace dávali do souvislosti a dokázali je vysvětlit;
- zvyká je systematicky pracovat se základní literaturou, mediálními zdroji, pomáhá jim třdit, hodnotit a zpracovávat pouze potřebné informace;
- klade důraz na čtení s porozuměním a přiměřenou reprodukci textu;
- vhodně střídá skupinovou a samostatnou práci, domácí úkoly volí dle potřeby pro získání pocitu jistoty v základních pojmech, zadává taktéž motivační problémy;
- nezanedbává kontrolní činnost plnění studia, proto pěstuje v žácích potřebu zpětné vazby.

Kompetence k řešení problémů**Učitel:**

- předkládá problémové situace související s učivem chemie;
- zařazuje přednostně děje z běžné praxe a dává žákům možnost volit různé způsoby řešení i obhajovat svá rozhodnutí;
- lpí na promýšlení pracovních postupů v laboratorních cvičeních;
- vede a motivuje žáky k účasti v chemických soutěžích.

Kompetence komunikativní**Učitel:**

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů, vzorců, názvů a terminologie;
- důsledně kontroluje psaný i mluvený projev - nesleduje pouze obsah sdělení, ale také gramaticky správné vyjadřování na všech úrovních: monolog-dialog-diskuze.

Kompetence sociální a personální**Učitel:**

- zadává laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy.

Kompetence občanská**Učitel:**

- respektuje společně s žáky pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy;
- učí žáky respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a vede je k zodpovědnému chování v krizových situacích, např. přivolání a poskytnutí první pomoci.

Kompetence pracovní**Učitel:**

- dbá především na průběh laboratorních prací, na dodržování bezpečnosti, přesnosti dodržování postupu;
- práce vybírá tak, aby byly motivující, tvůrčí, zábavné a vzdělávací;
- vysvětluje nezbytnost chemie pro náš život, požadavky pracovního trhu na odborníky z chemie;
- poukazuje na úspěchy českých chemiků a provázanost oboru s jinými přírodními vědami.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel:

- pomáhá žákům objevovat propojení teorie s praxí v oblasti studia chemie
- cíleně směřuje žáky ke vhodnému výběru profese s přírodovědným zaměřením.

tercie

2 týdně, P

ÚVOD DO CHEMIE, POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek • objasní obecný význam H-vět a P-vět, objasní význam aktuálně platných piktogramů v oblasti bezpečnosti práce s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky 	Rozdělení chemie (anorganická, organická, fyzikální, analytická, biochemie, makromolekulární) Vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, změny skupenství, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam Nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam Mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek Laboratorní pomůcky a chemické nádoby	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

SMĚSI

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje směsi a chemické látky • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	Látky (chemicky čisté látky-prvky, sloučeniny) Směsi - aerosoly, pěna, suspenze, emulze, gel, roztok Oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace Laboratorní pomůcky pro jednotlivé dělicí metody Složení roztoků, hmotnostní zlomek Faktory ovlivňující rozpouštění pevné látky Výskyt vody Vlastnosti vody - znečištění, tvrdost Úprava pitné vody, čištění odpadních vod Složení vzduchu Znečišťování vzduchu - inverze, smog, skleníkový efekt, kyselá dešť	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 		Učivo Stavba atomu-historie, složení Protonové, nukleonové číslo, izotopy Atomové jádro, radioaktivita Elektronová konfigurace - valenční vrstva, chemická vazba Prvky - názvy, značky, periodická soustava chemických prvků, atomová relativní hmotnost Chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin, relativní molekulová hmotnost Kovy, nekovy - vlastnosti a využití vybraných prvků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 		Učivo Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost, výpočty s látkovým množstvím, molární hmotnost, molární objem, Avogadrova konstanta Klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>voda, ovzduší, půda - propojenost složek prostředí</i>		

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí 		Učivo Oxidační číslo Názvosloví oxidů Vlastnosti a příklady vybraných oxidů a jejich užití Charakteristika kyselin Rozdělení kyselin- kyslíkaté, bezkyslíkaté Názvosloví kyselin Vlastnosti kyselin Příklady významných kyselin Charakteristika hydroxidů Názvosloví hydroxidů Vlastnosti hydroxidů Příklady významných hydroxidů a jejich užití Soli bezkyslíkaté (halogenidy, sulfidy, kyanidy) Soli kyslíkaté Vlastnosti významných solí a jejich příprava Vzorce a názvy solí Názvosloví iontů Výpočty z chemických vzorců
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

kvarta

2+1 týdně, P

ANORGANICKÁ CHEMIE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 		Kyselost a zásaditost roztoků pH, stupnice pH Neutralizace Výpočty z chemické rovnice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>vliv průmyslu na prostředí, problémy odpadů</i>		

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 		Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí - analýza, syntéza, substituce, podvojná záměna Oxidace a redukce Chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou Tepelné zabarvení chemické reakce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdroj energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 		Uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků - halogenderiváty, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

BIOCHEMIE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 		Sacharidy - rozdělení, zdroje, charakteristika jednotlivých skupin Lipidy - rozdělení, zdroje tuků a olejů, ztužování, žluknutí lipidů, průmyslový význam lipidů- mýdlo Bílkoviny -rozdělení, jejich funkce v organismu, příklady bílkovin (enzymy, nukleové kyseliny) Vitamíny - rozdělení, zdroje, funkce vitamínů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 		Chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace Detergenty a pesticidy, insekticidy Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 		- vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. - zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek - základy laboratorní techniky- pomůcky, přístroje, zařízení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

kvinta

kvinta

2+1 týdně, P

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků 		Vodík, kyslík Chemie p-prvků - prvky III.A - VIII.A skupiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>ochrana životního prostředí v obci</i>		

OBEČNÁ CHEMIE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 		Stavba atomu - elektronový obal (pravidla výstavby) Chemická vazba - vznik, typy, ne vazebné interakce Veličiny a výpočty v chemii Výpočty složení roztoků Tepelné změny při chemických reakcích Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sexta

2+1 týdně, P

sexta

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků 		Chemie s-prvků Chemie d-prvků Chemie f-prvků Koordinační sloučeniny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 		Obecná organická chemie - uhlík v organické chemii, typy vzorců, isomerie, typy reakcí Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, cyklické uhlovodíky, areny Reakce jednotlivých skupin uhlovodíků Deriváty uhlovodíků - halogenderiváty, dusíkaté deriváty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí <i>ekologické zemědělství, změny v krajině</i>		

septima

2+1 týdně, P

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 		Kyslíkaté deriváty uhlovodíků- alkoholy, fenoly, ethery, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny Funkční a substituční deriváty KK Syntetické makromolekulární látky - obecné vlastnosti, polymery, polykondenzáty, polyadukty Heterocyklické sloučeniny - alkaloidy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

BIOCHEMIE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 		Lipidy, izoprenoidy Sacharidy Proteiny Nukleové kyseliny Enzymy, vitaminy a hormony Metabolismus přírodních látek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>energie a život</i>		

5.5.3 Zeměpis

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
1+1	2	2	2	2
sexta	septima	oktáva		
2	1	1		

Charakteristika předmětu**A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV a RVP G. Integruje také tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Ekosystémy), Multikulturní výchova (Etnický původ, Kulturní diference, Multikulturalita) a Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí). Zeměpis spolupracuje s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Biologie, Dějepis, Základy společenských věd). Tento komplexní přístup Zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací. V poznatkové oblasti si žáci osvojují vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy). Získávají vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti, kraji a regionu. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí. Žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Učí se obhajovat výsledky své práce, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, národní kultura, vlastenectví apod. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářet i vlastní postoj k ostatním lidem.

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, kraji a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva. Umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah k přírodnímu i společenskému prostředí.

Vyučovací předmět Zeměpis disponuje touto časovou dotací:

prima	2 hodiny týdně
sekunda	2 hodiny týdně
tercie	2 hodiny týdně
kvarta	2 hodiny týdně
Organizace výuky	

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis se používají zejména tyto formy a metody výuky : výkladové hodiny propojené debatami, práce s interaktivní tabulí, hodiny s problémově pojatou výukou, projektové vyučování, cvičení v terénu, zeměpisné exkurze, soutěže a hry.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v odborné učebně zeměpisu. Při praktických činnostech v terénu se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny. Uplatňujeme individuální formy výuky, práci ve dvojicích a ve skupinách.

Při frontální výuce se používají tradiční zeměpisné pomůcky (glóbus, buzola, GPS, nástěnné mapy, atlasy, pracovní sešity, videosnímky) i počítačová technika a interaktivní tabule. Dále organizujeme školní zeměpisné projekty, hry a soutěže. Žáci se každý rok účastní Geografické olympiády - podle ročníku skupiny A nebo B.

B. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – např. na internetu, v televizi, v odborných encyklopediích a časopisech (texty, obrázky, grafy, mapy, tabulky, statistiky); - získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi společenským a přírodním prostředím;
- předvádí manipulaci s orientačními a topografickými pomůckami, s glóbusem, mapami, atlasy, jízdními řády, grafy a statistickými daty;
- kontroluje výsledky pozorování, měření a zkoumání a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulovali patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností platformu nebo hypotézu k problému či k úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, kladou otázky a objevují problémy s tím související;
- usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společné závěry;
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problému či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí;
- konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci;
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých;
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců.

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí;
- učí své žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině;
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury v jednotlivých světadílech a oblastech.

Kompetence pracovní

- informuje své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k ochraně přírodního a životního prostředí;
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podporuje u žáků aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost;
- pomáhá žákům získat informace o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření v rámci oboru;
- podporuje žáky ke stanovení cílů, hodnocení dosažených výsledků, dokončení zahájené činnosti a motivuje žáky k dosahování úspěchu.

prima

1+1 týdně, P

Vesmír

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik a vývoj vesmíru • s porozuměním používá pojmy v daném učivu • definuje, co je hvězda, souhvězdí • uvede Slunce jako nejbližší hvězdu • vyjmenuje, co tvoří sluneční soustavu • popíše zákonitosti pohybu planet sluneční soustavy • objasní rozdíl mezi měsícem a Měsícem • definuje Měsíc jako přirozenou družici Země • uvede základní pohyby Měsíce • vyjmenuje měsíční fáze a objasní postupnou změnu tvaru Měsíce na obloze • vysvětlí působení Měsíce na planetu Zemi • objasní příliv a odliv • objasní princip zatmění Slunce a Měsíce 		Vesmír a jeho vývoj Hvězdy a souhvězdí Sluneční soustava Měsíc
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Planeta Země

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • definuje glóbus jako zmenšený model Země • definuje poledníky a rovnoběžky • vysvětlí příčiny střídání dne a noci • uvede důsledky pohybů Země pro život lidí • vysvětlí příčiny střídání 4 ročních období • orientuje se v časových jednotkách • objasní pojem kalendář a přestupný rok • vysvětlí rozdíl mezi místním a pásmovým časem • v mapě vyhledá datovou hranici a určí její význam pro změnu data 	Glóbus - zmenšený model Země Orientace na Zemi Pohyby Země Čas na Zemi

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Mapy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> definuje, co je mapa a měřítko mapy pracuje s měřítkem mapy, rozdělí mapy podle měřítka určí rozdíl mezi mapou a plánem dělí mapy podle obsahu používá jmenný rejstřík atlasu pro vyhledávání míst používá mapy a letecké snímky na internetu, vyhledá trasu ke zvolenému cíli objasní pojem GPS vysvětlí, jak se tvoří mapy vyjádří výhody leteckého snímkování Země ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Co je to mapa Obsah mapy Měřítko mapy Digitální mapy Tvorba map</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Litosféra

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> definuje pojem krajinná sféra, rozdělí ji na dílčí části popíše vznik a vývoj planety Země vyjmenuje základní geosféry vymezí rozdíl mezi pevninskou a oceánskou zemskou kúrou vyhledá příklady pohybu litosférických desek vysvětlí jevy probíhající na styku lit. desek definuje zemětřesení a vysvětlí, co je sopečná činnost vysvětlí zásady chování při vybraných přírodních katastrofách objasní působení vnějších a vnitřních přírodních činitelů na zemský povrch vyjmenuje přírodní činitele působící na zemský povrch rozlíší pohoří podle vzniku člení zemský povrch podle nadmořské výšky a podle rozdílů nadmořské výšky vymezí rozdíl mezi horizontální a vertikální členitostí podle obrázku popíše dno světového oceánu 	<p>Zemské těleso Pohyby litosférických desek Utváření zemského povrchu - vnější a vnitřní síly Tvary zemského povrchu</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Atmosféra

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atmosféry • objasní ochranné funkce atmosféry • definuje počasí a meteorologii • vyjmenuje prvky pro charakteristiku počasí • objasní vznik větru a oblasti výskytu pravidelných větrů • vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím • na mapě lokalizuje jednotlivé podnebné pásy • vysvětlí, co způsobuje změny podnebí a jaké mají tyto změny důsledky 		Význam atmosféry pro život na Zemi Počasí Proudění vzduchu Podnebí. Podnebné pásy.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Člověk a životní prostředí		

Hydrosféra

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • definuje hydrosféru jako vodní obal • dělí vodu na slanou a sladkou • dělí pevninskou vodu na povrchovou, podpovrchovou a na vodu v pevninských ledovcích • rozdělí podpovrchovou vodu na půdní a podzemní • popíše vodní oběh podle obrázku • vymezí pohyb vody v oceánech • vymezí rozdíl mezi povodní a záplavou • objasní důsledky nedostatku vody na život lidí 		Voda na Zemi Pohyby vody Škody způsobené vodou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Člověk a životní prostředí		

Pedosféra

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • definuje pedosféru jako půdní obal Země • vysvětlí pojem půdní eroze a ochranu před ní • formuluje význam půdy pro život na Zemi, definuje základní pravidla ochrany půd • vymezí rozdíl mezi půdním typem a půdním druhem 		Vznik půdy a její složky Půdní druhy a typy Význam pedosféry

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí		

Biosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje biosféru jako soubor živých organismů vyjmenuje základní podmínky pro život na Zemi vymezení typy přírodní krajiny a výškové stupně, uvede příklady 	Přírodní krajiny Život v oceánech

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</i> Ekosystémy <i>les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, význam polí, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím pro udržitelnost krajiny; moře a tropický deštný les - (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</i>		

sekunda

2 týdně, P

Člověk na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> definuje pojem krajinná sféra, dělí ji na 2 základní složky dělí krajinnou sféru na dílčí části vyjmenuje hlavní světová náboženství, pomocí mapy určí jejich rozšíření popíše odlišné znaky lidských ras, pomocí mapy určí jejich rozšíření vysvětlí, co je stát; dělí státy podle zřízení a podle správního uspořádání dělí sídla na městská a venkovská rozdělí národní hospodářství do tří základních sektorů porovná HDP ČR s ostatními státy a na základě srovnání určí jejich vyspělost objasní, co je zemědělství, vyjmenuje základní typy zemědělské výroby definuje závislost zemědělské výroby na přírodních podmínkách pomocí map určí rozmístění zemědělské výroby ve světě vyjmenuje druhy plodin pěstovaných u nás i ve světě vyjmenuje hospodářská zvířata chovaná u nás i ve světě a objasní, jak je člověk využívá charakterizuje lesní, vodní hospodářství a těžbu nerostných surovin dělí přírodní suroviny na obnovitelné a neobnovitelné dělí průmysl na průmyslová odvětví a obory definuje služby jako nevýrobní činnost definuje pojem doprava, vyjmenuje základní druhy dopravy 	<p>Obyvatelstvo a sídla Hospodářská činnost člověka</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Etnický původ</p> <p><i>rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku</i></p> <p>Multikulturalita</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p><i>zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); změny v krajině; akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</i></p>		

sekunda

Amerika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ukáže na mapě jednotlivé kontinenty určí polohu kontinentů popíše přírodní podmínky kontinentů pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách popíše základní znaky obyvatelstva vyjmenuje základní znaky hospodářství rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí rozdělí zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 		Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Globalizační a rozvojové procesy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Multikulturalita			

Afrika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určí polohu kontinentů popíše přírodní podmínky kontinentů pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách popíše základní znaky obyvatelstva vyjmenuje základní znaky hospodářství rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí 	Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Regiony Afriky

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu;</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p> <p><i>jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení a respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinci nebo příslušníci etnik žijící v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě</i></p> <p>Etnický původ</p> <p><i>rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku</i></p>		

Asie

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ukáže na mapě jednotlivé kontinenty určí polohu kontinentů popíše přírodní podmínky kontinentů pomocí mapy určí závislost rozmištnění obyvatelstva na přírodních podmínkách popíše základní znaky obyvatelstva vyjmenuje základní znaky hospodářství rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí 	<p>Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Oblasti Asie - Kavkaz, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie, Východní Asie, Centrální Asie, Severní Asie</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p>		

sekunda

Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určí polohu kontinentů popíše přírodní podmínky kontinentů pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách popíše základní znaky obyvatelstva vyjmenuje základní znaky hospodářství rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí 		Přírodní podmínky Austrálie Obyvatelstvo Austrálie Hospodářství Austrálie Oceánie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Polární oblasti

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše přírodní podmínky kontinentů rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí 		Antarktida Arktida
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Světový oceán

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje pojem světový oceán, určí jednotlivé oceány popíše hlavní znaky jednotlivých oceánů popíše využívání bohatství oceánů a vlivy způsobující znečištění oceánů 		Rozdělení světového oceánu Využívání bohatství oceánu Znečištění oceánu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

2 týdne, P

Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí polohu Evropy • podle mapy popíše členitost pobřeží a povrchu • vyhodnotí rozdíly v podnebí konkrétních oblastí podle statistických údajů zobrazených v klimadiagramech • vysvětlí vliv podnebí na rostlinstvo a živočišstvo, na zemědělskou výrobu a rozmístění obyvatelstva • ukáže na mapě významné evropské řeky a jezera • určí evropská úmoří a bezodtoké oblasti • ukáže na mapě oblasti s největšími ledovci • vysvětlí uspořádání rostlinstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • vyjmenuje vegetační pásy Evropy • uvede a ukáže na mapě příklady národních parků • vysvětlí vliv přírodních podmínek na rozmístění rostlin a živočichů a na charakteru zemědělství • pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách • vyhledá na mapě Evropy největší aglomerace a megalopole, významná hlavní města a přístavy • dovede vysvětlit, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti • vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy • za pomoci mapy vyhledá významné zdroje nerostných surovin, vyjmenuje hlavní zdroje energie v Evropě a zhodnotí soběstačnost Evropy na zdrojích ner.surovin a energie • pojmenuje významné mezinárodní hospodářské organizace, sdružující evropské státy • zhodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě, uvede její cíle a činnosti • vyhledá na politické mapě státy Evropské unie 	<p>Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Integrace kontinentu</p>

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů</i></p> <p>Jsme Evropané</p> <p><i>kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže</i></p>		

Regiony Evropy

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí Evropu do 6 oblastí - východní, severní, jižní, jihovýchodní, západní a střední Evropa v jednotlivých regionech ukáže na mapě státy, charakterizuje jejich přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, surovinové zdroje zhodnotí hospodářský a politický význam jednotlivých regionů vysvětlí hospodářský a politický význam Evropy pro světovou ekonomiku a světové politické dění 	<p>Východní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Západní Evropa Střední Evropa</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Poloha ČR

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí geografickou polohu ČR, porovná její rozlohu s ostatními evropskými státy popíše vývoj státního území charakterizuje hospodářské a politické postavení ČR v Evropě uveďe příklady působnosti ČR v mezinárodních organizacích hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, rozlohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích 	<p>Vývoj státního území</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Přírodní podmínky ČR

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vymezí na mapě 2 základní geomorfologické jednotky, vysvětlí jejich odlišnosti, vyhledá pohoří a nížiny zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy na podnebí ČR, vymezí podnebné oblasti zařadí území ČR k úmořím, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je na mapě objasní původ jezer v ČR, vyhledá umělé vodní nádrže rozlišuje půdní druhy a půdní typy, uvede jejich rozmístění v ČR popíše skladbu a rozšíření lesů na území ČR, pojmenuje výškové stupně v pohorích uvede příklady chráněných území v ČR 		Geologický vývoj Povrch Podnebí Vodstvo Půdy Živá příroda Ochrana životního prostředí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Obyvatelstvo a sídla ČR

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí hlavní trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR objasní příčiny migrace a porovná je se světovými trendy uvede změny ve struktuře obyvatelstva podle národnosti, náboženství, umí vyhodnotit informace z grafů, diagramů, kartogramů a dalších statistických výstupů popíše základní funkce sídel a hodnotí proces urbanizace v místním regionu 		Demografické údaje Města ČR	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Hospodářství ČR

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí zemědělství v ČR, popíše zemědělské výrobní oblasti doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu zhodnotí zásoby nerostných surovin v ČR, lokalizuje oblasti těžby vyjmenuje typy elektráren, lokalizuje významné energetické oblasti v ČR objasní vztah v rozmístění hutních závodů a zdrojů surovin a energie pojmenuje klíčové obory strojírenského průmyslu, uvede lokalizační faktory tohoto průmyslu popíše význam chemického průmyslu s důrazem na petrochemii vyhledá v mapách hlavní oblasti sklářského, keramického, textilního a dřevozpracujícího průmyslu v ČR a objasní, proč se tato odvětví koncentrují do několika oblastí označí služby jako třetí sektor ekonomiky, popíše jejich vzestup po roce 1989 vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, popíše, čím tato turistická střediska přitahují návštěvníky 		Vývoj hospodářství Zemědělství Průmysl Nerostné bohatství Služby, doprava a spoje	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

tercie

Kraje ČR

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti krajů • porovná hospodářský význam krajů, vymezení jejich jádrové a periferní oblasti • hodnotí na příkladech pohraničních oblastí příklady spolupráce v euroregionech • vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 		Praha Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Kraj Vysočina Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Moravskoslezský kraj Zlínský kraj
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Obyvatelstvo a sídla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • objasní příčiny rozdílného přirozeného přírůstku ve světě • popíše hlavní důvody migrace ve světě, rozlišuje emigraci a imigraci, ukáže na mapě světa hlavní migrační proudy • podle grafu popíše rozdíly ve věkové struktuře vyspělých a málo rozvinutých zemí • na mapě ukáže rozšíření světových náboženství a stručně je charakterizuje • popíše důvody nerovnoměrného osídlení Země, vyjmenuje faktory ovlivňující osídlení • popíše rozdíly mezi městským a venkovským osídlením • objasní, v čem spočívá význam územních plánů • vymezení v plánu města jednotlivé zóny podle jejich funkce • uvede příklady funkce měst, vysvětlí závislost počtu funkcí na velikosti města a jeho zázemí • uvede příklady památek světového kulturního dědictví UNESCO, městských památkových rezervací ve světě, v ČR a místním regionu 	Přirozený pohyb obyvatelstva Migrace Národnostní a náboženská struktura obyvatelstva Věková struktura obyvatelstva Rozmístění obyvatelstva Město a venkov Městská sídla

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Ekosystémy</p> <p><i>lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Multikulturalita</p> <p><i>multikulturalita současného světa a vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy různých jazyků - žádný není nadřazen jiným jazykům; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</i></p>		

Politická geografie

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem stát a vyjmenuje základní znaky státu srovnává státy podle geografických kritérií pojmenuje a ukáže na mapě největší a nejlidnatější státy světa vysvětlí rozdíly mezi základními formami státního zřízení vysvětlí rozdíly mezi totalitním a demokratickým vládním systémem, uvede příklady přetrvávajících totalitních režimů ve světě rozlišuje státy podle správního členění popíše vývoj kolonialismu ve světě, vyjmenuje koloniální mocnosti a jejich největší kolonie vysvětlí důsledky kolonialismu v současnosti pojmenuje a ukáže na mapě světa ohniska ozbrojených konfliktů zhodnotí význam mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů 	<p>Státy a jejich seskupení</p> <p>Vývoj politické mapy světa</p> <p>Politické a vojenské organizace</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Hospodářská činnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vývoj společnosti od agrární přes industriální až po postindustriální dělí hospodářství do sektorů a vyjmenuje odvětví jednotlivých sektorů uvede kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti zemí, uvede příklady nejvyspělejších států světa, středně rozvinutých a málo rozvinutých a ukáže je na mapě podle úrovně hospodářství rozlišuje jádrové a periferní oblasti; uvede příklady ve světě, ČR i v místním regionu objasní význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami národního hospodářství popíše rozdíly v zemědělství vyspělých a málo rozvinutých zemí na mapě vymezi hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci zhodnotí význam pěstování plodin v různých částech světa, uvede specializaci zemědělství a typické plodiny v závislosti na podnebných pásech lokalizuje na mapě hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat, objasní kulturní a náboženské tradice chovu porovná výhody intenzivního a extenzivního chovu ukáže na mapě hlavní rybolovné oblasti světa, uvede některé světové rybářské mocnosti lokalizuje dva hlavní pásy těžby dřeva vysvětlí závislost průmyslu na lokalizačních faktorech a uvede hlavní pro konkrétní odvětví průmyslu posoudí důležitost jednotlivých průmyslových odvětví pro hospodářství vyspělých zemí, ukáže na mapě hlavní průmyslové oblasti světa člení průmysl na jednotlivá odvětví a dílčí obory podle odvětvové struktury rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití vyjmenuje zdroje energie v energetickém průmyslu včetně příkladů alternativní energetiky zhodnotí klady a zápory různých typů elektráren srovnává těžký a spotřební průmysl podle závislosti na surovinách a odbytu uvádí příklady typických výrobků jednotlivých odvětví a oblasti největší produkce rozlišuje dopravu podle charakteru komunikace a dopravního prostředku hodnotí dopravu v různých oblastech světa na základě kvalitativních a kvantitativních kritérií ukáže na mapě hlavní světové trasy a uzly pozemní, vodní a vzdušné dopravy porovná výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy popíše vývoj v přenosu zpráv a informací rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami rozlišuje mezi službami soukromými a veřejnými hodnotí zaměstnanost ve službách jako významný ukazatel rozvoje země ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu umí vyhledávat konkrétní spojení v jízdních a letových řádech, v tabulkách a na internetu samostatně připraví jednoduchý cestovní plán pro poznávací zájezd na mapě ukáže hlavní centra světového obchodu porovná produkci vyspělých a málo rozvinutých zemí vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení a jejich nejdůležitější členy 	<p>Světové hospodářství Zemědělství Průmysl Doprava a spoje Služby a cestovní ruch</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní podmínky života</p> <p>voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich vlivy na environment, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí) změny v krajině (krajinu dřívě a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)</p>		

kvarta

Propojenost světového hospodářství

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení a jejich nejdůležitější členy vytváří a využívá osobní a myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v jednotlivých regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 		Mezinárodní obchod Mezinárodní hospodářská integrace Globalizace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Krajina a životní prostředí

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem krajinná sféra, vyjmenuje její složky a popíše vztahy mezi jednotlivými složkami ukáže na mapě světa území nejvíce využívaná a přetvářená lidskou činností zhodnotí vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel popíše příčiny a podstatu globálních změn prostředí vysvětlí pojem udržitelný rozvoj a zásady ochrany přírody pro další generace posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi pojmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy chovat porovnává různé krajiny jako součást pevninské sféry části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 		Vliv člověka na přírodní sféru Globální změny životního prostředí Přírodní katastrofy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Zeměpis v praxi

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> má představu o nejnovejších trendech zpracování a prezentace geografických informací objasní význam dálkového průzkumu Země a využití leteckých a družicových snímků umí používat internetové mapové portály a aktivně v nich vyhledávat vlastními slovy vysvětlí princip navigačního systému GPS Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. 		Geografické informační systémy GPS
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

kvinta

2 týdně, P

sexta

2 týdně, P

septima

1 týdně, P

oktáva

1 týdně, P

5.5.4 Biologie

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
1+1	2+1	2	2	2+1
sexta	septima	oktáva		
2+1	2			

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Biologie obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z oboru Přírodopis v RVP ZV a Biologie RVP G. Integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a část oboru Člověk a svět práce. Do Biologie jsou integrovány vybrané okruhy průřezového tématu Environmentální výchova.

Biologie disponuje následující časovou dotací: prima 2 h, sekunda 2 +1 h, tercie 2 h, kvarta 2 h. Dělené hodiny v sekundě jsou využity pro laboratorní cvičení (2 hodiny každé 2 týdny).

Organizace výuky:

Ve vyučovacím předmětu Biologie se používají zejména tyto metody výuky: výkladové hodiny propojené školními diskuzemi, referáty žáků, hodiny s problémově pojatou výukou, praktická cvičení, laboratorní práce, terénní výuka (přírodopisná exkurze, cvičení a pozorování v terénu). Kromě frontální výuky s použitím tradičních pomůcek se uplatňují další kooperativní formy výuky ve dvojicích, skupinách a individuální formy výuky. Při výuce se pracuje s učebnicovými tituly, které mají schvalovací doložku MŠMT. Výuka předmětu může probíhat v odborné učebně s odpovídajícím materiálním vybavením nebo biologické laboratoři s technikou pro laboratorní práce. Obě učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou. Žáci pracují v těchto učebnách v rámci celé třídy nebo v jednotlivých skupinách. Terénní výuka a přírodopisné exkurze se uskutečňují v okolí školy, případně ve vybraných vzdálenějších lokalitách.

Každoročně je pořádána Biologická olympiáda. Jde o předmětovou soutěž z přírodopisu a biologie, která je jednotná pro celou Českou republiku a která je určená pro nadané studenty s hlubokým zájmem o biologii.

Používané metody výuky:

- metody motivační – rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuze

- metody expoziční – pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis
- metody fixační – procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a analýza informací

Používané pomůcky: klíče k určování přírodnin, přírodopisné atlasy, obrazy, schémata, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, herbáře, fotografie, video, výpočetní technika, mikroskopy a další laboratorní technika.

B. Výchovné a vzdělávací strategie v biologii

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá samostatné a skupinové práce, při kterých se žáci učí organizovat a plánovat vlastní práci a prezentovat výsledky;
- zadává úkoly, při kterých žáci pracují s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicí, počítačem a internetem a učí se efektivně získávat poznatky, třdit, hodnotit a zpracovávat biologické informace;
- zadává referáty a seminární práce k probírané problematice, prostřednictvím kterých si žáci prohlubují vědomosti i dovednosti;
- se zaměřuje na praktickou stránku biologie – poznávání, v maximální míře využívá pozorování v přírodě, práci s atlasy a klíči, biologickým materiálem, podporuje tak aktivní učení žáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- volí takové úlohy, při kterých žáci ověřují hypotézy, hledají důkazy. Důraz je kladen na formulaci závěrů s využitím odborného jazyka a zvládnutí přehledného, schematického biologického nákresu;
- uplatňuje poznávací proces žáka při učení, který je založen na smyslovém vnímání biologických objektů, na jehož základě abstrahují žáci obecné znaky, definují pojmy a srovnávají objekty;
- u každého úkolu provádí se žáky rozbor a průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá metody aktivního učení, především se jedná o dialog a diskusi. Dialogem vede žáky k porozumění, zapojuje je aktivně do výuky. Vhodně volenými otázkami vede žáky k upevnování dříve získaných poznatků, ale hlavně k vyvozování a objevování nových vědomostí. Žáky touto metodou učí odhalovat vztahy mezi biologickými objekty, analyzovat a hodnotit biologické procesy a získané vědomosti zobecňovat a formulovat definice;
- rozvíjí diskusi, při které se žáci učí věcně argumentovat, chápat sdělení druhých a používat přesná vyjádření. Žáky vede k tomu, aby dokázali poslouchat druhého;
- dbá na jasné, srozumitelné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů;
- využívá biologického jazyka včetně biologické symboliky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové výuky v běžných hodinách, laboratorních cvičeních i seminářích;
- vede žáky k hodnocení podílu vlastní práce na řešení úkolů a přínosu druhých;
- především v rámci biologie člověka a ekologie se snaží podporovat u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví a zdravý životní styl.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů tak, aby si žáci uvědomovali zodpovědnost za svou domácí přípravu;
- v průběhu celého studia biologie vytváří dostatek situací k poznání potřeby chránit přírodu a životní prostředí, vzhledem k dlouhodobě udržitelnému rozvoji lidské společnosti na Zemi;
- nabízí dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy. Žáky vede k poznání vlastní zodpovědnosti za své zdraví;
- se snaží, aby žák porozuměl souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí;
- učí žáka chovat se vhodně při kontaktu s objekty a situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími život, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Kompetence pracovní

Učitel:

- pracuje se žáky s biologickým materiálem v laboratoři i terénu;
- učí žáky ovládat práci s mikroskopem, správně a bezpečně používat laboratorní nástroje a další biologické pomůcky;
- vede žáky k dodržování pravidel práce v laboratoři, učebně i terénu a zadaných postupů práce;
- povzbuzuje žáky k tvorbě vlastních pomůcek, herbářů, sbírek, modelů;
- odkazuje žáky na vhodné internetové stránky, se kterými mohou pracovat při doplňování učiva nebo pro jeho lepší pochopení.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z biologie;
- volí takové formy, metody a praktické činnosti, při kterých žáci mohou vyhodnotit, jak dalece se pro ně profese související s biologii hodí;
- pomáhá žákům rozeznávat slabé stránky, které by mohly bránit v úspěšném zvládnutí vybrané profese, vede žáky v biologii k takovým činnostem, které jim napomohou k úspěšnému zvládnutí další vzdělávací nebo profesní dráhy.

Hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci v biologii získávají vyučující zejména soustavným pozorováním žáků, sledováním jejich výkonu a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické), kontrolními písemnými pracemi a analýzou výsledků různých činností žáků. Znamky získávají vyučující biologie průběžně, během celého klasifikačního období. Proverky se píšou po probrání a procvičení jistého tematického celku. Každý žák má právo být během pololetí aspoň jednou ústně zkoušen.

prima

1+1 týdně, P

Obecná biologie a genetika

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřil se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	Vznik života na Zemi, projevy a podmínky života Buňka - stavba, srovnání rostlinné a živočišné buňky Systém a třídění organismů Viry, bakterie a sinice - význam, výskyt a praktické využití Ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nález a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života		

prima

Biologie hub

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 		Houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Biologie živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny bezobratlých živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí 		Prvoci - stavba, původci nemocí, součást ekosystému Stavba, vývoj a systém mnohobuněčných bezobratlých živočichů - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci Přehled nejvýznamnějších zástupců bezobratlých živočichů, jejich rozšíření, význam a ochrana
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2+1 týdně, P

Biologie živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných obratlovců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 		Strunatci Obratlovci - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Biologie rostlin

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 		Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců rostlin (výtrusných, nahosemenných, krytosemenných) Využití hospodářsky významných zástupců rostlin Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam rostlinných orgánů (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie - základní principy fotosyntézy, dýchání, rozmnožování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Praktické poznávání přírody

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 		Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 		Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

2 týdně, P

Biologie živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů 		Savci - vývoj, stavba těla, systém a přehled hlavních skupin Rozšíření, význam, ochrana a chování savců
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Biologie člověka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla 		Původ a vývoj člověka Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých orgánů a orgánových soustav (kosterní, svalová, oběhová, mizní, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, smyslová, hormonální, pohlavní) Vývin člověka, období lidského života Nemoci, úrazy, prevence, první pomoc Životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Obecná biologie a genetika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 		Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Význam genetiky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Neživá příroda

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 		Minerály a horniny - vlastnosti, třídění, význam a využití Země - vznik a stavba, geosféry Vnitřní geologické děje - zemětřesení, sopečná činnost, tektonické jevy Vnější geologické děje, půdy Vývoj zemské kůry, vznik a vývoj organismů na Zemi Geologický vývoj a stavba území ČR Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Základy ekologie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje a uveče příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 		Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Ekosystémy</p> <p><i>les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, význam polí, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím pro udržitelnost krajiny; moře a tropický deštný les - (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</i></p> <p>Základní podmínky života</p> <p><i>voda (vztahy vlastností vody a života, ochrana její čistoty); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy.); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);</i></p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p><i>- Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí - Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy - Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému</i></p>		

kvinta

2+1 týdně, P

sexta

2+1 týdně, P

septima

2 týdně, P

5.6 Umění a kultura

5.6.1 Hudební výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
2	1	1	1	2

sexta	septima	oktáva
2		

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Hudební výchova v RVP ZV a RVP G.

Hudební výchova na nižším stupni gymnázia vede k rozvoji hudebnosti žáka a kultivování hudebního projevu prostřednictvím hudebních činností (vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových). Žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, poslechové dovednosti při poznání hudby a orientaci v žánrových a stylových podobách. Na vyšším stupni gymnázia navazuje na hudební výchovu základní školy. Prohlubuje znalosti a rozvíjí dovednosti

v okruzích činností:

- vokální (jednohlasý zpěv, vícehlasý zpěv, intonace);
- instrumentální (podle individuálních možností, hra na hudební nástroje, doprovody);
- hudebně pohybové;
- recepcce, reflexe (vnímání hudby, rozbor forem, hodnocení hudby).

Předmět zahrnuje tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Hudební výchova je vyučována na nižším stupni gymnázia, tj. v primě s dotací 2 hodiny, v sekundě, tercii a kvartě s dotací 1 hodina, na vyšším stupni, tj. v kvintě a sextě s dotací 2 hodiny. V kvintě a sextě si žáci volí mezi hudební výchovou a výtvarnou výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně. Vyučování probíhá v odborné učebně hudební výchovy, vybavené audiovizuální technikou, pianinem, kytarami, keyboardem, sopránovými zobcovými flétnami, kontrabasem, houslemi, rytmickými nástroji. Dle potřeby je k dispozici multimedialní učebna s interaktivní tabulí a aula gymnázia s klavírem.

V každém klasifikačním období je žák hodnocen slovním hodnocením (za aktivitu a přístup k hudebním činnostem) a klasifikací na základě ústního a písemného zkoušení, za referát na dané téma.

Žáci mají možnost rozvinout a zdokonalit svůj hlasový projev ve školním pěveckém sboru, který zkouší pravidelně 2 hodiny týdně. Podle možností a nabídky uměleckých agentur jsou zařazovány návštěvy koncertů, pořadů z oblasti hudební kultury, jejichž program se vztahuje k osnovám HV.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává referáty na dané téma a tak rozvíjí schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, žáci samostatně hodnotí ukázky, hudební žánry;
- výkladem seznamuje žáky s odbornými pojmy z oblasti hudby;
- postupným pronikáním do hudebního oboru vede žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro život;
- vede žáka k užívání správné hudební terminologie, k orientaci v notovém zápise.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá hudební ukázky a následně vede žáky k diskusi, při které žák poznává hudbu v různých žánrových i funkčních podobách;
- vede žáky k analýze dané hudební ukázky a k vydělování podstatných hudebních znaků;
- citlivě vede žáka k využívání svého individuálního hlasového potenciálu při zpěvu a k uplatňování zásad hlasové hygieny;
- názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáka k používání dostupných hudebních nástrojů při společných a individuálních hudebních činnostech;

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří podmínky k hudebnímu nebo hudebně pohybovému dialogu mezi žáky;
- vede žáka prostřednictvím řízené diskuse k jasnému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů, vytváří podmínky pro vzájemné sdělování pocitů a hudebních představ.

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří možnosti pro žáka se skupinově i individuálně prezentovat před známým i neznámým publikem na soutěžích a přehlídkách organizovaných školou.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje situace, které vedou k rozvíjení sebedůvěry žáků a vědomí vlastních možností a k vzájemné úctě a toleranci;
- v hodinách hudební výchovy vytváří prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá své pozice, pomáhá a upevňuje mezilidské vztahy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky názornými ukázkami, praktickou činností ke správnému používání hudebních nástrojů, k návykům potřebným pro hudební činnosti.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních i mimoškolních akcí;
- učitel zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů a odborně jim pomáhá.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Psychohygiena

Rozvoj schopností poznávání

Kreativita

Mezilidské vztahy

prima

2 týdne, P

prima

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	Vokální činnosti: Zásady správného zpěvu Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, individuální využití při zpěvu, rozvoj jednohlasého a vícehlasého zpěvu. Rozvíjení rytmické a intonační přesnosti. Orientace v notovém zápisu, seznámení s partiturou. Instrumentální činnosti: Hra na hudební nástroje, dle dispozic. Reprodukce melodie pomocí klaviatury, orffovských nástrojů. Stupnice C dur, notová abeceda, dynamická znaménka, takt, rytmus, tempo. Hudebně pohybové činnosti: Vyjádření hudby pohybem, taktování, hra na tělo, taneční kroky.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		

Recepce a reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	Poznání vlastností tónu. Specifika hudby období baroka a romantismu. Rozlišení umělé a lidové písně, rozlišení různých druhů zpěvu, rozlišení přede hry, sloky, refrén. Hudební dílo a jeho autor. Slovní charakterizování hudebního díla. Renesance, baroko, romantismus, Osvobozené divadlo, Symfonický orchestr

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>poznání a srovnání hudby v evropském a globálním kontextu</i></p> <p>Jsme Evropané</p> <p><i>kořeny evropské civilizace, vývoj hudby, významní hudební skladatelé</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Multikulturalita</p> <p><i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i></p>		

sekunda

1 týdně, P

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>Vokální činnosti:</p> <p>Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena</p> <p>Jednohlasy a vícehlasy zpěv</p> <p>Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>Orientace v notovém záznamu</p> <p>Instrumentální činnosti:</p> <p>Názvy klíčů, basový klíč, noty v basovém klíči</p> <p>Posuvná znaménka, půltón, celý tón</p> <p>Rozlišení dur a moll akordů</p> <p>Transpozice v rámci kvartkvintového kruhu</p> <p>Základní akordové značky</p> <p>Ladění kytary</p> <p>Harmonizace jednoduchých písní</p> <p>Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií</p> <p>Hra a tvorba rytmických i harmonických doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů</p> <p>Hudebně pohybové činnosti:</p> <p>Taktování, taneční kroky, pohybové vyjádření hudby</p> <p>Hra na tělo, vyjádření rytmu pohybem</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i></p> <p>Psychohygiena</p> <p><i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i></p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p><i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různé úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i></p>		

sekunda

Receptce a reflexe

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 		Učivo Poslechové činnosti: Postihování hudebně výrazových prostředků Hudební dílo a jeho autor Slohové a stylové zařazení hudebního díla Vytváření vlastních soudů Španělské rytmy Prezentace hudební skupiny Tvorba divadla Semafor Rozlišení strunných a dechových nástrojů Festivaly Rozlišení rozdílů klasické a nonartificiální hudby, analýza specifík různých stylů a žánrů hudby
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání české hudby a hudby v evropském kontextu</i> Jsme Evropané <i>česká artificiální a nonartificiální hudba, významní čeští skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

1 týdně, P

Produkce

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	Učivo Vokální činnosti: Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Reprodukce tónů, vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Orientace v notovém záznamu, diatonické postupy v durových tóninách Instrumentální činnosti: Záznam hudby, notové písmo, rozsah not v houslovém klíči Durová stupnice a tónina Takt, rytmus Tvorba jednoduchých rytmických doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Záznam hudby, notové písmo Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod znějící hudby Taktování, taneční kroky Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby
--	---

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygienu <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		

Recepte a reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	Poslechové činnosti: Hudební styly a žánry, chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti Původ hudby, pravěk, starověk Středověká hudba - hudební formy, osobnosti Baroko - hudební formy, osobnosti Klasicismus - hudební formy, osobnosti Romantismus - hudební formy, osobnosti Artificiální hudba 20. století Vývoj nonartificiální hudby na přelomu 20. století a ve 20. století v USA a v Evropě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání české hudby a hudby v evropském kontextu</i> Jsme Evropané <i>česká artificální a nonartificiální hudba, významní čeští skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>		

kvarta

1 týdně, P

kvarta

Produkcce

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	Učivo Vokální činnosti: Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Jednohlasý a vícehlasý zpěv Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti: Intervaly Durová stupnice a tónina, durový trojzvuk Rytmus, metrum, tempo Harmonizace jednoduchých písní Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií Hra a tvorba rytmických i harmonických doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů Vyjadřování hudebních i nehudebních představ Hudebně pohybové činnosti: Taktování, taneční kroky, pohybové vyjádření hudby Hra na tělo
---	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různé úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		

Receptce a reflexe

Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	Učivo Poslechové činnosti: Postihování hudebně výrazových prostředků Hudební dílo a její autor; Chápání funkcí hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti Slohové a stylové zařazení hudebního díla Vytváření vlastních soudů Vývoj české artifiální hudby Počátky hudebních dějin Hudební renesance - formy, osobnosti Hudební baroko - hudební formy, osobnosti Hudební klasicismus - hudební formy, osobnosti Hudební romantismus - hudební formy, osobnosti Vývoj české nonartifiální hudby od 19. století Jazz a swing v české hudbě Písně Osvobozeného divadla Tramprská píseň Divadla malých forem Big beat Směry v moderní populární hudbě 70.-90.let 20. století
---	---

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání české hudby a hudby v evropském kontextu</i> Jsme Evropané <i>česká artificiální a nonartificiální hudba, významní čeští skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>		

kvinta

2 týdne, V

sexta

2 týdne, V

5.6.2 Výtvarná výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
1	2	1	1	2
sexta	septima	oktáva		
2				

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova v RVP ZV a RVP G.

Výtvarná výchova na nižším stupni gymnázia vede prostřednictvím výtvarných činností k poznání a porozumění výtvarného umění, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování výtvarného projevu. Na vyšším stupni gymnázia navazuje svým obsahem na výtvarnou výchovu v základním vzdělávání. Vede žáka k hlubšímu pochopení a k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků a schopnosti používat je k vyjádření svých vlastních myšlenek, prožitků a postojů.

Předmět integruje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Předmět se vyučuje na nižším stupni gymnázia, tj. v primě s dotací 1 hodina, v sekundě s dotací 2 hodiny, v tercii a kvartě 1 hodina a na vyšším stupni, tj. v kvintě a sextě s dotací 2 hodiny týdně. V kvintě a sextě si žáci volí mezi výtvarnou výchovou a hudební výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně.

Vyučování probíhá v kmenových třídách, a také v odborné učebně výtvarné výchovy, vybavené sklápěcími lavicemi a audiovizuální technikou, a v keramické dílně. Žáci jsou hodnoceni průběžně formou slovního hodnocení a klasifikací, která zahrnuje přístup žáka k výtvarné práci i její výsledek a znalosti dějin výtvarného umění. Vyučující se věnují nadaným žákům, dle nabídky se účastní výtvarných soutěží. Podle možností a nabídky jsou zařazovány návštěvy výstav výtvarných děl.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k učení ukázkami obrazových materiálů a k osvojení důležitých poznatků pro pochopení významu a přínosu výtvarného umění;
- vhodnou motivací rozvíjí představivost a fantazii žáků;
- vede žáky k samostatnému přístupu při řešení výtvarných úkolů a k učení se prostřednictvím vlastní tvorby;
- vede žáky formou diskuse k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům množství způsobů zpracování úkolů a vede žáky k využití jeho individuálních schopností a nalézání originálních způsobů řešení;
- nabízí žáky formou diskuse k vyjádření soudů o kvalitě výtvarných prací.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyjádření a obhájení svého názoru při hodnocení výsledků práce a k tomu, aby toleroval názory druhých;
- vede žáky k používání odborného jazyka jako prostředku komunikace a poznání.

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří příležitosti k prezentaci v prostorách školy i na veřejnosti (prezentace projektů, výstavy, web.stránky);
- vede žáky k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, významu kulturního dědictví a k toleranci k různorodým kulturním hodnotám.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky při začlenění skupinové práce k zodpovědnosti za jejich práci ve skupině;
- podporuje v tvořivých činnostech samostatnou i týmovou práci žáků.

Kompetence pracovní

Učitel:

- podněcuje žáky při výtvarných činnostech k využívání návyků a znalostí;
- vede žáky názornými ukázkami, praktickou činností a stálou kontrolou k bezpečnému používání nástrojů, přístrojů a materiálů a dodržování daných pravidel při práci.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních nebo i celostátních soutěží;
- zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů a odborně jim pomáhá.

prima

prima

1 týdně, P

Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 		Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností</i>		

Malba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 		Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality, citlivost, tvořivost, pružnost</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i>		

prima

Grafické práce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace 		Grafické práce: monotyp
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i>		

sekunda

2 týdne, P

Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 		Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností</i>		

sekunda

Malba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od starověku po současnost

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i>		

Grafické práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	Grafické práce: monotyp

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i>		

tercie

1 týdně, P

tercie

Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 		Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Témata z dějin umění - pravěk až středověk
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i>		

Malba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 		Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovedností</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>originalita a schopnost vidět věci jinak</i></p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p><i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i></p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>porovnávání a srovnávání vývoje výtvarného umění v zemích Evropy</i></p>		

Grafické práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>Grafické práce: monotyp</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kreativita</p> <p><i>originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality, citlivost, tvořivost, pružnost</i></p>		

kvarta

1 týdně, P

kvarta

Kresba

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Učivo</p> <p>Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Témata z dějin umění - středověk</p>
---	---

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovedností</i></p> <p>Sebepoznání a sebezpojetí</p> <p><i>zdravé a vyrovnané sebezpojetí, vztahy k druhým lidem</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>schopnost vhodného výběru nástrojů a materiálů při řešení výtvarného problému</i></p>		

kvarta

Malba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od starověku po současnost</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovedností</i></p> <p>Kreativita</p> <p><i>originalita a schopnost vidět věci jinak</i></p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p><i>schopnost vhodného výběru nástrojů a materiálů při řešení výtvarného problému</i></p>		

Grafické práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<p>Grafické práce: monotyp variae s písmem</p>

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>originalita a schopnost vidět věci jinak</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>podpora tvořivých aktivit ve vztahu ohleduplnosti k přírodě</i>		

kvinta

2 týdne, V

sexta

2 týdne, V

5.7 Člověk a zdraví

5.7.1 Výchova ke zdraví

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
1				
sexta	septima	oktáva		

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV, zahrnuje části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a převážnou část vzdělávací oblasti oboru Výchova ke zdraví. Realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova. Časová dotace je 1 hodina v primě.

Výchova ke zdraví vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života a zdraví životní styl. Zaměřuje se na utváření pozitivních postojů ke zdraví, rozvíjí vědomí o kvalitách lidského života a podporuje přijetí zásad zdravé výživy. Dále se zaměřuje na prevenci patologických jevů, užívání psychotropních a návykových látek a gamblerství. Žáci se seznamují se zásadami tělesného duševního zdraví a upevňují si návyky k poskytování základní první pomoci.

Pomáhá žákům orientovat se v sociální realitě i v začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k sebepoznání i poznání druhých, pochopení jednání vlastního i druhých. Seznamuje žáky se základními hygienickými, stravovacími, pracovními i jinými zdravotně preventivními návyky. Žáci se učí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházení úrazům a získávají orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování. Učí žáky respektovat morální principy a pravidla společenského soužití i přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i s důsledky.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- efektivnímu učení,
- vyhledávání a třídění informace, využívání je v procesu učení,
- vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy,
- plánování, organizaci a řízení vlastního učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- vnímání nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují,
- způsobu řešení problémů,
- vyhledávání informací vhodné k řešení problémů,
- kritickému myšlení,
- tomu, aby byli schopni obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- osvojení kultivovaného ústního projevu,
- účinně se zapojit do diskuze,
- uplatnění bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupině,
- podílu na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- případně potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názorů ostatních,
- formování volních a charakterových rysů,
- zodpovědnosti rozhodovat se podle dané situace
- ,- chápání základní ekologické souvislosti, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí,
- rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

prima

1 týdně, P

Vztahy mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<p>Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace <i>cvičení sebekontroly</i></p> <p>Psychohygienu</p> <p><i>dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času;</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>komunikace v různých situacích (vysvětlování, žádosti, děkování, odmítání, informování, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy</p> <p><i>udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování - základní morální normy; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého; lidská solidarita, pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy</i></p>		

Chování za mimořádných situací

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech.</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Komunikace</p> <p><i>řešení konfliktů, vyjednávání); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p><i>vliv médií na každodenní život</i></p>		

Životní styl

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<p>Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p>

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě</i>		

Člověk a výživa

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Člověk a zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>prostředí a zdraví</i>		

Dopravní výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Změny v životě člověka

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.7.2 Tělesná výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
2	2	2	2	2

sexta	septima	oktáva
2	2	2

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV a RVP G, zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Časová dotace TV je dvouhodinová v primě, sekundě, tercii a kvartě.

Žáci se zabývají anatomickefyziologickými, zdravotními, historickými, společenskými a dalšími tématy, souvisejícími se sportem a zdravím člověka. Součástí programu bude výuka poskytování základů první pomoci, se kterou se žáci seznámí v rámci lyžařského kurzu v sekundě.

Praktickou náplň předmětu tvoří tradiční sporty jako atletika, gymnastika, sportovní hry (košíková, vybíjená, přehazovaná, odbíjená, kopaná, házená), plavání, lyžování a úpoly. Vyučující vkládají do výuky podle možnosti materiálních, prostorových i odborných méně obvyklé nebo nové druhy sportů a pohybové činnosti. Patří k nim florbal, stolní tenis, aerobik, kondiční posilování, softbal aj. Úroveň pohybových schopností sledujeme pravidelným testováním žáků na začátku primy a pak na konci každého ročníku.

V rámci tělesné výchovy jsou organizovány sportovní akce pro studenty školy. Jsou to např. volejbalové turnaje, šestiboj tříd a jednotlivců, přebor školy v plavání, turnaje v kopané, ve florbalu, ve stolním tenise a silový čtyřboj. Jsou pořádány také soutěže pro okresní Asociaci školních sportovních klubů jako Středoškolský atletický pohár a přespolní běh. V průběhu celého roku se účastníme mnoha soutěží pořádaných AŠSK na úrovni okresu, kraje a republiky.

Třídy se budou dělit běžně na skupiny chlapců a dívek. Při nevyrovnaném počtu studentů je možné i spojování tříd, v nevyhnutelných případech je možné i vytvoření koedukované skupiny chlapců a dívek.

Součástí předmětu TV je lyžařský kurz, který je zařazen do sekundy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- věnuje dostatečný časový prostor osvojování pohybových dovedností;
- vede studenty k hlubšímu poznání souvislostí mezi úrovní pohybového režimu člověka a kvalitou jeho zdraví;
- dokládá zveřejněnými výsledky výzkumů i praktickou pohybovou činností pozitivní dopad pravidelné sportovní a pohybové činnosti na psychické zdraví člověka, jeho pracovní výkonnost fyzickou i duševní;
- předává žákům základní soubor poznatků o způsobu poskytování pomoci při ohrožení či poškození zdraví.

Kompetence k řešení problémů

Učitel staví žáky do situací, kdy:

- volí taktiku hry proti soupeři při sportovních hrách;
- řeší strategii boje na soutěžích, do kterých byli nominováni;
- řeší otázky zapojení své třídy do sportovního života školy;
- pomáhají řešit problémové situace na sportovních kurzech;
- zaujímají postoje k otázkám sportovní strategie školy a veřejně je prezentují.

Kompetence komunikativní

Učitel umožní žákům:

- uplatňovat komunikativní prostředky v čase tělovýchovného procesu (součást hry, při organizaci hodiny, volba činnosti);
- předkládáním stanovisek, návrhů, požadavků stát se spoluvůrcem sportovního života školy;
- uplatňovat komunikaci jako způsob řešení subjektivních problémů.

Kompetence sociální a personální

Učitel staví žáky do rolí, kdy:

- zaujímají postoje ke svým spolužákům jako partnerům nebo soupeřům v soutěžích;
- realizují funkce kapitánů družstev nebo jejich členů;
- plní úkol rozhodčího;
- zaujímají postoje k silným sportovním osobnostem třídy, školy nebo naopak k výkonnostně slabším kamarádům;
- hodnotí výkony svých spolužáků.

Plnění těchto rolí učitel rozebírá a hodnotí.

Kompetence občanské

Učitel sleduje:

- jak se žáci prezentují ve sportovních soutěžích jako vítězové nebo poražení;
 - jaký vztah si žáci vytvářejí k tělesně oslabeným kamarádům (případně naopak);
 - jak žáci podle možnosti poskytnou pomoc člověku v ohrožení nebo v nouzi.
- Učitel k tomu zaujímá stanoviska, případně vede o těchto otázkách se žáky diskusi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci:

- svou pracovní činností před cvičením vytvořili bezpečné prostředí pro cvičení;
- získali návyk soustavné a systematické pohybové a sportovní činnosti, která je podmínkou růstu výkonnosti nejen sportovní, ale i pracovní.

Kompetence k podnikavosti

Učitel seznamuje žáky s možnostmi pracovního uplatnění v oblasti tělovýchovy a sportu jako:

- trenér, cvičitel, instruktor;
- učitel tělesné výchovy;
- rozhodčí;
- organizační pracovník;
- sportovní lékař, fyzioterapeut.

prima

prima

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 		Běh vytrvalostní Sprint Skok daleký Skok vysoký Hod (D-míčkem, H-granátem)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Akrobacie - kotoulové řady, stoje Hrazda - výmyk, podmetry, průvleky Kruhy Přeskoky Šplh
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Rytmická gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 		D - moderní gymnastika s náčinním D - prostna:krokové variace, váha
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		H - pádová technika Přetlaky, přetahy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Míčové hry
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 		Rychlostní a vytrvalostní běh Běh přes nízké překážky skok vysoký skok daleký H - hod granátem D - hod míčkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 		Akrobacie: prostná sestavy Kladina: sestavy Hrazda: vzpory, přešvihy Kruhy: Svis, shyb, překot Přeskoky Šplh Rytmičká gymnastika: cvičení s náčiním

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	úpolové hry

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	Házená Košiková Vybíjená Kopaná Florbal Přehazovaná Softbal

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Lyžování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	Běžecské lyžování Sjezdové lyžování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

2 týdně, P

tercie

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 		Běh vytrvalostní Sprinty Štafetový běh Skok daleký Hod granátem Vrch koulí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu 		Akrobacie: stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou, kotouly Hrazda: výmyk, jednoduchá sestava Kruhy Kladina: sestava Přeskok Šplh Rytmičká a kondiční gymnastika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 		Úpolové hry, přetlaky a přetahy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 		Odbíjená Košíková Házená Kopaná Florbal Přehazovaná Softbal
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Plavání

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 		výuka plaveckých způsobů skoky do vody potápění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 		Běh vytrvalostní Rychlostní běh Běh v terénu Skok daleký: zlepšování techniky Skok vysoký: zlepšování flopu Hod granátem Vrh koulí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 		Akrobacie: kotouly, stoje, přemety, sestavy Hrazda Kruhy Kladina Přeskoky Šplh Rytmická a kondiční gymnastika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly 		základy sebeobrany
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	Odbíjená Košíková Házená Kopaná Florbal Přehazovaná Softbal Netradiční hry

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvinta

2 týdně, P

sexta

2 týdně, P

septima

2 týdně, P

oktáva

2 týdně, P

5.8 Volitelné vzdělávací aktivity

5.8.1 Volitelné semináře

prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta
sexta	septima	oktáva		
	2	2		

septima

septima

2 týdne, V

oktáva

2 týdne, V

6 Projekty

6.1 Den Země

Určen pro: prima

Projekt probíhá ve spolupráci s MěÚ Třinec, který každoročně pořádá projekt Týden čistoty u příležitosti Dne Země, do kterého se zapojují střední i základní školy. Projekt je zaměřen na úklid města Třinec a má vést děti a mládež k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí v místě jejich bydliště.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je vést mladé lidi aktivní účasti při úklidu města k jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí v Třinci, ke spolupráci a porozumění mezi lidmi.

Žáci:

- uklízí vybrané lokality ve městě, ve kterém žijí a studují, což neformální cestou přispěje k zvýšení povědomí o nutnosti ochrany životního prostředí a udržování čistoty ve městě.

Cílová skupina

- žáci prvních ročníků gymnázia

Měřitelné výstupy projektu

- celkový počet žáků zapojených do projektu
- množství vysbíraného odpadu
- vyčištěné lokality

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí
- Člověk a životní prostředí

6.2 Olympijský šestiboj

Určen pro: prima
sekunda
tercie
kvarta
kvinta
sexta
septima
oktáva

Masová školní soutěž pro 12členné kolektivy v disciplínách dřívějšího Odznaku zdatnosti (sprint, vytrvalostní běh, skok, hod, šplh, plavání). Výsledky soutěžících se bodují, pomocí koeficientů přepočítávají tak, aby bylo možno hodnotit podle jedné stupnice výkony chlapců i dívek všech věkových kategorií. Vyhlašují se nejlepší třídní kolektivy, nejlepší jednotlivci (sprintér, vytrvalec, skokan, vrhač, šplhoun a plavec) a také nejlepší šestibojaři, kteří plní všechny disciplíny.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Spolupráce a soutěž

6.3 Adaptační kurz

Určen pro: prima

Studenti prvního ročníku absolvují na začátku školního roku se svým třídním učitelem dvoudenní adaptační kurz. Jeho program je zaměřen na vytváření pozitivních výchovně-vztahových základů v novém kolektivu. Na přípravě programu se za podpory vedení podílejí školní metodik prevence, výchovný poradce a třídní učitel. Kurz je zakončen zpětnou vazbou..

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebezpoznání a sebezpojetí
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou nácviku komunikačních dovedností, her a soutěží.
- Poznávání lidí
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Mezilidské vztahy
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Komunikace
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou komunikačních cvičení, her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Kooperace a kompetice
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Hodnoty, postoje, praktická etika
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
V rámci projektu Adaptační kurz jsou žáci primy seznámeni s fungováním školního parlamentu a možností zapojení do každodenního života školy.

7 Evaluace vzdělávacího programu

Pravidla pro hodnocení žáků

Žáky naší školy hodnotíme klasifikací. Cílem klasifikace jako jedné z forem hodnocení je vytvoření přehledu výsledků vzdělávání žáka. Klasifikace má několik funkcí:

- Informační - poskytuje zpětnou vazbu na probíhající vzdělávací proces. Sděluje žákovi (popř. jeho zákonnému zástupci), jakého výsledku dosáhl, učitele informuje o výsledcích jeho činnosti.
- Motivační - příznivý výkon je odměňován, nepříznivý výkon je odměňován méně.
- Prognosticko-diagnostickou - ukazuje, zda je žák schopen dále a hlouběji studovat daný obor, popř. mu uděluje oprávnění v pokračování v dalším vzdělávání v rámci školského systému.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se určuje na základě váženého průměru z klasifikace za příslušné období. Do celkové klasifikace na konci klasifikačního období učitel zahrnuje dle charakteru předmětu v přiměřené míře též zájem o předmět, úroveň domácí přípravy, míru aktivity žáka ve vyučovacích hodinách a jeho schopnost samostatného myšlení a práce. Vyučující uplatňují přiměřenou náročnost a dodržují zásady pedagogického taktu vůči žákovi.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci:

- Vyučující na začátku školního roku seznámí žáky s pravidly a podmínkami klasifikace.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi a analýzou výsledků různých činností žáků.
- Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
- Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá vyučující klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn.

Kritéria hodnocení

Prospěch v jednotlivých předmětech je klasifikován stupni 1-5 (výborný až nedostatečný). Klasifikace zahrnuje:

- stupeň osvojení a jistoty, s níž žák ovládá učivo;
- schopnost samostatného úsudku;
- schopnost aplikace získaných vědomostí a dovedností;
- samostatnost a aktivitu při řešení úkolů;
- soustavnost a svědomitost v práci;
- úroveň vyjadřování ústního a písemného projevu, estetiku grafického projevu.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech se průběžně i na vysvědčení hodnotí těmito stupni prospěchu:

1 – výborný: Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně a tvořivě. Jeho ústní a písemný projev je přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostudia bez potíží.

2 – chvalitebný: Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně a tvořivě. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen s menší pomocí samostatně studovat.

3 – dobrý: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic

a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

4 – dostatečný: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, nicméně s pomocí učitele závažné nedostatky a chyby dovede opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

5 – nedostatečný: Žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, nedovede je aplikovat, má v nich závažné nedostatky, které není schopen opravit ani s pomocí učitele, je převážně pasivní. Jeho projev je většinou chybný. Neprojevuje zájem o práci.

Klasifikace a hodnocení žáků s SVP:

Vyučující při klasifikaci a hodnocení žáků s SVP respektují doporučení ŠPZ.

Autoevaluace školy

Autoevaluace ve škole představuje plánovitou činnost s pravidelně se opakujícími aktivitami. Zahrnuje systematický sběr, analýzu a vyhodnocení dat důležitých pro poznání a pro rozhodování o dalším rozvoji školy. Prostřednictvím autoevaluace (sebehodnocení) škola postupně získává informace o tom, v čem je úspěšná, v čem neúspěšná apod. Autoevaluace škole slouží jako zpětná vazba, díky ní škola může plánovat své aktivity, vyhodnocovat je, ale také měnit a korigovat to, co je nevyhovující, a udržovat a rozvíjet to, co se jeví jako přínosné. Cílem autoevaluace ve škole je zefektivnění práce školy.

Oblast 1: Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči

Cíl:

- tvůrčí a přátelské klima, partnerský, individuální přístup;
- spolupráce s rodiči – společné cíle ve vzdělávání a ve výchově;
- dobrá komunikace s širokou veřejností, s vysokoškolskou obcí a zaměstnavateli.

Kritérium:

- spokojenost absolventů školy a rodičů.

Nástroj a časové rozvržení:

- diskuse a podněty ze školské rady, z jednání výboru SRPŠ, z žakovského parlamentu (průběžně);
- řízený rozhovor na třídních schůzkách, konzultace s žáky i zákonnými zástupci (průběžně);
- dialog s významnými regionálními zaměstnavateli (průběžně);
- dotazník pro žáky/absolventy a rodiče.

Oblast 2: Podmínky ke vzdělávání

Cíl:

- kvalitní pedagogický sbor;
- materiální vybavení učeben a výuky, exkurze, projektové aktivity, výjezdy do zahraničí, mimoškolní činnost;
- zajišťování finančních prostředků mimo rozpočet zřizovatele.

Kritérium:

- spokojenost žáků, rodičů a učitelů.

Nástroj a časové rozvržení:

- SWOT analýza (jednou ve dvouletém cyklu);
- dotazníky pro žáky a rodiče.

Oblast 3: Průběh a výsledky vzdělávání žáků

Cíl:

- kvalitní výuka dle ŠVP;
- získání odpovídajících výstupů podle ŠVP, rozvoj kompetencí;
- úspěšné absolvování školy, splnění kritérií pro přijetí na vysokou školu;
- dosáhnout toho, aby výsledky odpovídaly individuálním možnostem žáků.

Kritérium:

- kvalita výsledků, vysoké procento maturit s vyznamenáním;
- více než 50 % percentil u srovnávacích testů mezi gymnázii.

Nástroj a časové rozvržení:

- hospitační činnost (průběžně);
- každoroční analýza výsledků maturitní zkoušky zpracovaných CZVV.

Oblast 4: Řízení školy, personální práce, pedagogický sbor, profesní rozvoj

Cíl:

- plán profesního rozvoje předmětových komisí a jednotlivých pedagogů;
- vytvoření podmínek pro efektivní výuku.

Kritérium:

- převaha pozitivního hodnocení rodiči
- učiteli;
- zřizovatelem;
- ČŠI.

Nástroj a časové rozvržení:

- hodnocení učitelů vedoucími předmětových komisí a vedením (průběžně);
- dotazníky pro učitele, sebehodnocení učitelů;
- hodnocení zřizovatele, ČŠI;
- SWOT analýza.

Oblast 5: Úroveň výsledků práce školy

Cíl:

- efektivní plnění ŠVP v souladu s ekonomickými možnostmi školy;
- docílit pozitivního obrazu školy na veřejnosti a v médiích;
- školní aktivity pro veřejnost.

Kritérium:

- převaha spokojených nebo spíše spokojených respondentů.

Nástroj a časové rozvržení:

- výroční zprávy o činnosti školy a výsledcích hospodaření (ročně);
- mediální záznamy (průběžně);
- galerie úspěšných absolventů (průběžně).